

32005L0036

L 255/22

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

30.9.2005.

DIREKTIVA 2005/36/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 7. rujna 2005.****o priznavanju stručnih kvalifikacija**

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 40., članak 47. stavak 1., prvu i treću rečenicu članka 47. stavka 2. te članak 55.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskoga i socijalnoga odbora ⁽²⁾,

u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Sukladno članku 3. stavku 1. točki (c) Ugovora, ukidanje prepreka slobodnome kretanju osoba i usluga između država članica jedan je od ciljeva Zajednice. To za državljane država članica posebno uključuje pravo na obavljanje određene profesije u svojstvu samozaposlene ili zaposlene osobe u državi članici različitoj od one u kojoj su stekle svoje stručne kvalifikacije. Osim toga, člankom 47. stavkom 1. Ugovora predviđa se donošenje direktiva o uzajamnom priznavanju diploma, svjedodžbi i drugih dokaza o formalnoj ospособljenosti.
- (2) Nakon sjednice Europskoga vijeća u Lisabonu 23. i 24. ožujka 2000. Komisija je donijela komunikaciju o „Strategiji unutarnjeg tržišta za usluge”, čiji je poseban cilj da slobodno pružanje usluga u Zajednici bude jednako jednostavno kao pružanje usluga u pojedinoj državi članici. Na temelju komunikacije Komisije pod naslovom „Nova europska tržišta radne snage, otvorena svima i dostupna svima”, Europsko vijeće je na sjednici u Stockholm 23. i 24. ožujka 2001. povjerilo Komisiji zadaću da do proljetnoga zasjedanja Europskog vijeća 2002. dostavi prijedloge režima priznavanja kvalifikacija koji bi bio ujednačeniji, transparentniji i fleksibilniji od postojećeg.

⁽¹⁾ SL C 181 E, 30.7.2002., str. 183.

⁽²⁾ SL C 61, 14.3.2003., str. 67.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 11. veljače 2004. (SL C 97 E, 22.4.2004., str. 230.), Zajedničko stajalište Vijeća od 21. prosinca 2004. (SL C 58 E, 8.3.2005., str. 1.) i Stajalište Europskog parlamenta od 11. svibnja 2005. (još nije objavljeno u Službenom listu). Odluka Vijeća od 6. lipnja 2005.

(3) Ova Direktiva osobama koje su stekle stručne kvalifikacije u jednoj od država članica jamči pristup istoj profesiji i jednakim pravima prilikom obavljanja te profesije u drugoj državi članici, kao i u državljanima te države članice, te budući da to jamstvo ne dovodi u pitanje obvezu stručnjaka migranta da zadovolji sve nediskriminirajuće uvjete obavljanja te profesije koje je utvrdila ta država članica, ako su oni objektivno opravdani i proporcionalni.

(4) Radi olakšavanja slobodnog pružanja usluga trebaju se predvidjeti posebna pravila kojima bi se proširila mogućnost obavljanja profesionalnih djelatnosti u okviru izvornog profesionalnog naziva. U slučaju usluga informacijskog društva koje se pružaju na daljinu, treba također primjenjivati odredbe Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o nekim pravnim vidovima usluga informacijskog društva, osobito elektroničkog poslovanja na unutarnjem tržištu ⁽⁴⁾.

(5) S obzirom na različite sustave koji su uspostavljeni za prekogranično pružanje usluga na privremenoj i povremenoj osnovi s jedne strane i za poslovni nastan s druge strane, treba pojasniti kriterije razlikovanja tih dvaju pojmovima u slučajevima kada pružatelj usluge seli na državno područje države članice domaćina.

(6) Olakšavanje pružanja usluga mora se osigurati u kontekstu strogog poštovanja javnog zdravlja i sigurnosti te zaštite potrošača. Stoga treba predvidjeti posebne odredbe za regulirane profesije koje utječu na javno zdravlje i sigurnost, i koje pružaju prekogranične usluge na privremenoj ili povremenoj osnovi.

(7) Država članica domaćin može prema potrebi i u skladu s pravom Zajednice propisati uvjete prijave. Ti uvjeti ne smiju dovesti do nerazmernoga opterećenja pružatelja usluga niti spriječavati slobodno pružanje usluga odnosno učiniti ga manje privlačnim. Potrebu za tim uvjetima treba periodički preispitivati u svjetlu napretka koji je postignut u stvaranju okvira Zajednice za administrativnu suradnju među državama članicama.

⁽⁴⁾ SL L 178, 17.7.2000., str. 1.

(8) Na pružatelja usluga trebaju se primjenjivati disciplinski propisi države članice domaćina koji su izravno i posebno povezani s profesionalnim kvalifikacijama, kao što su definicija profesije, područje djelatnosti koje obuhvaća određenu profesiju odnosno koje su pridržane određenoj profesiji, korištenje profesionalnih naziva i teže povrede pravila struke koje su izravno i posebno povezane sa zaštitom zdravlja i sigurnosti potrošača.

(9) Treba poboljšati pravila važećih sustava priznavanja kvalifikacija u svjetlu iskustava te istodobno održati načela i jamstva slobode poslovnog nastana na kojima se temelje ti sustavi. Povrh toga, relevantne su direktive bile izmijenjene više puta, te njihove odredbe treba preoblikovati i pojednostaviti tako da se standardiziraju načela koja se primjenjuju. Stoga je potrebno zamijeniti direktive Vijeća 89/48/EEZ⁽¹⁾ i 92/51/EEZ⁽²⁾ kao i Direktivu 1999/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća⁽³⁾ o sustavu priznavanja stručnih kvalifikacija, te direktive Vijeća 77/452/EEZ⁽⁴⁾, 77/453/EEZ⁽⁵⁾, 78/686/EEZ⁽⁶⁾, 78/687/EEZ⁽⁷⁾, 78/1026/EEZ⁽⁸⁾, 78/1027/EEZ⁽⁹⁾, 80/154/EEZ⁽¹⁰⁾, 80/155/EEZ⁽¹¹⁾, 85/384/EEZ⁽¹²⁾, 85/432/EEZ⁽¹³⁾, 85/433/EEZ⁽¹⁴⁾ i 93/16/EEZ⁽¹⁵⁾ o profesijama medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinara, primalje, arhitekta, farmaceuta i liječnika, tako da se spoje u jedinstveni tekst.

(10) Ovom se Direktivom omogućuje državama članicama da u skladu s vlastitim pravilima priznaju državljanima

⁽¹⁾ SL L 19, 24.1.1989., str. 16. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 206, 31.7.2001., str. 1.).

⁽²⁾ SL L 209, 24.7.1992., str. 25. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Odlukom Komisije 2004/108/EZ (SL L 32, 5.2.2004., str. 15.).

⁽³⁾ SL L 201, 31.7.1999., str. 77.

⁽⁴⁾ SL L 176, 15.7.1977., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽⁵⁾ SL L 176, 15.7.1977., str. 8. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ.

⁽⁶⁾ SL L 233, 24.8.1978., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽⁷⁾ SL L 233, 24.8.1978., str. 10. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽⁸⁾ SL L 362, 23.12.1978., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ.

⁽⁹⁾ SL L 362, 23.12.1978., str. 7. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ.

⁽¹⁰⁾ SL L 33, 11.2.1980., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽¹¹⁾ SL L 33, 11.2.1980., str. 8. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ.

⁽¹²⁾ SL L 223, 21.8.1985., str. 15. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽¹³⁾ SL L 253, 24.9.1985., str. 34. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2001/19/EZ.

⁽¹⁴⁾ SL L 253, 24.9.1985., str. 37. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽¹⁵⁾ SL L 165, 7.7.1993., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

trećih zemalja stručne kvalifikacije stečene izvan područja Europske unije. Prilikom svakoga priznavanja treba u svakom slučaju poštovati minimalne uvjete osposobljavanja za određene profesije.

(11) Kod profesija obuhvaćenih općim sustavom priznavanja kvalifikacija, dalje u tekstu „opći sustav”, države članice trebaju zadržati pravo utvrđivanja minimalne razine kvalifikacije kako bi osigurale kvalitetu usluga koje se pružaju na njihovom državnom području. Ipak, ako je državljanin države članice stekao sve ili dio kvalifikacija koje zahtijeva država članica domaćin u drugoj državi članici, sukladno člancima 10., 39. i 43. Ugovora, država članica domaćin ne smije od njega zahtijevati kvalifikacije koje ona najčešće predviđa samo u obliku diplome koja se dodjeljuje u nacionalnom sustavu obrazovanja. Dakle, treba odrediti da svaka država članica domaćin u kojoj je određena profesija regulirana mora uzeti u obzir kvalifikacije stečene u drugoj državi članici i ocijeniti odgovaraju li one kvalifikacijama koje sama zahtijeva. Međutim, opći sustav prepoznavanja kvalifikacija ne priječi državu članicu da zbog primjene pravila struke koja je opravdana općim javnim interesom obavljanje profesije na svome državnom području uvjetuje udovoljavanjem posebnih zahtjeva. Spomenuta se pravila primjerice odnose na regulaciju profesija, profesionalne standarde, uključujući profesionalnu etiku te nadzor i odgovornost. I na kraju, namjena ove Direktive nije uplitanje u legitimni interes država članica da sprječe da njihovi državljanini izbjegnu provedbu nacionalnog prava koje se odnosi na profesije.

(12) Ova se Direktiva tiče priznavanja stručnih kvalifikacija stečenih u drugim državama članicama. Ona se međutim ne tiče priznavanja odluka koje su donijele druge države članice na temelju ove Direktive. Stoga osobe kojima su priznate stručne kvalifikacije na temelju ove Direktive, to priznanje ne smiju iskoristiti za stjecanje dodatnih prava u državi članici podrijetla koja im ne pripadaju na temelju ondje stečenih kvalifikacija, osim ako mogu pružiti dokaz da su u državi članici domaćinu stekle dodatne stručne kvalifikacije.

(13) Nacionalne programe obrazovanja i osposobljavanja treba razvrstati prema stupnjevima kako bi se mogao definirati mehanizam za priznavanje kvalifikacija u okviru općeg sustava. Ti stupnjevi, koji se uspostavljaju isključivo za potrebe primjene općeg sustava, nemaju nikakav utjecaj na nacionalne sustave obrazovanja i osposobljavanja niti na nadležnost država članica u tome području.

- (14) Mehanizam priznavanja uspostavljen direktivama 89/48/EEZ i 92/51/EEZ ostaje nepromijenjen. Dakle, nositelju diplome kojom se potvrđuje uspješno završen program osposobljavanja na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje jedne godine treba dopustiti pristup reguliranoj profesiji u državi članici u kojoj je pristup toj profesiji uvjetovan posjedovanjem diplome kojom se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko odnosno sveučilišno obrazovanje u trajanju od četiri godine, bez obzira na stupanj kojemu pripada diploma koja se zahtijeva u državi članici domaćinu. Međutim, ako je pristup reguliranoj profesiji uvjetovan uspješno završenim visokoškolskim ili sveučilišnim obrazovanjem koje traje više od četiri godine, pristup toj profesiji treba dopustiti samo nositeljima diplome kojom se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko odnosno sveučilišno obrazovanje u trajanju od najmanje tri godine.
- (15) U slučaju da minimalni uvjeti osposobljavanja za pristup profesijama reguliranim općim sustavom nisu uskladeni, država članica domaćin treba imati mogućnost uesti kompenzaciju mjeru. Ta mjeru treba biti proporcionalna te se njome posebno treba uzeti u obzir stručno iskustvo podnositelja zahtjeva. Iskustvo je pokazalo da se zahtjevom da migrant izabere između provjere osposobljenosti ili razdoblja prilagodbe osiguravaju odgovarajuća jamstva u pogledu njegove razine kvalifikacije, te stoga svako odstupanje od tog izbora treba u svakom slučaju biti opravданo nužnim zahtjevom u općem interesu.
- (16) Strukovne udruge i organizacije odnosno države članice trebaju imati mogućnost predlaganja zajedničkih platformi na europskoj razini s ciljem promicanja slobodnog kretanja stručnjaka i osiguravanja odgovarajuće razine kvalifikacije. Ovom se Direktivom treba pod određenim uvjetima, u skladu s nadležnošću država članica da odrede kvalifikacije potrebne za obavljanje profesija na njihovome državnom području, kao i sadržaj i ustrojstvo svojih sustava obrazovanja i stručnog osposobljavanja te u skladu s pravom Zajednice, a posebno pravom tržišnoga natjecanja, uzeti u obzir predložene inicijative, istodobno promičući veći automatizam priznavanja kvalifikacija u okviru općeg sustava. Strukovne udruge koje mogu predložiti zajedničke platforme trebaju biti zastupljene na nacionalnoj i europskoj razini. Zajedničke platforme su skup kriterija koji omogućuje uskladiti bitne razlike u pogledu zahtjeva osposobljavanja koje su utvrđene u najmanje dvije trećine država članica, uključujući sve države članice koje reguliraju tu profesiju. Ti kriteriji, primjerice, mogu uključivati zahtjeve kao što su dodatno osposobljavanje, razdoblje prilagodbe u stručnoj praksi pod nadzorom, provjera sposobnosti, propisan minimum stručne prakse ili kombinacije tih zahtjeva.
- (17) Opći se sustav u svrhu uzimanja u obzir svih slučajeva za koje još nisu utvrđene odredbe o priznavanju stručnih kvalifikacija treba proširiti i na slučajeve koji nisu obuhvaćeni posebnim sustavima, bilo zbog toga što profesijske nijesu obuhvaćene niti jednim od tih sustava ili, ako je obuhvaćena, zato što podnositelj zahtjeva iz nekog posebnog i iznimnog razloga ne zadovoljava uvjete za primjenu sustava.
- (18) U državama članicama s reguliranim pojedinim industrijskim, trgovачkim i obrtničkim djelatnostima potrebno je pojednostaviti pravila pristupa tim djelatnostima, ako su one obavljane u razumnom razdoblju i dovoljno nedavno u drugoj državi članici, dok je istodobno za te djelatnosti potrebno zadržati sustav automatskoga priznavanja na temelju stručnog iskustva.
- (19) Sloboda kretanja i uzajamno priznavanje dokaza o formalnoj osposobljenosti liječnika, medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinara, primalja, farmaceuta i arhitekata, trebaju počivati na temeljnog načelu automatskoga priznavanja dokaza o formalnoj osposobljenosti na temelju uskladištenih minimalnih uvjeta osposobljavanja. Osim toga, pristup profesiji liječnika, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinara, primalje i farmaceuta treba uvjetovati posjedovanjem određene kvalifikacije koja osigurava da je dotična osoba prošla osposobljavanje koje zadovoljava utvrđene minimalne uvjete. Ovaj bi sustav trebalo dopuniti nizom stečenih prava koja kvalificirani stručnjaci mogu ostvarivati pod određenim uvjetima.
- (20) Radi poštovanja posebnosti sustava stjecanja kvalifikacija liječnika i doktora dentalne medicine te pravne stečevine na području uzajamnoga priznavanja, načelo automatskoga priznavanja liječničkih specijalizacija i specijalizacija doktora dentalne medicine koje su zajedničke najmanje dvjema državama članicama treba nastaviti primjenjivati na sve specijalizacije koje su priznate na dan donošenja ove Direktive. Međutim, nakon stupanja na snagu ove Direktive, automatsko priznavanje radi pojednostavljenja sustava treba primjenjivati samo na nove medicinske specijalizacije koje su zajedničke najmanje dvjema petinama država članica. Osim toga, ova Direktiva ne sprečava države članice da međusobno ugovore automatsko priznavanje liječničkih specijalizacija i specijalizacija doktora dentalne medicine koje su im zajedničke, ali koje ne podliježu automatskom priznavanju u smislu ove Direktive, u skladu s vlastitim pravilima.
- (21) Automatsko priznavanje formalne osposobljenosti liječnika s osnovnim osposobljavanjem, ne smije dovesti u pitanje nadležnost država članica da te kvalifikacije povezuju, odnosno ne povezuju s obavljanjem profesionalnih djelatnosti.

- (22) Sve države članice trebaju priznati profesiju doktora dentalne medicine kao zasebnu profesiju, različitu od profesije liječnika, neovisno o tome je li on završio specijalizaciju iz dentalne medicine. Države članice se trebaju pobrinuti da doktor dentalne medicine tijekom osposobljavanja stekne sve potrebne vještine za prevenciju, dijagnosticiranje i liječenje anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i pripadajućih tkiva. Profesionalnu djelatnost doktora dentalne medicine trebaju obavljati osobe koje posjeduju kvalifikacije koje su ovom Direktivom utvrđene za profesiju doktora dentalne medicine.
- (23) Ne čini se uputnim predviđjeti jedinstveni sustav osposobljavanja za primalje u svim državama članicama. Naprotiv, države članice prilikom ustrojavanja njihovog osposobljavanja trebaju imati najveću moguću slobodu.
- (24) Radi pojednostavljenja ove Direktive treba uputiti na pojam „farmaceut“ kako bi se razgraničio opseg odredaba koje se odnose na automatsko priznavanje kvalifikacija, ne dovodeći u pitanje posebne značajke nacionalnih propisa koji uređuju odgovarajuće djelatnosti.
- (25) Osobe koje posjeduju kvalifikacije farmaceuta su specijalisti u području lijekova te u načelu trebaju u svim državama članicama imati pristup minimalnom rasponu djelatnosti na tom području. Što se tiče definicije minimalnog raspona, ova Direktiva ne smije imati učinak ograničavanja djelatnosti koje su farmaceutima dostupne u državama članicama, posebno u području biomedicinskih analiza, niti smije farmaceutima osigurati monopol na obavljanje tih djelatnosti, budući da to pitanje ostaje u isključivoj nadležnosti država članica. Odredbe ove Direktive ne dovode u pitanje mogućnost država članica da uvedu dopunske uvjete osposobljavanja za pristup djelatnostima koje nisu obuhvaćene usklađenim minimalnim rasponom djelatnosti. To znači da država članica domaćin treba moći uvesti te uvjete za državljane koji posjeduju kvalifikacije obuhvaćene automatskim priznavanjem u smislu ove Direktive.
- (26) Ovom se Direktivom ne usklađuju svi uvjeti pristupa ljekarničkim djelatnostima i njihovog obavljanja. Zemljopisni raspored ljekarni i pitanje monopola u području izdavanja lijekova ostaju u nadležnosti država članica. Ova Direktiva ne dira u zakonske i druge propise država članica koji društвima zabranjuju obavljanje određenih ljekarničkih djelatnosti ili koji određuju uvjete za obavljanje tih djelatnosti.
- (27) Arhitektonski projekt, kvaliteta građevina, njihova uklapljenost u okoliš, poštovanje prirodnog i urbanog krajobraza i javne i privatne baštine pitanja su od javnog interesa. Stoga se uzajamno priznavanje kvalifikacija treba temeljiti na kvalitativnim i kvantitativnim kriterijima koji osiguravaju da će nositelji priznatih kvalifikacija moći razumjeti i zadovoljiti potrebe pojedinaca, društvenih skupina i vlasti u pogledu prostornog planiranja, projektiranja, pripreme i izgradnje objekata, očuvanja i korištenja arhitektonske baštine te zaštite prirodnih ravnoteža.
- (28) Nacionalni propisi u području arhitekture odnosno pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekata značajno se razlikuju prema svome opsegu. U većini država članica arhitektonske djelatnosti obavljaju, *de jure* ili *de facto*, osobe koje nose stručni naziv arhitekta, bilo sam ili u kombinaciji s drugim nazivom, s time da te osobe nemaju monopol na obavljanje tih djelatnosti, ako zakonskim odredbama nije drukčije određeno. Te djelatnosti, odnosno neke od tih djelatnosti, mogu obavljati i drugi stručnjaci, posebno inženjeri koji su prošli posebno osposobljavanje u području građevinarstva ili arhitekture. Zbog pojednostavljenja ove Direktive potrebno je uputiti na pojam „arhitekt“ kako bi se razgraničio opseg odredaba koje se odnose na automatsko priznavanje kvalifikacija na području arhitekture, ne dovodeći u pitanje posebne značajke nacionalnih propisa koji uređuju te djelatnosti.
- (29) Komisija će razmotriti primjerenost donošenja prijedloga izmjena ove Direktive ako strukovna organizacija ili udruga regulirane profesije, bilo nacionalna ili europska, podnese argumentirani zahtjev za donošenje posebnih odredaba za priznavanje kvalifikacija na temelju usklađenih minimalnih uvjeta osposobljavanja.
- (30) Zbog osiguranja učinkovitosti sustava priznavanja stručnih kvalifikacija treba definirati jedinstvene formalnosti i pravila postupka za njegovu provedbu, kao i određene pojedinosti vezane uz obavljanje profesije.
- (31) S obzirom da će međusobna suradnja država članica kao i suradnja između država članica i Komisije vjerojatno olakšati provedbu ove Direktive i ispunjavanje obveza koje iz nje potječu, potrebno je predviđjeti načine te suradnje.

- (32) Uvođenjem strukovnih iskaznica strukovnih udruga ili organizacija na europskoj razini olakšava se mobilnost stručnjaka, posebno ubrzanjem razmjene informacija između države članice domaćina i države članice podrijetla. Ta strukovna iskaznica treba omogućiti praćenje karijere stručnjaka koji imaju poslovni nastan u različitim državama članicama. Uz potpuno poštovanje odredaba o zaštiti podataka, ona može sadržavati podatke o stručnim kvalifikacijama osobe (sveučilište odnosno ustanova koju je pohađao, stecene kvalifikacije, stručno iskustvo), zakonitom poslovnom nastanu, kaznama u vezi s obavljanjem profesije te podatke o nadležnom tijelu.
- (33) Uspostavom mreže kontaktnih točaka sa zadaćom pružanja informacija i pomoći državljanima država članica osigurava se transparentnost sustava priznavanja kvalifikacija. Te će kontaktne točke Komisiji i svim građanima koji to zatraže dati sve relevantne informacije i adrese u vezi s postupkom priznavanja. Određivanje jedne kontaktne točke u svakoj državi članici unutar te mreže ne utječe na organizaciju nadležnosti na nacionalnoj razini. To konkretno znači da država članica može imenovati više ureda na nacionalnoj razini, pri čemu je kontaktna točka unutar gore spomenute mreže zadužena za koordinaciju s ostalim uredima i obavlješćivanje građana te, kada je to potrebno, davanje obavijesti o nadležnom uredu.
- (34) Upravljanje sustavima priznavanja koji su uspostavljeni direktivama po posebnim područjima i općim sustavom pokazalo se nepraktičnim i složenim. Stoga je potrebno pojednostaviti upravljanje ovom Direktivom i njezino usklađivanje sa znanstvenim i tehničkim napretkom, posebno kada je u pitanju usklađivanje minimalnih uvjeta sposobljavanja s ciljem automatskog priznavanja kvalifikacija. U tu svrhu treba uspostaviti zajednički odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija te osigurati da se u njegov rad na prikladan način uključe predstavnici strukovnih organizacija, kako na nacionalnoj tako i na europskoj razini.
- (35) Treba donijeti mjere potrebne za provedbu ove Direktive u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽¹⁾.
- (36) Periodična će izvješća sa statističkim podacima koja države članice sastavljaju u vezi s provedbom ove Direktive omogućiti određivanje utjecaja sustava na priznavanje stručnih kvalifikacija.
- (37) Treba predvidjeti prikladan postupak za donošenje privremenih mjeru ako se neka od država članica suočava s ozbiljnim teškoćama prilikom primjene određene odredbe ove Direktive.
- (38) Odredbe ove Direktive ne utječu na ovlasti država članica u pogledu organizacije nacionalnih sustava socijalne sigurnosti i utvrđivanja djelatnosti koje se moraju obavljati u okviru tih sustava.
- (39) S obzirom na brzinu tehnoloških promjena i znanstvenog razvoja cjeloživotno je učenje od osobite važnosti za velik broj profesija. U tom kontekstu države članice trebaju donijeti detaljna rješenja kako bi osigurale da se njihovi stručnjaci uključuju u programe stručnog usavršavanja i redovito prate najnovija dostignuća u području znanosti i tehnike.
- (40) Budući da države članice ne mogu dostatno ostvariti ciljeve ove Direktive u pogledu racionalizacije, pojednostavljenja i poboljšanja pravila priznavanja stručnih kvalifikacija nego ih se može na bolji način ostvariti na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjeru u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti iz tog članka, ova se Direktiva ograničava na mjeru koje su nužne za ostvarenje tih ciljeva.
- (41) Ova Direktiva ne dovodi u pitanje primjenu članka 39. stavka 4. i članka 45. Ugovora koji se odnose posebno na javne bilježnike.
- (42) Ova se Direktiva u dijelu koji se odnosi na pravo nastana i pružanje usluga primjenjuje ne dovodeći u pitanje posebne pravne odredbe u pogledu priznavanja stručnih kvalifikacija, primjerice odredbe u području prometa, posrednika u osiguranju i revizora. Ova Direktiva ne utječe na primjenu Direktive Vijeća 77/249/EEZ od 22. ožujka 1977. o učinkovitom ostvarivanju slobode pružanja odvjetničkih usluga⁽²⁾ i Direktive 98/5/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 1998. o olakšavanju stalnog obavljanja odvjetničke djelatnosti u državi članici različitoj od one u kojoj je stecena kvalifikacija⁽³⁾. Ovom Direktivom treba obuhvatiti priznavanje stručnih kvalifikacija odvjetnika radi neodgodive uspostave poslovnog nastana pod profesionalnim nazivom države članice domaćina.

⁽¹⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

⁽²⁾ SL L 78, 26.3.1977., str. 17. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

⁽³⁾ SL L 77, 14.3.1998., str. 36. Direktiva kako je izmijenjena Aktom o pristupanju iz 2003.

(43) Ova Direktiva također obuhvaća slobodne profesije ako su one uređene, a to su u skladu s ovom Direktivom one profesije koje osobe koje pružaju intelektualne usluge u interesu klijenta i javnosti obavljaju osobno, odgovorno i neovisno na temelju odgovarajućih stručnih kvalifikacija. Obavljanje profesije u državama članicama u skladu s Ugovorom može biti podložno određenim pravnim ograničenjima na temelju nacionalnih zakona i drugih propisa koja u tom okviru samostalno utvrđuju odgovarajuća nadležna stručna tijela u interesu zaštite i unapređivanja profesionalizma, kvalitete usluge i povjerljivog odnosa s klijentom.

(44) Ovom se Direktivom ne dovode u pitanje mјere koje su nužne za osiguranje visokih standarda zaštite zdravlja i potrošača,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila za pristup i obavljanje profesije, na temelju kojih države članice koje pristup reguliranim profesijama i njihovo obavljanje na svom državnom području uvjetuju posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija (dalje u tekstu „država članica domaćin“) priznaju stručne kvalifikacije stečene u drugim državama članicama (dalje u tekstu „matična država članica“), koje nositelju omogućuju obavljanje iste profesije kao u matičnoj državi članici.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva primjenjuje na sve državljane država članica koji žele obavljati reguliranu profesiju, uključujući i slobodne profesije, u državi članici različitoj od one u kojoj su stekli svoje stručne kvalifikacije, bilo u svojstvu samozaposlene ili zaposlene osobe.

2. Svaka država članica može dopustiti da državljani država članica koji posjeduju dokaz o stručnim kvalifikacijama koje nisu stečene u toj državi članici, obavljaju reguliranu profesiju u smislu članka 3. stavka 1. točke (a) na njezinom državnom području u skladu s njezinim pravilima. U slučaju profesija obuhvaćenih glavom III., poglavljem III., kod tog se početnog priznavanja moraju poštovati minimalni uvjeti osposobljavanja utvrđeni u tom poglavljju.

3. Odgovarajuće odredbe ove Direktive ne primjenjuju se na regulirane profesije za koje su zasebnim instrumentom prava Zajednice predviđena druga posebna rješenja koja se izravno odnose na priznavanje stručnih kvalifikacija.

Članak 3.

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

(a) „regulirana profesija“: profesionalna djelatnost ili skupina profesionalnih djelatnosti čiji je pristup, obavljanje ili jedan od načina obavljanja na temelju zakonskih ili drugih propisa, izravno ili neizravno uvjetovan posjedovanjem određenih stručnih kvalifikacija; posebno korištenje profesionalnog naziva koji je zakonskim ili drugim propisima ograničen na nositelje određenih stručnih kvalifikacija predstavlja jedan od načina obavljanja djelatnosti. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, profesija iz stavka 2. smatra se reguliranoj profesijom;

(b) „stručne kvalifikacije“: kvalifikacije koje se potvrđuju dokazom o formalnoj sposobljenosti, potvrdom kompetencije iz članka 11. točke (a) (i) i/ili stručnim iskustvom;

(c) „dokaz o formalnoj sposobljenosti“: diplome, svjedodžbe i drugi dokazi koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici na temelju zakonskih i drugih propisa te države članice i kojima se potvrđuje uspješno završeno stručno osposobljavanje koje je većim dijelom stečeno u Zajednici. Ako se prva rečenica ove definicije ne primjenjuje, dokaz o formalnoj formalnim kvalifikacijama sposobljenosti iz stavka 3. smatra se dokazom o formalnoj sposobljenosti;

(d) „nadležno tijelo“: svaka vlast ili tijelo koje je država članica izričito ovlastila za izdavanje odnosno primanje dokaza o sposobljenosti i drugih dokumenata i informacija kao i za primanje zahtjeva i donošenje odluka iz ove Direktive;

(e) „regulirano obrazovanje i osposobljavanje“: svako osposobljavanje koje je izričito usmjereni na obavljanje određene profesije i koje obuhvaća jedan ili više programa koji su, kada je to prikladno, nadopunjeni odgovarajućim stručnim osposobljavanjem odnosno vježbeničkom ili stručnom praksom.

Struktura i stupanj stručnog osposobljavanja odnosno vježbeničke ili stručne prakse određuje se zakonima i drugim propisima predmetne države članice ili ga nadzire ili odobrava za to određeno tijelo;

- (f) „stručno iskustvo”: stvarno i zakonsko obavljanje predmetne profesije u državi članici;
- (g) „razdoblje prilagodbe”: obavljanje regulirane profesije u državi članici domaćinu pod odgovornošću kvalificiranog stručnjaka; to razdoblje stručne prakse pod nadzorom može biti popraćeno dodatnim osposobljavanjem. Razdoblje stručne prakse pod nadzorom se ocjenjuje. Detaljna pravila u pogledu razdoblja prilagodbe i njegovog ocjenjivanja te statusa migranta za vrijeme stručne prakse pod nadzorom utvrđuje nadležno tijelo države članice domaćina.

Status osobe koja obavlja stručnu praksu pod nadzorom u državi članici, posebno u pogledu prava boravka i obveza, socijalnih prava i naknada, novčanih pomoći i plaće, utvrđuju nadležna tijela države članice u skladu s važećim pravom Zajednice;

- (h) „provjera ospособljenosti”: provjera ograničena na stručno znanje podnositelja zahtjeva, koju provode nadležna tijela države članice domaćina, radi ocjene podnositeljeve sposobnosti obavljanja regulirane profesije u toj državi članici. Nadležna će tijela za potrebe provođenja te provjere sastaviti popis predmeta koji nisu obuhvaćeni diplomom odnosno drugim dokazom o formalnoj ospособljenosti podnositelja, što se utvrđuje usporedbom obrazovanja i ospособljavanja koju zahtjeva država članica domaćin, s obrazovanjem i ospособljavanjem koju je stekao podnositelj zahtjeva.

Kod provjere ospособljenosti treba uzeti u obzir činjenicu da je podnositelj zahtjeva u matičnoj državi članici odnosno u državi članici iz koje dolazi kvalificirani stručnjak. Provjera obuhvaća odabrane predmete s popisa čije je znanje prijeko potrebno za obavljanje profesije u državi članici domaćinu. Ona također može uključivati poznavanje pravila struke koja se primjenjuju na odgovarajuće djelatnosti u državi članici domaćinu.

Pojedinosti u vezi s provođenjem provjere sposobnosti i statusom podnositelja zahtjeva u državi članici domaćinu koji se želi pripremiti za provjeru sposobnosti u toj državi članici određuju nadležna tijela te države;

- (i) „direktor poduzeća”: svaka osoba koja je u okviru predmetne profesije radila u poduzeću:

- i. kao direktor poduzeća ili podružnice poduzeća;
- ii. kao zamjenik vlasnika ili direktora poduzeća, ako taj položaj uključuje odgovornost koja je istovjetna odgovornosti vlasnika odnosno direktora kojega zamjenjuje;
- iii. na rukovodećem položaju s dužnostima trgovačke i/ili tehničke prirode i koji uključuje odgovornost za jedan ili više odjela poduzeća.

- 2. Profesija koju obavljaju članovi udruge odnosno organizacije iz Priloga I. smatra se reguliranim profesijom.

Glavna svrha udruga i organizacija iz prvog podstavka je promicanje i održavanje visokih profesionalnih standarda u području odgovarajuće profesije. Udruge i organizacije priznaju se u posebnom obliku u državama članicama te svojim članovima izdaju dokaze o formalnoj ospособljenosti, vode računa o tome da njihovi članovi poštaju propisana pravila profesionalnog ponašanja i dodjeljuju im pravo korištenja profesionalnog naziva ili kratica profesionalnog naziva, te sva prava koja im pripadaju na temelju statusa koji odgovara toj formalnoj ospособljenosti.

Država članica će svaki puta kada dodijeli priznanje udruzi odnosno organizaciji iz prvog podstavka o tome obavijestiti Komisiju, a Komisija će objaviti odgovarajuću obavijest u Službenom listu Europske unije.

- 3. Dokazi o formalnoj ospособljenosti koje je izdala treća zemlja smatraju se takvima ako je država članica priznala te dokaze u skladu s člankom 2. stavkom 2. i potvrdila da je nositelj stekao tri godine odgovarajućeg stručnog iskustva na njezinom državnom području.

Članak 4.

Učinci priznavanja

- 1. Priznavanjem stručnih kvalifikacija država članica domaćin omogućava korisniku pristup profesiji za koju je ospособljen u matičnoj državi članici kao i obavljanje te profesije pod jednakim uvjetima koji vrijede za njezine državljane.
- 2. Za potrebe ove Direktive, profesija koju podnositelj zahtjeva želi obavljati u državi članici domaćinu je profesija za koju je podnositelj ospособljen u matičnoj državi članici, pod uvjetom da su djelatnosti koje ona obuhvaća usporedive.

GLAVA II.

SLOBODA PRUŽANJA USLUGA

Članak 5.

Načelo slobode pružanja usluga

- 1. Ne dovodeći u pitanje posebne odredbe prava Zajednice te članke 6. i 7. ove Direktive, države članice ne smiju ni zbog kojeg razloga koji se odnosi na stručne kvalifikacije ograničavati slobodu pružanja usluga u drugoj državi članici:

- (a) ako pružatelj usluga u državi članici ima zakoniti poslovni nastan radi obavljanja iste profesije u toj državi (dalje u tekstu država članica poslovnog nastana); i

(b) kad se pružatelj usluga seli, ako je u državi članici poslovnog nastana određenu profesiju obavlja najmanje dvije godine u razdoblju od deset godina prije pružanja usluga, u slučaju da profesija u toj državi članici nije regulirana. Uvjet kojim se zahtijeva dvije godine obavljanja profesije ne primjenjuje se ako je obavljanje profesije ili obrazovanje i ospozobljavanje za tu profesiju regulirano.

2. Odredbe iz ovog poglavlja primjenjuju se samo kad pružatelj usluga odlazi na državnom području države članice domaćina privremeno ili povremeno obavljati profesiju iz stavka 1.

Privremena i povremena priroda pružanja usluga procjenjuje se za svaki slučaj posebno pri čemu posebno treba voditi računa o njezinu trajanju, učestalosti, redovitosti i stalnosti.

3. Kad se pružatelj usluga seli, na njega se primjenjuju pravila stručne, zakonske ili administrativne prirode koja su izravno povezana sa stručnim kvalifikacijama, npr. s definicijom profesije, korištenjem profesionalnih naziva i s težom povredom pravila struke koja je izravno i posebno povezana sa zaštitom potrošača i sigurnošću, te s disciplinskim odredbama koje se primjenjuju u državi članici domaćinu na stručnjake koji obavljaju istu profesiju u toj državi članici.

Članak 6.

Izuzeća

Država članica domaćin će u skladu s člankom 5. stavkom 1. izuzeti pružatelje usluga koji imaju poslovni nastan u drugoj državi članici od zahtjeva koje postavlja stručnjacima koji imaju poslovni nastan na njezinu državnom području koji se odnose na:

(a) odobrenje, registraciju ili članstvo u strukovnoj organizaciji ili tijelu. Kako bi se olakšala primjena disciplinskih odredaba koje su na snazi na njihovu državnom području u skladu s člankom 5. stavkom 3., države članice mogu predvidjeti automatsku privremenu registraciju ili *pro forma* članstvo u takvim strukovnim organizacijama ili tijelima, pod uvjetom da registracija odnosno članstvo ni na koji način ne odlaže ili komplikiraju pružanje usluga i ne povlače za sobom nikakve dodatne troškove za pružatelja usluga. Nadležno tijelo šalje nadležnoj strukovnoj organizaciji ili tijelu presliku prijave i, kad je to primjenjivo, produljene prijave iz članka 7. stavka 1., uz preslike dokumenata iz članka 7. stavka 2., potrebnih za profesije koje utječu na javno zdravlje i sigur-

nost iz članka 7. stavka 4. ili na koje se primjenjuje automatsko priznavanje iz glave III. poglavlja III., što predstavlja automatsku privremenu registraciju ili *pro forma* članstvo;

(b) registraciju pri državnom tijelu nadležnom za socijalnu sigurnost u svrhu podmirenja računa kod osiguravatelja, koji se odnose na djelatnosti koje se obavljaju u korist osiguranika.

Međutim, pružatelj usluga je dužan unaprijed, ili u hitnim slučajevima naknadno, obavijestiti tijelo iz točke (b) o uslugama koje je pružio.

Članak 7.

Prijava koja se daje unaprijed ako se pružatelj usluga seli

1. Države članice mogu zahtijevati da pružatelj usluga, kad se prvi put seli iz jedne države članice u drugu da bi pružao usluge, unaprijed obavijesti nadležno tijelo u državi članici domaćinu prijavom u pisanim oblicima uključujući detaljne podatke o svakom osiguranju ili drugom načinu osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost. Takva prijava se mora jedanput godišnje produžiti ako pružatelj usluge u toj godini namjerava privremeno ili povremeno pružati usluge u toj državni članici. Pružatelj usluga može dopuniti prijavu na bilo koji način.

2. Pored toga, pri prvom pružanju usluga ili ako su se okolnosti bitno promijenile, što je dokazano dokumentima, države članice mogu zahtijevati da se prijavi prilože sljedeći dokumenti:

- (a) dokaz o državljanstvu pružatelja usluga;
- (b) potvrda da njezin nositelj ima poslovni nastan u državi članici u svrhu obavljanja djelatnosti o kojima je riječ i da u trenutku izdavanja potvrde nema čak ni privremenu zabranu obavljanja tih djelatnosti;
- (c) dokaz o stručnim kvalifikacijama;
- (d) za slučajeve iz članka 5. stavka 1. točke (b) bilo koji dokaz da je pružatelj usluge obavlja djelatnost o kojoj je riječ najmanje dvije godine tijekom prethodnih deset godina;
- (e) za profesije u području sigurnosti, ako to država članica traži za svoje državljane, potvrda o nekažnjavanju.

3. Usluga se obavlja pod profesionalnim nazivom države članice poslovnog nastana, ako takav profesionalni naziv postoji u toj državi članici za profesionalnu djelatnost o kojoj je riječ. Profesionalni naziv se navodi na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice poslovnog nastana na takav način da se izbjegne moguća zamjena s profesionalnim nazivom države članice domaćina. Ako u državi članici poslovnog nastana takav profesionalni naziv ne postoji, pružatelj usluga dužan je navesti svoju formalnu osposobljenost na službenom jeziku ili na jednom od službenih jezika države članice. Iznimno se usluga pruža pod profesionalnim nazivom države članice domaćina u slučajevima navedenim u glavi III. poglavlju III.

4. Pri prvom pružanju usluga, u slučaju reguliranih profesija koje utječu na javno zdravlje ili sigurnost i na koje se primjenjuje automatsko priznavanje iz glave III., poglavlja III., nadležno tijelo države članice domaćina može provjeriti stručne kvalifikacije pružatelja usluga. Takva je prethodna provjera moguća samo kad je svrha provjere spriječiti ozbiljnu štetu za zdravlje ili sigurnost primatelja usluga zbog nedostatnih stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i kad takva provjera ne prelazi ono što je potrebno za tu svrhu.

U roku od najviše mjesec dana nakon primitka prijave i popratnih dokumenata, nadležno tijelo dužno je nastojati obavijestiti pružatelja usluga o svojoj odluci da ne provjerava njegove kvalifikacije, odnosno o ishodu takve provjere. Ako postoje poteškoće koje bi mogle uzrokovati zakašnjenje, nadležno je tijelo tijekom prvog mjeseca dužno obavijestiti pružatelja usluga o razlozima kašnjenja i vremenskom okviru za odluku koja se mora donijeti u roku od dva mjeseca od primitka potpune dokumentacije.

Ako je razlika između stručnih kvalifikacija pružatelja usluga i osposobljavanja potrebnog u državi članici domaćinu tako velika da ugrožava javno zdravlje i sigurnost, država članica domaćin je pružatelju usluga dužna omogućiti da dokaže, u prvom redu putem provjere osposobljenosti, da je stekao znanje odnosno stručnost koji mu nedostaju. U svakom slučaju, pružanje usluga mora biti omogućeno u roku od mjesec dana od donošenja odluke u skladu s prethodnim podstavkom.

Ako nadležno tijelo ne postupi u rokovima utvrđenim prethodnim podstavcima, usluga se može pružati.

Ako su kvalifikacije potvrđene u skladu s ovim stavkom, usluga se pruža pod profesionalnim nazivom države članice domaćina.

Članak 8.

Administrativna suradnja

1. Nadležna tijela države članice domaćina mogu zatražiti od nadležnih tijela države članice poslovnog nastana da za svaku

pružanje usluga osiguraju sve podatke koje se tiču zakonitosti poslovnog nastana pružatelja usluga i njegovog primjerenog ponašanja, kao i nepostojanja disciplinskih i kaznenih sankcija stručne naravi. Nadležna tijela države članice poslovnog nastana osiguravaju te podatke u skladu s odredbama članka 56.

2. Nadležna su tijela dužna osigurati razmjenu svih podataka potrebnih za pravilno podnošenje pritužbi primatelja usluga protiv pružatelja usluga. Primatelji usluga moraju biti obavijesteni o ishodu pritužbe.

Članak 9.

Podaci koji se daju primateljima usluga

Ako se usluga pruža na temelju profesionalnog naziva države članice poslovnog nastana ili na temelju formalne osposobljenosti pružatelja usluga, nadležna tijela države članice domaćina pored ostalih zahtjeva u pravu Zajednice koji se odnose na obavijesti, mogu zatražiti da pružatelj usluga primatelju podatre bilo koji ili sve od sljedećih podataka:

- (a) ako je pružatelj usluga upisan u trgovачki registar ili slični javni registar, naziv registra u kojem je upisan, njegov registarski broj ili odgovarajući način identifikacije sadržan u tom registru;
- (b) ako djelatnost treba odobriti u državi članici poslovnog nastana, naziv i adresu nadležnog nadzornog tijela;
- (c) naziv strukovne udruge ili sličnog tijela u kojem je pružatelj usluga registriran;
- (d) profesionalni naziv, ili kad takav naziv ne postoji, formalna osposobljenost pružatelja usluga i državu članicu u kojoj ih je stekao;
- (e) ako pružatelj usluga obavlja djelatnost na koju se plaća porez na dodanu vrijednost (PDV), identifikacijski broj za PDV iz članka 22. stavka 1. Šeste direktive Vijeća 77/388/EEZ od 17. svibnja 1977. o usklađivanju zakonodavstava država članica o porezima na promet – Zajednički sustav poreza na dodanu vrijednost: jedinstvena osnovica za određivanje poreza⁽¹⁾;
- (f) detaljne podatke o svakom osiguranju ili drugom načinu osobne ili kolektivne zaštite s obzirom na profesionalnu odgovornost.

⁽¹⁾ SL L 145, 13.6.1977., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2004/66/EZ (SL L 168, 1.5.2004., str. 35.).

GLAVA III.

SLOBODA POSLOVNOG NASTANA

POGLAVLJE I.

Opći sustav prepoznavanja dokaza o osposobljenosti

Članak 10.

Područje primjene

Ovo se poglavlje odnosi na sve profesije koje nisu obuhvaćene poglavljima II. i III. ove glave, te u sljedećim slučajevima kad podnositelj zahtjeva zbog posebnih i izvanrednih razloga ne ispunjava uvjete utvrđene u tim poglavljima:

- (a) na djelatnosti navedene u Prilogu IV., kad migrant ne ispunjava uvjete navedene u člancima 17., 18. i 19.;
- (b) na liječnike sa završenim osnovnim tečajem osposobljavanja, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, kad migrant ne ispunjava zahtjeve za učinkovito i zakonito obavljanje profesija navedene u člancima 23., 27., 33., 37., 39., 43. i 49.;
- (c) na arhitekte kad migrant ima dokaze o formalnoj osposobljenosti koja nije navedena u Prilogu V. točki 5.7.;
- (d) ne dovodeći u pitanje članak 21. stavak 1., članke 23. i 27., na liječnike, medicinske sestre, doktore dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte koji imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalista koji su morali završiti tečaj osposobljavanja na temelju kojeg se stječe profesionalni naziv naveden u Prilogu V., točkama 5.1.1., 5.2.2., 5.3.2., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1. i isključivo u svrhu priznavanja te specijalizacije;
- (e) na medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu i specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalistice koje su završile osposobljavanje na temelju kojeg se dobiva profesionalni naziv naveden u Prilogu V. točki 5.2.2., kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj takve profesionalne djelatnosti obavljaju specijalizirane medicinske sestre koje nisu završile tečaj osposobljavanja za opću zdravstvenu njegu;
- (f) na specijalizirane medicinske sestre koje nisu završile tečaj osposobljavanja za opću zdravstvenu njegu kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće profesionalne djelatnosti obavljaju medicinske sestre za

opću zdravstvenu njegu, specijalizirane medicinske sestre koje nisu završile tečaj osposobljavanja za opću zdravstvenu njegu ili specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalistice koje su završile tečaj osposobljavanja na temelju kojeg se dobiva profesionalni naziv naveden u Prilogu V. točki 5.2.2.;

- (g) na migrante koji ispunjavaju zahtjeve navedene u članku 3. stavku 3.

Članak 11.

Razine kvalifikacija

Za potrebe primjene članka 13., razine stručnih kvalifikacija određuju se na sljedeći način:

- (a) potvrda stručnosti koju izdaje nadležno tijelo u matičnoj državi članici određeno u skladu sa zakonskim ili drugim propisima te države članice na temelju:
  - i. tečaja osposobljavanja koji nije dio svjedodžbe ili diplome u smislu točaka (b), (c), (d) ili (e), ili posebnog ispita bez prethodnog osposobljavanja ili obavljanja profesije s punim radnim vremenom u državi članici tijekom triju uzastopnih godina ili istovjetnog trajanja sa skraćenim radnim vremenom tijekom prethodnih 10 godina;
  - ii. ili općeg osnovnog ili srednjoškolskog obrazovanja kojim se potvrđuje da je osoba stekla opća znanja;
- (b) svjedodžba o uspješno završenom srednjoškolskom obrazovanju koja je:
  - i. opće naravi i nadopunjena studijem ili stručnim osposobljavanjem, osim one navedene u točki (c), i/ili vježbeničkom ili stručnom praksom koja se zahtijeva uz taj studij;
  - ii. ili tehničke ili stručne naravi i nadopunjena, kad je to potrebno, studijem ili stručnim osposobljavanjem, kao što je navedeno u točki (i), i/ili vježbeničkom ili stručnom praksom koja se zahtijeva uz taj studij;
- (c) diploma koja potvrđuje uspješno završeno:
  - i. osposobljavanje na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja, osim onog navedenog u točkama (d) i (e) u trajanju od najmanje jedne godine ili u istovjetnom trajanju kad se odvija povremeno, kojem je, u pravilu, uvjet pristupa uspješno završeno srednjoškolsko obrazovanje potrebno za upis na sveučilište ili visoko učilište ili završeno istovjetno obrazovanje na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja, kao i stručno osposobljavanje koje se može zahtijevati uz taj program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja; ili

ii. u slučaju reguliranih profesija, osposobljavanje s posebnom strukturom, uključeno u Prilog II., istovjetno stupnju osposobljavanja predviđenog točkom (i), koje osigurava usporediv stručni standard i koje polaznika priprema za usporediv stupanj odgovornosti i djelatnosti. Popis iz Priloga II. može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se uzelo u obzir osposobljavanje koje ispunjava zahtjeve predviđene prethodnom rečenicom;

- (d) diploma koja potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju od najmanje tri ili najviše četiri godine ili istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno, na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja, kao i stručno osposobljavanje koje se može zahtijevati uz taj program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja;
- (e) diploma koja potvrđuje da je nositelj diplome uspješno završio program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja u trajanju najmanje četiri godine ili studij istovjetnog trajanja kad se odvija povremeno na sveučilištu ili visokom učilištu ili drugoj ustanovi koja osigurava isti stupanj osposobljavanja i, kad je to potrebno, da je nositelj diplome završio stručno osposobljavanje koje se zahtijeva uz taj program na razini nakon završetka srednjeg obrazovanja.

Članak 12.

Jednaki tretman kvalifikacija

Svaki dokaz o formalnoj osposobljenosti ili skup dokaza o formalnoj osposobljenosti koje je izdalo nadležno tijelo u državi članici, kojima se potvrđuje uspješno završeno osposobljavanje u Zajednici koje je ta država članica priznala kao istovjetno i koji nositelju tih dokaza dodjeljuju jednaka prava pristupa profesiji ili njegovog obavljanja ili ga pripremaju za obavljanje te profesije, smatraće se dokazom o formalnoj osposobljenosti obuhvaćenim u članku 11., uključujući i stupanj o kojem je riječ.

Svaka stručna kvalifikacija koja, iako ne ispunjava zahtjeve sadržane u zakonskim i drugim propisima koji su na snazi u matičnoj državi članici za pristup profesiji ili njezino obavljanje, nositelju kvalifikacija dodjeljuje stečena prava na temelju tih propisa, također će se smatrati dokazom o formalnoj osposobljenosti prema istim uvjetima koji su određeni u prvom podstavku. To posebno vrijedi ako matična država članica povisi stupanj osposobljavanja potreban za pristup profesiji i njezino obavljanje, te ako pojedinac koji je prošao prethodno potrebno osposobljavanje koje ne ispunjava uvjete nove kvalifikacije koristi stečena prava na temelju nacionalnih zakona i drugih propisa; u tom slučaju država članica domaćin za potrebe primjene članka 13. smatra prethodno osposobljavanje istovjetnim stupnju novog osposobljavanja.

Članak 13.

Uvjeti priznavanja

1. Ako se za pristup reguliranoj profesiji ili njezino obavljanje u državi članici domaćin zahtijevaju posebne stručne kvalifikacije, nadležno tijelo te države članice je pod istim uvjetima koji se primjenjuju na njezine državljane dužno dozvoliti pristup toj profesiji i njezino obavljanje podnositeljima zahtjeva koji imaju potvrdu kompetencije ili dokaz o formalnoj osposobljenosti koji zahtijeva druga država članica za pristup toj profesiji i njezinom obavljanju na njezinom državnom području.

Potvrde o stručnosti ili dokaz o formalnoj osposobljenosti moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) biti izdane od strane nadležnog tijela u državi članici određeno u skladu sa zakonskim i drugim propisima te države članice;
  - (b) potvrđivati stupanj stručne kvalifikacije koji je najmanje istovjetan stupnju koji je za jedan stupanj niži od onog koji se zahtijeva u državi članici domaćinu, kako je navedeno u članku 11.
2. Pristup profesiji i njezino obavljanje, kako je navedeno u stavku 1., odobrava se i podnositeljima zahtjeva koji su obavljali profesiju iz navedenog stavka dvije godine s punim radnim vremenom tijekom prethodnih 10 godina u drugoj državi članici koja tu profesiju ne regulira, pod uvjetom da imaju jednu ili više potvrda o stručnosti ili dokumenata koji dokazuju formalnu osposobljenost.

Potvrde o stručnosti i dokaz o formalnoj osposobljenosti moraju ispunjavati sljedeće uvjete:

- (a) mora ih izdati nadležno tijelo u državi članici, određeno u skladu sa zakonskim i drugim propisima te države članice;
- (b) moraju potvrđivati stupanj stručne kvalifikacije koji je najmanje istovjetan stupnju koji je za jedan stupanj niži od onog koji se zahtijeva u državi članici domaćinu, kako je navedeno u članku 11.;
- (c) moraju potvrđivati da je njihov nositelj pripremljen za obavljanje profesije o kojoj je riječ.

Međutim, dvogodišnje stručno iskustvo navedeno u prvom podstavku ne smije se zahtijevati ako dokaz o formalnoj osposobljenosti koju podnositelj ima potvrđuje uređeno obrazovanje i osposobljavanje u smislu članka 3. stavka 1. točke (e) na stupnjevima kvalifikacija navedenim u članku 11. točkama (b), (c), (d) ili (e). Uređeno usavršavanje i osposobljavanje navedeni u Prilogu III. smatraju se takvim reguliranim usavršavanjem i osposobljavanjem na stupnju navedenom u članku 11. točki (c). Popis iz Priloga III. može se izmijeniti u skladu s postupkom navedenim u članku 58. stavku 2. kako bi se uzelo u obzir regulirana edukacija i osposobljavanje koje predviđa usporediv stručni standard i koje priprema polaznika tečaja osposobljavanja za usporediv stupanj odgovornosti i djelatnosti.

3. Iznimno od stavka 1. točke (b) i stavka 2. točke (b), država članica domaćin dozvolit će pristup reguliranoj profesiji i njezinu obavljanje kad se za pristupoj profesiji na njezinom državnom području zahtijeva dokaz o kvalifikacijama kojim se potvrđuje uspješno završen četverogodišnji studij na visokom učilištu ili sveučilištu i kad podnositelj ima kvalifikaciju navedenu u članku 11. točki (c).

Članak 14.

Kompenzacijске mjere

1. Članak 13. ne sprečava državu članicu domaćinu da od podnositelja zahtijeva razdoblje prilagodbe do tri godine ili provjeru osposobljenosti ako:

- (a) je trajanje osposobljavanja za koje je pružio dokaz u skladu s uvjetima iz članka 13. stavka 1. ili 2. najmanje godinu dana kraće od onog koje zahtijeva država članica domaćin;
- (b) završeno osposobljavanje obuhvaća znatno drukčiju građu od one koja je obuhvaćena dokazom o formalnoj osposobljenosti koja se zahtijeva u državi članici domaćinu;
- (c) regulirana profesija u državi članici domaćinu sadrži jednu ili više uređenih profesionalnih djelatnosti koje ne postoji u odgovarajućoj profesiji u matičnoj državi članici podnositelja u smislu članka 4. stavka 2., a ta se razlika odnosi na posebno osposobljavanje koje se zahtijeva u državi članici domaćinu i koje obuhvaća znatno drukčiju građu od one obuhvaćene u potvrdi stručnosti podnositelja ili u dokazu o njegovoj formalnoj osposobljenosti.

2. Ako država članica domaćin koristi mogućnost predviđenu u stavku 1., ona mora podnositelju ponuditi izbor između razdoblja prilagodbe i provjere osposobljenosti.

Kad država članica s obzirom na određenu profesiju smatra da je potrebno odstupiti od zahtjeva određenih u prethodnom podstavku, koji se odnose na to da se podnositelju omogućuje izbor između razdoblja prilagodbe i provjere osposobljenosti, o tome se unaprijed obavešćuju druge države članice i Komisija, i pruža dostatno opravdanje za to odstupanje.

Ako nakon što primi sve potrebne podatke Komisija smatra da je odstupanje navedeno u drugom podstavku neprimjerenom, odnosno da nije u skladu s pravom Zajednice, zatražit će u roku od tri mjeseca od predmetne države članice da se uzdrži od poduzimanja predviđene mјere. Ako u spomenutom roku odgovor Komisije izostane, odstupanje se može primijeniti.

3. Iznimno od načela prema kojem podnositelj ima pravo izbora, kako je određeno u stavku 2. za profesije čije obavljanje

zahtijeva određeno poznavanje nacionalnog prava i kod kojih je pružanje savjeta i/ili pomoći u vezi s nacionalnim pravom bitan i stalni aspekt profesionalne djelatnosti, država članica domaćin može propisati razdoblje prilagodbe ili provjeru osposobljenosti.

To se također primjenjuje i na slučajeve navedene u članku 10. točkama (b) i (c), članku 10. točki (d) koja se odnosi na liječnike i doktore dentalne medicine, u članku 10. točki (f) kad migrant traži priznavanje u drugoj državi članici u kojoj odgovarajuće profesionalne djelatnosti obavljaju medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu ili specijalizirane medicinske sestre koje imaju dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijaliste koji su završili osposobljavanje na temelju kojeg se dobiva profesionalni naziv naveden u Prilogu V. točki 5.2.2. i članku 10. točki (g).

U slučajevima obuhvaćenim člankom 10. točkom (a), država članica domaćin može zahtijevati razdoblje prilagodbe ili provjeru osposobljenosti ako migrant namjerava obavljati profesionalne djelatnosti kao samozaposlena osoba ili direktor poduzeća, koje zahtijevaju poznavanje i primjenu posebnih nacionalnih propisa koji su na snazi, pod uvjetom da nadležna tijela države članice domaćina zahtijevaju poznavanje i primjenu tih propisa za pristup tim aktivnostima i od svojih državljana.

4. Za potrebe primjene stavka 1. točaka (b) i (c), „bitno različita građa“ znači građu čije je poznavanje bitno za bavljanje profesijom i s obzirom na koju se osposobljavanje koje je migrant završio bitno razlikuje u pogledu trajanja i sadržaja od onog koje zahtijeva država članica domaćin.

5. Stavak 1. primjenjuje se poštujući načelo proporcionalnosti. Ako država članica domaćin namjerava zahtijevati od podnositelja da obavi razdoblje prilagodbe, odnosno da položi provjeru osposobljenosti, ona najprije mora utvrditi je li znanje koje je podnositelj stekao tijekom svojega stručnog iskustva u državi članici, ili u nekoj trećoj zemlji, takve prirode da u cijelosti ili djelomično obuhvaća bitne razlike navedene u stavku 4.

Članak 15.

Odricanje od kompenzacijskih mјera na temelju zajedničkih platformi

1. Za potrebe ovog članka, „zajednička platforma“ znači skup kriterija za stručne kvalifikacije koji su prikladni za usklađivanje bitnih razlika utvrđenih među zahtjevima osposobljavanja koji za određenu profesiju postoje u različitim državama članicama. Te se bitne razlike utvrđuju usporedbom trajanja i sadržaja osposobljavanja u najmanje dvije trećine država članica, uključujući sve države članice koje tu profesiju reguliraju. Razlike u sadržaju osposobljavanja mogu biti posljedica znatnih razlika u područjima koja profesionalne djelatnosti pokrivaju.

2. Zajedničke platforme, kako su određene u stavku 1., mogu Komisiji podnijeti države članice ili strukovne udruge ili organizacije koje su predstavljene na nacionalnoj i europskoj razini. Ako Komisija nakon savjetovanja s državama članicama smatra da nacrt zajedničke platforme olakšava uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija, ona može predložiti nacrt mjera u svrhu njihova donošenja u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2.

3. Ako stručne kvalifikacije podnositelja ispunjavaju kriterije utvrđene u mjeri usvojenoj u skladu sa stavkom 2., država članica domaćin odustat će od primjene kompenzacijskih mjeru iz članka 14.

4. Stavci od 1. do 3. ne utječu na nadležnost država članica da odlučuju o stručnim kvalifikacijama koje se zahtijevaju za obavljanje profesija na njihovom državnom području te na sadržaj i ustroj njihovih sustava obrazovanja i stručnog ospobljavanja.

5. Ako država članica smatra da kriteriji utvrđeni mjerom usvojenom u skladu sa stavkom 2. više ne pružaju dovoljno jamstva s obzirom na stručne kvalifikacije, ona će o tome izvijestiti Komisiju koja će prema potrebi predložiti nacrt mjeru u skladu s postupkom navedenim u članku 58. stavku 2.

6. Komisija do 20. listopada 2010. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ovog članka i prema potrebi odgovarajućim prijedlozima za njegovu izmjenu.

POGLAVLJE II.

Priznavanje stručnog iskustva

Članak 16.

Zahtjevi koji se odnose na stručno iskustvo

Ako u državi članici pristup jednoj od djelatnosti navedenih u Prilogu IV. ili obavljanje te djelatnosti ovisi o općem, poslovnom ili stručnom znanju i sposobnostima, ta će država članica priznati prethodno obavljanje djelatnosti u drugoj državi članici kao dovoljan dokaz tog znanja i sposobnosti. Ta se djelatnost morala obavljati u skladu s člancima 17., 18. i 19.

Članak 17.

Djelatnosti navedene u popisu I. u Prilogu IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa I. u Prilogu IV., tu je djelatnost korisnik morao prethodno obavljati:

- (a) šest uzastopnih godina kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća; ili
- (b) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, kad korisnik dokaže da je završio ospobljavanje u trajanju od najmanje tri godine za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili
- (c) četiri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio ospobljavanje od najmanje dvije godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili
- (d) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba, kad korisnik može dokazati da je obavljao djelatnost o kojoj je riječ kao samozaposlena osoba najmanje pet godina; ili
- (e) pet uzastopnih godina na rukovodećem položaju od kojih je najmanje tri godine obavljao tehničke dužnosti i bio odgovoran za najmanje jedan odjel u poduzeću, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio ospobljavanje od najmanje tri godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom.

2. U slučaju (a) i (d) obavljanje djelatnosti nije smjelo završiti prije više od deset godina od dana kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu iz članka 56.

3. Stavak 1. točka (e) ne primjenjuje se na djelatnosti iz prijašnje skupine 855, frizerske salone, iz nomenklature ISIC.

Članak 18.

Djelatnosti navedene u popisu II. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa II. Priloga IV., tu je djelatnost korisnik morao prethodno obavljati:

- (a) pet uzastopnih godina kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća; ili
- (b) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, ako korisnik dokaže da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio ospobljavanje od najmanje tri godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili

- (c) četiri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, kad korisnik može dokazati da je za djelatnost o kojoj je riječ prethodno završio ospesobljavanje od najmanje dvije godine, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili
- (d) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je obavljao djelatnost o kojoj je riječ kao samostalni djelatnik najmanje pet godina; ili
- (e) pet uzastopnih godina kao zaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio ospesobljavanje u trajanju od najmanje tri godine za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom, ili
- (f) šest uzastopnih godina kao zaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio ospesobljavanje u trajanju od najmanje dvije godine za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom.

2. U slučajevima (a) i (d) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije dana kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu iz članka 56.

Članak 19.

Djelatnosti navedene u popisu III. Priloga IV.

1. U slučaju djelatnosti iz popisa III. Priloga IV., tu je djelatnost korisnik morao prethodno obavljati:
  - (a) tri uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća; ili
  - (b) dvije uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio ospesobljavanje za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom; ili
  - (c) dvije uzastopne godine kao samozaposlena osoba ili kao direktor poduzeća, ako korisnik može dokazati da je obavljao djelatnost o kojoj je riječ kao zaposlenje najmanje tri godine; ili
  - (d) tri uzastopne godine kao zaposlena osoba, ako korisnik može dokazati da je prethodno završio ospesobljavanje za djelatnost o kojoj je riječ, što dokazuje svjedodžbom koju je

priznala država članica ili koju je nadležno stručno tijelo ocijenilo potpuno valjanom.

2. U slučajevima (a) i (c) djelatnost nije smjela završiti prije više od deset godina prije dana kad je osoba o kojoj je riječ podnijela potpun zahtjev nadležnom tijelu iz članka 56.

Članak 20.

Izmjena popisa djelatnosti iz Priloga IV.

Popisi djelatnosti iz Priloga IV. na koje se primjenjuje priznavanje stručnog iskustva u skladu s člankom 16., mogu se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se ažurirala ili razjasnila nomenklatura, pod uvjetom da to ne uključuje nikakve promjene kod djelatnosti povezanih s pojedinim kategorijama.

POGLAVLJE III.

Priznavanje na temelju usklađivanja minimalnih uvjeta ospesobljavanja

Odjeljak 1.

Opće odredbe

Članak 21.

Načelo automatskog priznavanja

1. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj ospesobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom ospesobljenosti i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj ospesobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, farmaceute i arhitekte, navedene u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V., koji zadovoljavaju minimalne uvjete ospesobljavanja iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 44. i 46. te u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima i njihovom obavljanju priznaje tim dokazima na svom državnom području jednaku valjanost kao i dokazima o formalnoj ospesobljenosti koje sama izdaje.

Takve dokaze o formalnoj ospesobljenosti moraju izdati nadležna tijela država članica i treba im priložiti, gdje je to primjereno, dokumente navedene u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V.

Odredbe prvog i drugog podstavka ne utječu na stečena prava iz članka 23., 27., 33., 37., 39. i 49.

2. Svaka država članica, u svrhu obavljanja opće medicinske prakse u okviru svog nacionalnog sustava socijalnog osiguranja, priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V., koje su države članice izdale državljanim drugih država članica u skladu s minimalnim uvjetima osposobljavanja koji su utvrđeni člankom 28.

Odredbe prethodnog podstavka ne utječu na stečena prava iz članka 30.

3. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za primalje navedene u točki 5.5.2. Priloga V., koje su države članice dodijelile državljanim drugih država članica, a koji zadovoljavaju minimalne uvjete osposobljavanja iz članka 40. i udovoljavaju kriterijima koji su utvrđeni člankom 41., te u svrhu pristupa profesionalnim djelatnostima i njihovog obavljanja, priznaje tim dokazima na svom državnom području jednaku valjanost kao i dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje. Ova odredba ne utječe na stečena prava iz članka 23. i 43.

4. Države članice nisu dužne priznati valjanost dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.6.2. Priloga V., za osnivanje novih javnih ljekarni. Za potrebe ovog stavka, novim se ljekarnama smatraju i ljekarne koje su otvorene manje od tri godine.

5. Dokaz o formalnoj osposobljenosti za arhitekte iz točke 5.7.1. Priloga V., koji se automatski priznaje u skladu sa stavkom 1., dokazuje završen program osposobljavanja koji nije započeo prije referentne akademske godine iz tog Priloga.

6. Svaka država članica za obavljanje i pristup profesionalnoj djelatnosti liječnika, medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu, doktora dentalne medicine, veterinara, primalja i farmaceuta, traži posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., koji potvrđuju da je osoba tijekom svojeg osposobljavanja, gdje je to primjereno, stekla znanja i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3.

Znanje i vještine iz članka 24. stavka 3., članka 31. stavka 6., članka 34. stavka 3., članka 38. stavka 3., članka 40. stavka 3. i članka 44. stavka 3. mogu se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., kako bi se uskladili sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturon profesijsko koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

7. Svaka država članica obavještuje Komisiju o zakonskim i drugim propisima koje usvaja u vezi s izdavanjem dokaza o

formalnoj osposobljenosti s područja koje pokriva ovo poglavje. Uz to, za dokaze o formalnoj osposobljenosti s područja navedenog u Odjeljku 8., ta se obavijest upućuje ostalim državama članicama.

Komisija objavljuje odgovarajuću komunikaciju u *Službenom listu Europske unije*, u kojem navodi nazive koje su usvojile države članice za dokaze o formalnoj osposobljenosti i, prema potrebi, tijelo koje izdaje dokaz o formalnoj osposobljenosti, potvrde koje se prilaže tom dokazu i odgovarajući profesionalni naziv iz točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2., 5.6.2. i 5.7.1. Priloga V.

Članak 22.

Zajedničke odredbe o osposobljavanju

Što se tiče osposobljavanja iz članka 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., 44. i 46.:

(a) države članice mogu odobriti izvanredno osposobljavanje pod uvjetima koje utvrde nadležna tijela; ta tijela osiguravaju da sveukupno trajanje, razina i kvaliteta takve osposobljavanja nije manja od redovnog osposobljavanja u punoj nastavnoj satnici;

(b) u skladu s postupcima koji su specifični za svaku državu članicu, trajno obrazovanje i osposobljavanje osiguravaju osobama koje su završile svoj studij, da bi ostale u tijeku sa strukovnim kretanjima u mjeri koja im je potrebna za održavanje sigurne i učinkovite prakse.

Članak 23.

Stečena prava

1. Ne dovodeći u pitanje stečena prava specifična za određene profesije, u slučaju kada dokazi o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenosću i liječnika specijalista, kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute koje posjeduju državljani država članica, ne udovoljavaju svim uvjetima osposobljavanja iz članka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., svaka država članica priznaje dovoljnima dokaze o formalnoj osposobljenosti koje su izdale te države članice, ako oni potvrđuju uspješno završeno osposobljavanje koje je započelo prije referentnog datuma iz točaka 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., te ako je uz njih priložena potvrda u kojoj se navodi da su osobe kojima je izdana učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije njezinog izdavanja.

2. Iste odredbe odnose se i na dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenosti i liječnika specijalista, kao i na dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute, stecene na državnom području nekadašnje Demokratske Republike Njemačke, a koji ne udovoljavaju svim minimalnim zahtjevima za osposobljavanje iz članaka 24., 25., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., ako ti dokazi potvrđuju uspješno završeno osposobljavanje koje je započelo prije:

(a) 3. listopada 1990. za liječnike s osnovnom osposobljenosti, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine s osnovnom osposobljenosti, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute; i

(b) 3. travnja 1992. za liječnike specijaliste.

Dokazi o formalnoj osposobljenosti iz prvog podstavka daju nositelju pravo obavljanja profesionalne djelatnosti na čitavom državnom području Njemačke pod istim uvjetima kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.1., 5.1.2., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2 i 5.6.2. Priloga V., koje su izdala nadležna njemačka tijela.

3. Ne dovodeći u pitanje odredbe članka 37. stavka 1., svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenosti i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanim država članica izdala nekadašnja Čehoslovačka, ili za koje je osposobljavanje, za Češku Republiku i Slovačku, započelo prije 1. siječnja 1993., kada tijela bilo koje od dvije spomenute države članice potvrde da su ti dokazi o formalnoj osposobljenosti na njihovom državnom području jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnoj osposobljenosti predviđeni za te države članice u točki 6. Priloga VI., u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za liječnike s osnovnom osposobljenosti, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz takvu potvrdu treba priložiti i potvrdu koju su izdala ta ista tijela, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije dana njezinog izdavanja.

4. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenosti i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne

medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanim država članica izdao nekadašnji Sovjetski Savez, ili čije je osposobljavanje počelo

(a) za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991.;

(b) za Latviju, prije 21. kolovoza 1991.;

(c) za Litvu, prije 11. ožujka 1990.,

kada tijela bilo koje od triju spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom državnom području jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnoj osposobljenosti predviđeni za te države članice u točki 6. Priloga VI., u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za liječnike s osnovnom osposobljenosti, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz takvu potvrdu treba priložiti i potvrdu koju su izdala ta ista tijela, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije dana njezinog izdavanja.

Što se tiče dokaza o formalnoj osposobljenosti za veterinare koje je izdao nekadašnji Sovjetski Savez ili za koje je osposobljavanje počelo, za Estoniju, prije 20. kolovoza 1991., uz potvrdu iz prethodnog podstavka treba priložiti i potvrdu koju su izdale vlasti u Estoniji, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje pet godina za redom, unutar sedam godina prije dana njezinog izdavanja.

5. Svaka država članica priznaje dokaze o formalnoj osposobljenosti za liječnike, koji omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom osposobljenosti i liječnika specijalista, kao i dokaze o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute i arhitekte, koje je državljanim država članica izdala nekadašnja Jugoslavija, ili za koje je osposobljavanje započelo, za Sloveniju, prije 25. lipnja 1991., kada tijela gore spomenutih država članica potvrde da su ti dokazi na njihovom državnom području jednake pravne valjanosti kao i dokazi o formalnoj osposobljenosti koje izdaju one same te, za arhitekte, kao dokazi o formalnoj osposobljenosti predviđeni za te države članice točkom 6. Priloga VI., u vezi s pristupom profesionalnim djelatnostima i njihovim obavljanjem, za liječnike s osnovnom osposobljenosti, liječnike specijaliste, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, specijaliste dentalne medicine, veterinare, primalje, farmaceute u odnosu na djelatnosti iz članka 45. stavka 2. i arhitekte u odnosu na djelatnosti iz članka 48.

Uz takvu potvrdu treba priložiti i potvrdu koju su izdala ta ista tijela, a u kojoj se navodi da su te osobe učinkovito i zakonito obavljale djelatnost o kojoj je riječ na njihovom državnom području najmanje tri godine za redom, unutar pet godina prije dana njezinog izdavanja.

6. Državljanima država članica čiji dokazi o formalnoj sposobljenosti za liječnike, medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, doktore dentalne medicine, veterinare, primalje i farmaceute nisu u skladu sa nazivima koji su dodijeljeni tim državama članicama u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz, dokaze o formalnoj sposobljenosti koje su izdale te države članice i uz koje su priložene potvrde koje su izdale nadležne vlasti ili tijela.

U potvrdi iz prvog podstavka navodi se da dokaz o formalnoj sposobljenosti potvrđuje uspješno završeno ospozobljavanje u skladu s člancima 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40. i 44., a država članica koja ga je izdala smatra ga jednakim kvalifikacijama čiji su nazivi navedeni u točkama 5.1.1., 5.1.2., 5.1.3., 5.1.4., 5.2.2., 5.3.2., 5.3.3., 5.4.2., 5.5.2. i 5.6.2. Priloga V.

Odjeljak 2.

Liječnici

Članak 24.

Osnovno medicinsko ospozobljavanje

1. Za pristupanje osnovnom medicinskom ospozobljavanju zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućava pristup tim studijima na sveučilištima.

2. Osnovno medicinsko ospozobljavanje obuhvaća ukupno najmanje šest godina studija ili 5 500 sati teoretskog i praktičnog ospozobljavanja koje se odvija na sveučilištu ili pod njegovim nadzorom.

Za osobe koje su studij započele prije 1. siječnja 1972., program ospozobljavanja iz prvog podstavka može obuhvaćati šestomjesečno praktično ospozobljavanje u punoj nastavnoj satnici na sveučilišnom stupnju pod nadzorom nadležnih tijela.

3. Osnovno medicinsko ospozobljavanje osigurava da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

(a) odgovarajuće poznавanje znanosti na kojima se temelji medicina i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući i načela mjerjenja bioloških funkcija, ocjenjivanja znanstveno utvrđenih činjenica i analize podataka;

- (b) dostatno razumijevanje strukture, funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;
- (c) odgovarajuće poznавanje kliničkih disciplina i postupaka, koje joj daje cjelovitu sliku o duševnim i tjelesnim bolestima, o medicini sa stajališta profilakse, dijagnoze i terapije te o ljudskom razmnožavanju;
- (d) odgovarajuće kliničko iskustvo u bolnicama pod odgovarajućim nadzorom.

Članak 25.

Specijalističko medicinsko usavršavanje

1. Za pristupanje specijalističkom medicinskom usavršavanju zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij kao dio programa ospozobljavanja iz članka 24., tijekom kojega je polaznik stekao odgovarajuće znanje iz osnovne medicine.

2. Specijalističko medicinsko usavršavanje obuhvaća teoretsko i praktično usavršavanje na sveučilištu ili u kliničkoj bolnici ili, prema potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu ovlastile nadležne vlasti ili tijela.

Države članice osiguravaju da minimalno trajanje specijalističkog medicinskog tečaja usavršavanja iz točke 5.1.3. Priloga V. nije kraće od trajanja predviđenog u toj točki. Usavršavanje se odvija pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Ono uključuje osobno sudjelovanje liječnika specijalizanta u djelatnostima i odgovornostima koje proizlaze iz tih usluga.

3. Usavršavanje se provodi u punoj satnici u posebnim ustanovama koje priznaju nadležne vlasti. Ono obuhvaća sudjelovanje u svim medicinskim djelatnostima odjela na kojemu se usavršavanje odvija, uključujući dežurstva, tako da specijalizant posvećuje sve svoje profesionalne djelatnosti svojem praktičnom i teoretskom usavršavanju tijekom cijelog radnog tjedna i čitave godine, u skladu s uvjetima koje su utvrđila nadležna tijela. Sukladno tome, na tim se radnim mjestima dobiva primjerena naknada za rad.

4. Države članice za izdavanje dokaza o specijalističkom medicinskom usavršavanju zahtijevaju posjedovanje dokaza o osnovnom medicinskom ospozobljavanju iz točke 5.1.1. Priloga V.

5. Minimalna razdoblja usavršavanja iz točke 5.1.3. Priloga V. mogu se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njihovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Članak 26.

Vrste specijalističkog medicinskog usavršavanja

Dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika specijalista iz članka 21. jest dokaz koji su izdale nadležne vlasti ili tijela iz točke 5.1.2. Priloga V. za dotično specijalističko usavršavanje, a koji odgovara profesionalnim nazivima koji se koriste u različitim državama članicama i navedeni su u točki 5.1.3. Priloga V.

O uključivanju u točku 5.1.3. Priloga V. novih medicinskih specijalizacija koje su zajedničke u najmanje dvije petine država članica može se odlučivati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi ažuriranja ove Direktive u svjetlu promjena u nacionalnom zakonodavstvu.

Članak 27.

Stečena prava liječnika specijalista

1. Država članica domaćin može od liječnika specijalista, čije je izvanredno specijalističko medicinsko usavršavanje bilo uređeno zakonskim i drugim propisima koji su na snazi od 20. lipnja 1975., a koji su započeli svoje specijalističko usavršavanje najkasnije do 31. prosinca 1983., zahtijevati da svojim dokazima o formalnoj osposobljenosti prilože potvrdu u kojoj je navedeno da su oni stvarno i zakonito obavljali odgovarajuće djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina koje su prethodile izdavanju te potvrde.

2. Svaka država članica priznaje kvalifikaciju liječnika specijalista koja je u Španjolskoj dodijeljena lijećnicima koji su završili svoje specijalističko usavršavanje prije 1. siječnja 1995., čak i kad to usavršavanje ne zadovoljava minimalne uvjete usavršavanja predviđenog u članku 25., ako je dokazu o toj kvalifikaciji priložena svjedodžba, koju su izdale nadležne španjolske vlasti i koja potvrđuje da je ta osoba položila ispit iz posebnog specijalističkog usavršavanja koji je održan u skladu s izvanrednim mjerama u vezi s priznavanjem, utvrđenima Kraljevskom uredbom 1497/99., kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i vještina takve osobe usporediv sa znanjem i vještinama liječnika koji posjeduju dokaz o kvalifikaciji za liječnika specijalista, koji je za Španjolsku utvrđen u točkama 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V.

3. Svaka država članica koja je ukinula svoje zakone i druge propise koji se odnose na dodjeljivanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za liječnika specijalista iz točaka 5.1.2. i 5.1.3. Priloga V. i koja je usvojila mjere koje se odnose na stečena prava koja pripadaju njezinim državljanima, priznaje državljanima drugih država članica pravo da iskoriste te mjere ako su ti dokazi o formalnoj osposobljenosti издани prije datuma kad je

država članica domaćin prestala izdavati takve dokaze za specijalizaciju o kojoj je riječ.

Datumi stavljanja izvan snage tih propisa navedeni su u točki 5.1.3. Priloga V.

Članak 28.

Posebno usavršavanje iz opće medicine

1. Za pristupanje posebnom usavršavanje iz opće medicine zahtijeva se da je završen i potvrđen šestogodišnji studij kao dio programa osposobljavanja iz članka 24.

2. Posebno usavršavanje iz opće medicine, na temelju kojeg se dodjeljuju dokazi o formalnoj osposobljenosti koji su izdani prije 1. siječnja 2006., traje najmanje dvije godine u punoj nastavnoj satnici. Ako je dokaz o formalnoj osposobljenosti izdan nakon tog dana, osposobljavanje traje najmanje tri godine u punoj nastavnoj satnici.

Ako program usavršavanje iz članka 24. obuhvaća praktično usavršavanje koje se odvija u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama opće medicine ili u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu, trajanje tog praktičnog usavršavanja može se, do najviše godinu dana, uključiti u razdoblje iz prvog podstavka za potvrde o osposobljenosti koje su izdane 1. siječnja 2006. ili nakon tog dana.

Mogućnost koja je predviđena u drugom podstavku dostupna je samo onim državama članicama u kojima je posebno usavršavanje iz opće medicine trajalo dvije godine od 1. siječnja 2001.

3. Posebno usavršavanje iz opće medicine odvija se u punoj nastavnoj satnici, pod nadzorom nadležnih vlasti ili tijela. Više je praktične nego teoretske prirode.

Praktično usavršavanje odvija se, s jedne strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u ovlaštenoj bolnici s odgovarajućom opremom i uslugama i, s druge strane, u razdoblju od najmanje šest mjeseci u sklopu ovlaštene ambulante opće medicine ili ovlaštenog doma zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu.

Praktično usavršavanje odvija se u suradnji s drugim zdravstvenim ustanovama ili strukturama koje se bave općom medicinom. Međutim, ne dovodeći u pitanje minimalna razdoblja navedena u drugom podstavku, praktično usavršavanje može se odvijati tijekom razdoblja od najviše šest mjeseci u drugim ovlaštenim ustanovama ili zdravstvenim strukturama koje se bave općom medicinom.

Usavršavanje zahtijeva da polaznik osobno sudjeluje u profesionalnim djelatnostima i odgovornostima osoba s kojima radi.

4. Kao uvjet za izdavanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz opće medicine, države članice zahtijevaju posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz osnovne medicinske osposobljenosti iz točke 5.1.1. Priloga V.

5. Države članice mogu izdati dokaze o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V. liječniku koji nije završio usavršavanje predviđeno ovim člankom, ali je završio drukčije, dodatno usavršavanje, koje potvrđuju dokazi o formalnoj osposobljenosti koje su izdala nadležna tijela u državi članici. Međutim, ona ne smiju dodjeljivati dokaze o formalnoj osposobljenosti osim ako se tim dokazima potvrđuje znanje koje je po kakvoći na istovjetnom stupnju kao znanje stečeno osposobljavanjem koje je predviđeno ovim člankom.

Države članice, između ostalog, određuju opseg u kojemu dodatno usavršavanje i stručno iskustvo koje je podnositelj već stekao mogu zamijeniti usavršavanje predviđeno ovim člankom.

Države članice mogu izdati dokaze o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V. samo ako je podnositelj stekao najmanje šestomjesečno iskustvo iz opće medicine u ambulantni opće medicine ili u domu zdravlja u kojemu liječnici pružaju primarnu zdravstvenu zaštitu onih vrsta koje su navedene u stavku 3.

Članak 29.

Obavljanje profesije liječnika opće medicine

Svaka država članica, u skladu s odredbama koje se odnose na stečena prava, za obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti zahtijeva posjedovanje dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V.

Države članice mogu od ovog uvjeta izuzeti osobe koje su trenutačno uključene u posebno usavršavanje iz opće medicine.

Članak 30.

Stečena prava liječnika opće medicine

1. Svaka država članica određuje stečena prava. Međutim, ona kao stečeno pravo mora priznati pravo obavljanja djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.1.4. Priloga V., svim liječnicima koji na referentni datum naveden u toj točki imaju to pravo na temelju odredaba koje vrijede za liječničku profesiju i omogućuju pristup profesionalnim djelatnostima liječnika s osnovnom

osposobljeničcu, te koji na taj datum imaju poslovni nastan na njezinom državnom području, u skladu s odredbama članka 21. ili članka 23.

Nadležne vlasti svake države članice na zahtjev izdaju potvrdu o pravu na obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru njihovih nacionalnih sustava socijalne sigurnosti, bez dokaza iz točke 5.1.4. Priloga V., liječnicima koji imaju stečena prava u skladu s prvim podstavkom.

2. Svaka država članica priznaje potvrde iz drugog podstavka stavka 1., koje su države članice izdale državljanima drugih država članica i takvim potvrdoma priznaje jednaku valjanost na svojem državnom području kao dokazu o formalnoj osposobljenosti koje ona izdaje, a kojima dozvoljava obavljanje djelatnosti liječnika opće medicine u okviru svojeg nacionalnog sustava socijalne sigurnosti.

Odjeljak 3.

Medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu

Članak 31.

O sposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu

1. Za pristupanje osposobljavanju za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu zahtijeva se završeno desetogodišnje opće obrazovanje, potvrđeno diplomom, svjedodžbom ili drugim dokazima koje su izdale nadležne vlasti ili tijela u državi članici, ili svjedodžbom kojom se potvrđuje uspjeh na ispitu, jednakog stupnja, za pristupanje školi za medicinske sestre.

2. O sposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu odvija se u punoj nastavnoj satnici i uključuje najmanje program opisan u točki 5.2.1. Priloga V.

Sadržaj naveden u točki 5.2.1. Priloga V. može se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njegovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturom profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

3. O sposobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu obuhvaća najmanje tri godine studija ili 4 600 sati teoretskog i kliničkog osposobljavanja, pri čemu trajanje teoretskog osposobljavanja predstavlja najmanje jednu trećinu, a trajanje kliničkog osposobljavanja najmanje jednu polovinu minimalnog trajanja osposobljavanja. Države članice mogu priznati djelomična izuzeća osobama koje su dio svojeg osposobljavanja stekle na programima studija koji su najmanje jednakog stupnja.

Države članice osiguravaju da su institucije koje pružaju ospozobljavanje medicinskih sestara odgovorne za usklajivanje teoretskog i kliničkog ospozobljavanja tijekom cjelokupnog studijskog programa.

4. Teoretsko ospozobljavanje je onaj dio ospozobljavanja za medicinsku sestruru u kojem polaznice tečaja za medicinsku sestruru stječu stručno znanje, razumijevanje i vještine koje su potrebne za organiziranje, pružanje i procjenu cjelovite zdravstvene njegove. Ospozobljavanje pružaju nastavnici zdravstvene njegove i druge nadležne osobe, u školama za medicinske sestre i drugim obrazovnim ustanovama koje je odabrala obrazovna institucija.

5. Kliničko ospozobljavanje je onaj dio izobrazbe za medicinsku sestruru u kojem polaznice tečaja ospozobljavanja za medicinsku sestruru uče, u timu i u izravnom kontaktu sa zdravim ili bolesnim pojedincima i/ili zajednicom, organizirati, pružati i procjenjivati potrebnu cjelovitu zdravstvenu njegu, na temelju znanja i vještina koje su stekle. Polaznica uči ne samo kako raditi u timu, već i kako voditi tim te kako organizirati cjelovitu zdravstvenu njegu, što uključuje i zdravstveno obrazovanje za pojedince i male skupine, unutar zdravstvenih ustanova ili u zajednici.

Ovo se ospozobljavanje odvija u bolnicama i drugim zdravstvenim institucijama te u zajednici, pod odgovornošću nastavnika zdravstvene njegove, u suradnji s drugim kvalificiranim medicinskim sestrarama, odnosno uz njihovu pomoć. Ostalo kvalificirano osoblje također može sudjelovati u nastavnom procesu.

Polaznice tečaja ospozobljavanja za medicinsku sestruru sudjeluju u djelatnostima predmetnog odjela ako su te djelatnosti primjene njihovoj izobrazbi, što im omogućuje da nauče preuzimati odgovornosti uključene u zdravstvenu njegu.

6. Ospozobljavanje medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu mora osigurati da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) odgovarajuće poznavanje znanosti na kojima se temelji opća zdravstvena njega, uključujući dostatno razumijevanje strukture, fizioloških funkcija i ponašanja zdravih i bolesnih osoba, kao i odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka te njegovog fizičkog i društvenog okruženja;
- (b) dostatno poznavanje naravi i etike struke, te općih načela zdravlja i zdravstvene njegove;
- (c) odgovarajuće kliničko iskustvo; takvo iskustvo, koje se treba odabrati zbog svoje obrazovne vrijednosti, treba se stjecati pod nadzorom kvalificiranog sestrinskog osoblja i na mjestima na kojima su broj kvalificiranog osoblja i oprema primjereni za zdravstvenu njegu pacijenta;

(d) sposobnost sudjelovanja u praktičnom ospozobljavanju zdravstvenog osoblja i iskustvo u radu s tim osobljem;

(e) iskustvo u radu s članovima ostalih profesija u zdravstvenom sektoru.

Članak 32.

Obavljanje profesije medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu

Za potrebe ove Direktive, djelatnosti medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu su djelatnosti koje se obavljaju profesionalno, a koje su navedene u točki 5.2.2. Priloga V.

Članak 33.

Stečena prava medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu

1. Kad se opća pravila o stečenim pravima primjenjuju na medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu, djelatnosti iz članka 23. morale su uključivati preuzimanje pune odgovornost za planiranje, organiziranje i provođenje zdravstvene njegove koja se pruža pacijentu.

2. U pogledu kvalifikacija medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu stečenih u Poljskoj, primjenjuju se samo sljedeće odredbe o stečenim pravima. Državljanimi država članica čiji su dokazi o formalnoj ospozobljenosti za medicinsku sestruru za opću zdravstvenu njegu dodijeljeni u Poljskoj, odnosno čije je ospozobljavanje počelo u Poljskoj prije 1. svibnja 2004., a koji ne zadovoljavaju minimalne uvjete ospozobljavanja navedene u članku 31., države članice priznaju sljedeće dokaze o formalnoj ospozobljenosti za medicinsku sestruru za opću zdravstvenu njegu kao dostatan dokaz, ako im je priložena potvrda u kojoj je navedeno da su ti državljani država članica stvarno i zakonito obavljali tu djelatnost u Poljskoj u dolje određenom razdoblju:

- (a) dokaz o formalnoj ospozobljenosti za medicinsku sestruru na dodiplomskom stupnju (diplom licencjata pielęgniärstwa) – najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije dana izdavanja potvrde,
- (b) dokaz o formalnoj ospozobljenosti za medicinsku sestruru kojim se potvrđuje završeno poslijesrednjoškolsko obrazovanje stečeno u strukovnoj medicinskoj školi (diplom pielęgniarki albo pielęgniarki dyplomowanej) – najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije dana izdavanja potvrde.

Navedene djelatnosti morale su uključivati preuzimanje pune odgovornosti za planiranje, organiziranje i provođenje zdravstvene njegе koja se pruža pacijentu.

3. Države članice priznaju dokaze o formalnoj osposobljenosti iz zdravstvene njegе, koji su u Poljskoj dodijeljeni onim medicinskim sestrama koje su prije 1. svibnja 2004. završile osposobljavanje koje nije zadovoljavalo minimalne uvjete osposobljavanja navedene u članku 31., a koja je potvrđena diplomom „diplomirani“ dobivenom na temelju posebnog programa usavršavanja iz članka 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjenama Zakona o profesijama medicinske sestre i primalje i o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske od 30. travnja 2004., br. 92, pos. 885), te Uredbe ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o podrobnim uvjetima obavljanja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske od 13. svibnja 2004., br. 110, pos. 1170), kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i sposobnosti takve osobe usporediv sa znanjem i sposobnostima medicinskih sestara koje imaju kvalifikacije koje su, u slučaju Poljske, određene u točki 5.2.2. Priloga V.

Odjeljak 4.

Doktori dentalne medicine

Članak 34.

Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine

1. Za pristupanje osnovnom osposobljavanju doktora dentalne medicine zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omogućuje pristup tim studijima na sveučilištima ili visokim učilištima, kojima je priznat jednak stupanj u državi članici.

2. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teoretskog i praktičnog studija, koji obuhvaća najmanje program opisan u točki 5.3.1. Priloga V., koji se obavlja na sveučilištu ili na visokom učilištu koje pruža osposobljavanje kojem je priznat jednak stupanj ili koje je pod nadzorom sveučilišta.

Sadržaj naveden u točki 5.3.1. Priloga V., može se mijenjati u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., radi njegovog usklađivanja sa znanstvenim i tehničkim napretkom.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturu profesija koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

3. Osnovno osposobljavanje doktora dentalne medicine mora osigurati da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjereno poznavanje znanosti na kojoj se temelji dentalna medicina i dobro razumijevanje znanstvenih metoda, uključujući načela mjerjenja bioloških funkcija, procjenu znanstveno utvrđenih činjenica i analizu podataka;
- (b) primjereno poznavanje građe, fiziologije i ponašanja zdrave i bolesne osobe, kao i utjecaja prirodnog i društvenog okruženja na zdravstveno stanje čovjeka, ako ti čimbenici utječu na dentalnu medicinu;
- (c) primjereno poznavanje strukture i funkcije zubi, usne šupljine, čeljusti i poveznih tkiva, zdravih i bolesnih, i njihove povezanosti s općim zdravstvenim stanjem i fizičkom i socijalnom dobrobiti pacijenta;
- (d) primjereno poznavanje kliničkih disciplina i metoda koje daju doktorima dentalne medicine jasnu sliku o anomalijama, ozljedama i bolestima zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, i o preventivi, dijagnostici i terapeutskoj dentalnoj medicini;
- (e) odgovarajuće kliničko iskustvo pod primjerenim nadzorom.

Ovo osposobljavanje mora doktoru dentalne medicine osigurati vještine potrebne za obavljanje svih aktivnosti koje uključuju prevenciju, dijagnostiku i liječenje anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva.

Članka 35.

Specijalističko usavršavanje doktora dentalne medicine

1. Za pristup specijalističkom usavršavanju doktora dentalne medicine zahtijeva se završen i potvrđen petogodišnji teoretski i praktični studij u okviru osposobljavanja iz članka 34. ili posjedovanje dokumenata iz članka 23. i 37.

2. Specijalističko usavršavanje doktora dentalne medicine obuhvaća teoretski i praktični studij u sveučilišnom centru, zdravstvenom nastavnom i istraživačkom centru, ili prema potrebi, u zdravstvenoj ustanovi koju su u tu svrhu odobrile nadležne službe ili tijela.

Redovni specijalistički programi dentalne medicine traju minimalno tri godine, a izvode se pod nadzorom nadležnih službi ili tijela. Takvo usavršavanje uključuje osobno sudjelovanje doktora dentalne medicine koji je na specijalizaciji u aktivnosti i odgovornostima dotične ustanove.

Minimalno razdoblje usavršavanja iz drugog podstavka može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

3. Države članice za izdavanje dokaza o specijalističkom usavršavanju doktora dentalne medicine zahtijevaju posjedovanje dokaza o osnovnom ospozobljavanju doktora dentalne medicine iz točke 5.3.2. Priloga V.

Članak 36.

Obavljanje profesionalne djelatnosti doktora dentalne medicine

1. Za potrebe ove Direktive, profesionalne djelatnosti doktora dentalne medicine su djelatnosti utvrđene u stavku 3. koje se obavljaju u okviru stručnih kvalifikacija navedenih u točki 5.3.2. Priloga V.

2. Profesija doktora dentalne medicine temelji se na ospozobljavanju doktora dentalne medicine iz članka 34. i predstavlja posebnu profesiju koja se razlikuje od drugih općih i specijaliziranih liječničkih profesija. Za obavljanje djelatnosti doktora dentalne medicine zahtijeva se posjedovanje dokaza o formalnim kvalifikacijama iz točke 5.3.2. Priloga V. Prema osobama koje posjeduju takav dokaz o formalnoj ospozobljenosti postupat će se jednako kao i prema onima na koje se primjenjuju članci od 23. do 37.

3. Države članice osiguravaju da je doktorima dentalne medicine omogućen pristup i obavljanje djelatnosti preventive, dijagnostike i liječenja anomalija i bolesti zubi, usne šupljine, čeljusti i povezanih tkiva, uz poštovanje propisa i pravila profesionalne etike na referentni datum iz točke 5.3.2. Priloga V.

Članak 37.

Stečena prava doktora dentalne medicine

1. Svaka država članica u svrhu obavljanja profesionalnih djelatnosti doktora dentalne medicine, u okviru kvalifikacija koje su navedene u točki 5.3.2. Priloga V., priznaje dokaz o formalnoj ospozobljenosti za doktora izdan u Italiji, Španjolskoj, Austriji, Češkoj Republici i Slovačkoj, osobama koje počinju medicinsko obrazovanje na ili prije referentnog datuma koji je naveden u tom Prilogu za dotičnu državu članicu, ako mu je priložena potvrda koju su izdala nadležna tijela te države članice.

Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena sljedeća dva uvjeta:

(a) da dotične osobe u toj državi članici stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljaju djelatnosti iz članka 36.,

najmanje tri uzastopne godine, tijekom pet godina prije izdavanja takve potvrde;

(b) da su te osobe ovlaštene obavljati navedene djelatnosti pod jednakim uvjetima kao i osobe koje posjeduju dokaze o formalnoj ospozobljenosti navedene za tu državu članicu u točki 5.3.2. Priloga V.

Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, koji nadležna tijela u predmetnoj državi članici potvrđuju istovjetnim ospozobljavaju iz članka 34., izuzimaju se od trogodišnjeg praktičnog radnog iskustva iz drugog podstavka točke (a).

Za Češku Republiku i Slovačku se dokazima o formalnoj ospozobljenosti dobivenim u bivšoj Čehoslovačkoj priznaju jednak stupnjevi kao češkim i slovačkim dokazima o formalnoj ospozobljenosti i pod istim uvjetima koji su navedeni u prethodnim podstavcima.

2. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnoj ospozobljenosti za liječnika izdan u Italiji osobama koje su počele sveučilišno medicinsko ospozobljavanje nakon 28. siječnja 1980. i najkasnije 31. prosinca 1984., ako im je priložena potvrda koju su izdala talijanska nadležna tijela.

Ta potvrda mora pokazati da su ispunjena sljedeća tri uvjeta:

(a) da su dotične osobe položile odgovarajuću provjeru ospozobljenosti koju održavaju talijanska nadležna tijela, kako bi se utvrdilo da te osobe posjeduju razinu znanja i vještine usporedive s onima koje imaju osobe koje posjeduju dokaz o formalnim kvalifikacijama formalnoj ospozobljenosti navedene za Italiju u točki 5.3.2 Priloga V.;

(b) da su te osobe u Italiji stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljale djelatnosti iz članka 36. najmanje tri uzastopne godine, tijekom pet godina prije izdavanja takve potvrde;

(c) da su te osobe ovlaštene obavljati ili da stvarno, zakonito i kao glavnu djelatnost obavljaju djelatnosti iz članka 36., pod istim uvjetima kao i nositelji dokaza o formalnoj ospozobljenosti navedenim za tu državu članicu u točki 5.3.2. Priloga V.

Osobe koje su uspješno završile najmanje trogodišnji studij, koji nadležna tijela potvrđuju istovjetnim ospozobljavaju iz članka 34., izuzimaju se od provjere ospozobljenosti iz drugog podstavka točke (a).

Prema osobama koje su počele sveučilišno medicinsko ospozobljavanje nakon 31. prosinca 1984. postupa se jednakako kao i prema gore navedenim osobama, ako je navedeni trogodišnji studij počeo prije 31. prosinca 1994.

Odjeljak 5.

Veterinari

Članak 38.

Osposobljavanje veterinara

1. Osposobljavanje veterinara obuhvaća ukupno najmanje pet godina redovnog teorijskog i praktičnog studija na sveučilištu ili visokom učilištu koja pruža osposobljavanje, kojoj je priznat jednak stupanj ili koja je pod nadzorom sveučilišta, a koji obuhvaća najmanje program studija naveden u točki 5.4.1. Priloga V.

Sadržaj naveden u točki 5.4.1. Priloga V., može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturu profesije koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

2. Za pristupanje veterinarskom ospisobljavanju zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja omoguće upis na sveučilišne ustanove ili visoka učilišta kojima država članica priznaje istovjetni stupanj u svrhu odgovarajućeg studija.

3. Ospisobljavanjem veterinara osigurava se da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjерено poznavanje znanosti na kojoj se temelje djelatnosti veterinara;
- (b) primjерeno poznavanje građe i djelovanja organizma zdravih životinja, njihovog uzgoja, reprodukcije i higijene općenito, kao i njihove prehrane, uključujući tehnologiju za proizvodnju i konzerviranje hrane koja odgovara njihovim potrebama;
- (c) primjерeno poznavanje ponašanja i zaštite životinja;
- (d) primjерeno poznavanje uzroka, prirode, tijeka, učinaka, dijagnoze i liječenja bolesti životinja, bilo pojedinačno ili u skupinama, uključujući posebno poznavanje bolesti prenosivih na ljude;
- (e) primjерeno poznavanje preventivne veterinarske medicine;

- (f) primjерeno poznavanje higijene i tehnologije za proizvodnju, izradu i stavljanje na tržište hrane za životinje ili hrane životinskog porijekla, namijenjene za prehranu ljudi;

(g) primjерeno poznavanje zakona i drugih propisa koji se odnose na gore navedena područja;

(h) primjерeno kliničko i drugo praktično iskustvo, pod odgovarajućim nadzorom.

Članak 39.

Stečena prava veterinara

Ne dovodeći u pitanje članak 23. stavak 4., u odnosu na državljane država članica čije je dokaze o formalnoj ospisobljenosti izdala Estonija, ili čije je ospisobljavanje počelo u Estoniji prije 1. svibnja 2004., države članice priznaju takve dokaze o formalnoj ospisobljenosti za veterinara, ako im je priložena potvrda koja navodi da su takve osobe učinkovito i zakonito obavljale te djelatnosti u Estoniji najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije izdavanja takve potvrde.

Odjeljak 6.

Primalje

Članak 40.

Ospisobljavanje primalja

1. Ospisobljavanje primalja obuhvaća ukupno najmanje:

- (a) posebno ospisobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje, koje obuhvaća najmanje trogodišnje teoretsko i praktično ospisobljavanje (smjer I.) uključujući najmanje program opisan u točki 5.5.1. Priloga V.; ili
- (b) posebno ospisobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od 18 mjeseci (smjer II.), koje uključuje najmanje program studija opisan u točki 5.5.1. Priloga V., koji nije u skladu s istovjetnim ospisobljavanjem medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu.

Države članice moraju osigurati da su ustanove koje provode ospisobljavanje primalja, odgovorne za usklađivanje teorijskog i praktičnog ospisobljavanja tijekom cjelokupnog studijskog programa.

Sadržaj naveden u točki 5.5.1. Priloga V. može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturu profesija koja se odnosi na ospisobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

2. Za pristupanje ospozobljavanju za primalje mora biti ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

- (a) završenih najmanje prvih deset godina općeg školskog obrazovanja za smjer I., ili
- (b) posjedovanje dokaza o formalnoj ospozobljenosti za medicinsku sestrzu za opću zdravstvenu njegu, navedenih za smjer II. u točki 5.2.2. Priloga V.

3. Ospozobljavanje primalja mora osigurati da je ta osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjerno poznavanje znanosti na kojoj se temelje djelatnosti primalja, posebno porodništva i ginekologije;
- (b) primjereni poznavanje profesionalne etike i zakonodavstva na tom području;
- (c) detaljno poznavanje bioloških funkcija, anatomije i fiziologije porodništva i neonatologije, kao i poznavanje odnosa između zdravstvenog stanja čovjeka i njegovog fizičkog i socijalnog okruženja te njegovog ponašanja;
- (d) primjereni kliničko iskustvo u ovlaštenim ustanovama pod nadzorom osoblja ospozobljenog za primaljstvo i porodništvo;
- (e) primjereni razumijevanje ospozobljavanja zdravstvenih djelatnika i iskustvo u radu s takvim osobljem.

Članak 41.

Postupci za priznavanje dokaza o formalnoj ospozobljenosti za primalje

1. Dokazi o formalnoj ospozobljenosti za primalje iz točke 5.5.2. Priloga V. automatski se priznaju u skladu s člankom 21., ako ispunjavaju barem jedan od sljedećih kriterija:

- (a) najmanje trogodišnje ospozobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje:
  - i. za koju se zahtijeva posjedovanje diplome, svjedodžbe ili drugog dokaza o kvalifikaciji koji omogućuje upis na sveučilišta ili druga visoka učilišta ili na drugi način osigurava istovjetan stupanj znanja; ili
  - ii. joj slijede dvije godine stručne prakse za koje je izdana potvrda u skladu sa stavkom 2.;
- (b) ospozobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje dvije godine ili 3 600 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj ospozobljenosti

za medicinsku sestrzu za opću zdravstvenu njegu, iz točke 5.2.2. Priloga V.;

- (c) ospozobljavanje u punoj nastavnoj satnici za primalje u trajanju od najmanje 18 mjeseci ili 3 000 sati, pod uvjetom da osoba ima dokaz o formalnoj ospozobljenosti za medicinsku sestrzu za opću zdravstvenu njegu, iz točke 5.2.2. Priloga V., nakon čega slijedi jednogodišnja stručna praksa za koju je izdana potvrda, u skladu sa stavkom 2.

2. Potvrdu iz stavka 1. izdaju nadležne vlasti u matičnoj državi članici. Ona potvrđuje da je osoba nakon pribavljanja dokaza o formalnoj ospozobljenosti za primalju tijekom odgovarajućeg razdoblja na zadovoljavajući način obavljala sve djelatnosti primalje u bolnici ili zdravstvenoj ustanovi koja je odobrena za tu svrhu.

Članka 42.

Obavljanje profesionalne djelatnosti primalje

1. Odredbe ovog odjeljka primjenjuju se na djelatnosti primalja kako ih je odredila svaka država članica ne dovodeći u pitanje stavak 2. i koje se obavljaju pod profesionalnim nazivima navedenima u točki 5.5.2. Priloga V.

2. Države članice osiguravaju da je primaljama omogućen pristup i obavljanje najmanje sljedećih djelatnosti:

- (a) primjereni informiranje i savjetovanje u vezi s planiranjem obitelji;
- (b) dijagnosticiranje trudnoće i praćenje normalnog tijeka trudnoće; obavljanje pregleda potrebnih za praćenje razvoja normalnog tijeka trudnoće;
- (c) propisivanje ili savjetovanje o pregledima koji su potrebni za najraniju moguću dijagnozu rizičnih trudnoća;
- (d) izvođenje programa za pripremu roditelja i potpuna priprema za porod, uključujući savjete o higijeni i prehrani;
- (e) njega i pomoć majci tijekom poroda i praćenje stanja fetusa u maternici, odgovarajućim kliničkim metodama i tehničkim sredstvima;
- (f) izvođenje spontanih poroda uključujući prema potrebi epiziotomiju i u hitnim slučajevima, porode na zadak;
- (g) prepoznavanje znakova koji upozoravaju na nepravilnost kod majke ili djeteta, koji zahtijevaju upućivanje k liječniku i prema potrebi pomoći liječniku; poduzimanje potrebnih hitnih mjera u odsutnosti liječnika, posebno ručno odstranjanje placente nakon kojeg može slijediti ručni pregled maternice;

(h) pregled i njega novorođenčeta; poduzimanje svih inicijativa u slučaju potrebe i izvođenje hitnog oživljavanja, ako je potrebno;

(i) njega majke i praćenje njezinog napretka u razdoblju nakon poroda te davanje svih potrebnih savjeta majci o njezi djeteta, kako bi joj se omogućilo da svom djetetu pruži optimalan razvoj;

(j) provođenje liječenja koje propiše liječnik;

(k) priprema potrebnih pisanih izvješća.

Članak 43.

Stečena prava primalja

1. Državljanima države članice čiji dokazi o formalnoj sposobljenosti za primalje ispunjavaju sve minimalne uvjete sposobljavanja iz članka 40., iako u skladu s člankom 41. nisu priznati ako im nije priložena potvrda o stručnoj praksi iz članka 41. stavka 2., svaka država članica priznaje kao dovoljan dokaz o formalnoj sposobljenosti koji su izdale te države članice prije referentnog datuma navedenog u točki 5.5.2. Priloga V., i uz koji je priložena potvrda koja navodi da su ti državljeni stvarno i zakonito obavljali predmetne djelatnosti najmanje dvije uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja potvrde.

2. Uvjeti utvrđeni u stavku 1. primjenjuju se na državljane država članica čiji dokaz o formalnoj sposobljenosti za primalje potvrđuje uspješno završeno sposobljavanje na državnom području bivše Demokratske Republike Njemačke i zadovoljavanje svih minimalnih uvjeta sposobljavanja iz članka 40., ali gdje se dokaz o formalnoj sposobljenosti u smislu članka 41. ne priznaje ako mu nije priložena potvrda o stručnom iskustvu iz članka 41. stavka 2., ako potvrđuje da je program sposobljavanja započeo prije 3. listopada 1990.

3. U pogledu poljskih dokaza o formalnoj sposobljenosti za primalju, primjenjuju se samo sljedeće odredbe u vezi sa stečenim pravima.

Države članice priznaju državljanima država članica čiji je dokaz o formalnoj sposobljenosti za primalju izdan ili koji su započeli sposobljavanje u Poljskoj prije 1. svibnja 2004., a koji ne ispunjavaju minimalne uvjete sposobljavanja iz članka 40., ako mu je priložena potvrda o tome da su te osobe stvarno i zakonito obavljale djelatnosti primalje tijekom razdoblja određenog dolje:

(a) dokaz o formalnoj sposobljenosti za primalju na diplomskom stupnju (diplom licencjata položnictwa);

najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije dana izdavanja potvrde;

(b) dokaz o formalnoj sposobljenosti za primalju koji dokazuje završeno poslijesrednjoškolsko sposobljavanje u strukovnoj medicinskoj školi (diplom položnje): najmanje pet uzastopnih godina tijekom sedam godina prije dana izdavanja potvrde.

4. Države članice priznaju dokaze o formalnoj sposobljenosti za primaljstvo izdane primaljama u Poljskoj koje su završile sposobljavanje prije 1. svibnja 2004., koje ne ispunjavaju minimalne uvjete sposobljavanja iz članka 40., potvrđene diplomom „diplomirani”, na temelju posebnog programa usavršavanja iz članka 11. Zakona od 20. travnja 2004. o izmjenama zakona o profesiji medicinskih sestara i primalja te o nekim drugim pravnim aktima (Službeni list Republike Poljske od 30. travnja 2004., br. 92, pos. 885), te Uredbe ministra zdravstva od 11. svibnja 2004. o detaljnim uvjetima obavljanja studija za medicinske sestre i primalje, koje imaju svjedodžbu o završenoj srednjoj školi (završni ispit – matura) i diplomantice su medicinske gimnazije ili strukovnih medicinskih škola za profesije medicinske sestre i primalje (Službeni list Republike Poljske od 13. svibnja 2004., br. 110, pos. 1170) kako bi se provjerilo je li stupanj znanja i sposobnosti takve osobe usporediv sa znanjem i sposobnostima primalja koje imaju kvalifikacije koje su, u slučaju Poljske, određene u točki 5.2.2. Priloga V.

Odjeljak 7.

Farmaceut

Članak 44.

Ospozobljavanje farmaceuta

1. Za pristupanje programu sposobljavanja farmaceuta zahtijeva se posjedovanje diplome ili svjedodžbe koja u državi članici omogućuje pristup tom studiju na sveučilištu ili visokom učilištu kojoj se priznaje istovjetni stupanj.

2. Dokaz o formalnoj sposobljenosti za farmaceuta potvrđuje sposobljavanje u trajanju od najmanje pet godina, koje uključuje najmanje:

(a) četiri godine redovnog teoretskog i praktičnog sposobljavanja u punoj nastavnoj satnici na sveučilištu ili na visokom učilištu kojoj se priznaje istovjetni stupanj ili koja je pod nadzorom sveučilišta;

(b) šest mjeseci pripravničkog staža u javnoj ljekarni ili u bolnici pod nadzorom farmaceutskog odjela te bolnice.

Takvo osposobljavanje obuhvaća najmanje program naveden u točki 5.6.1. Priloga V. Sadržaj naveden u točki 5.6.1. Priloga V. može se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., u svrhu prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Takvo ažuriranje ni u jednoj državi članici ne smije imati za posljedicu izmjene njezinih postojećih zakonskih načela u vezi sa strukturu profesija koja se odnosi na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

3. Osposobljavanje farmaceuta osigurava da je osoba stekla sljedeća znanja i vještine:

- (a) primjерено poznavanje lijekova i tvari koje se koriste u proizvodnji lijekova;
- (b) primjерено poznavanje farmaceutske tehnologije i fizikalnog, kemijskog, biološkog i mikrobiološkog testiranja medicinskih proizvoda;
- (c) primjерeno poznavanje metabolizma i učinaka medicinskih proizvoda i djelovanja toksičnih tvari, te korištenja medicinskih proizvoda;
- (d) primjерeno znanje potrebno za procjenu znanstvenih podataka u vezi lijekova kako bi se na temelju tog znanja mogli dostaviti odgovarajući podaci;
- (e) primjерeno poznavanje zakonskih i drugih zahtjeva povezanih s farmaceutskom praksom.

Članak 45.

Obavljanje profesionalne djelatnosti farmaceuta

1. Za potrebe ove Direktive, djelatnosti farmaceuta su djelatnosti za čiji se pristup i obavljanje zahtijevaju stručne kvalifikacije, u jednoj ili više država članica, i koje su dostupne osobama koje posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti naveden u točki 5.6.2. Priloga V.

2. Države članice jamče da osobe koje posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti iz farmacije sveučilišnog stupnja ili stupnja koji se smatra istovjetnim ispunjavaju odredbe članka 44. i da imaju pravo na pristup i obavljanje barem sljedećih djelatnosti uz zadovoljavanje, gdje je to prikladno, zahtjeva za dodatnim stručnim iskustvom:

- (a) priprema farmaceutskog oblika medicinskih proizvoda;
- (b) izrada i testiranje medicinskih proizvoda;
- (c) testiranje lijekova u laboratorijima za testiranje lijekova;
- (d) skladištenje, čuvanje i distribucija lijekova na veliko;

- (e) priprema, testiranje, skladištenje i nabavka lijekova u javnim ljekarnama;
- (f) priprema, testiranje, skladištenje i izdavanje lijekova u bolnicama;
- (g) informiranje i savjetovanje o lijekovima.

3. Ako država članica uvjetuje pristup ili obavljanje djelatnosti farmaceuta dodatnim stručnim iskustvom, pored posjedovanja dokaza o formalnoj osposobljenosti iz točke 5.6.2. Priloga V., ta država članica kao dovoljan dokaz u vezi s tim priznaje potvrdu koju izdaju nadležne vlasti u matičnoj državi članici koja navodi da je osoba obavljala te djelatnosti u matičnoj državi članici tijekom jednako dugog razdoblja.

4. Priznanje iz stavka 3. ne primjenjuje se na dvogodišnje razdoblje stručnog iskustva koje se zahtijeva u Velikom Vojvodstvu Luksemburga za dodjelu državne koncesije u javnoj farmaciji.

5. Ako je država članica na dan 16. rujna 1985. imala uspostavljen sustav natječaja na temelju ispita čija je svrha da između osoba iz stavka 2. odabere one koji mogu postati vlasnici novih ljekarna osnovanih u skladu s nacionalnim sustavom zemljopisne podjele, ta država članica može, odstupajući od stavka 1., nastaviti s takvim sustavom natječaja i zahtijevati od državljana država članica koji posjeduju dokaz o formalnoj osposobljenosti za farmaceuta iz točke 5.6.2. Priloga V., ili za koje vrijede odredbe članka 23., da sudjeluju u takvim natječajima.

Odjeljak 8.

Arhitekt

Članak 46.

Osposobljavanje arhitekata

1. Osposobljavanje arhitekata obuhvaća ukupno najmanje četiri godine redovnog studija ili šest godina studija od kojih su najmanje tri godine na sveučilištu ili usporedivoj obrazovnoj ustanovi. Osposobljavanje se završava uspješno položenim ispitom sveučilišnog stupnja.

Takvo osposobljavanje koje mora biti sveučilišnog stupnja, a kojem je arhitektura glavni element, mora uravnoteženo pokrивati teoretske i praktične aspekte arhitektonskog osposobljavanja i osigurati stjecanje sljedećeg znanja i vještina:

- (a) sposobnost arhitektonskog projektiranja koje ispunjava estetske i tehničke zahtjeve;

(b) primjерено poznavanje povijesti arhitekture i teorija, te povezanih umjetnosti, tehnologija i društvenih znanosti;

(c) poznavanje lijepih umjetnosti kod utjecaja na kvalitetu arhitektonskog projektiranja;

(d) primjерeno znanje o urbanizmu, planiranju i vještinama koje su potrebne za proces planiranja;

(e) razumijevanje odnosa između ljudi i građevina, između građevina i njihovog okruženja te razumijevanje potrebe da se građevine i prostor međusobno prilagode ljudskim potrebama i mjerama;

(f) razumijevanje profesije i uloge arhitekta u zajednici, posebno kod pripreme idejnih osnova koje uvažavaju društvene čimbenike;

(g) razumijevanje metoda istraživanja i metoda za pripremu idejnog plana projekta;

(h) razumijevanje strukturalnih, arhitektonskih i građevinskih problema povezanih s građevinskim planiranjem;

(i) primjерeno poznavanje fizikalnih problema i tehnologija i funkcije zgrada kako bi njihova unutrašnjost pružala udobnost i zaštitu od klimatskih utjecaja;

(j) potrebne vještine projektiranja, koje omogućuju ispunjanje zahtjeva korisnika u okviru granica određenih troškovnim čimbenicima i građevinskim propisima;

(k) primjерeno poznavanje djelatnosti, organizacije, propisa i postupaka koji su uključeni u realizaciju projektnih osnova i za povezivanje planova u sustav cjelovitog prostornog planiranja.

2. Znanja i vještine popisani u stavku 1. mogu se izmijeniti u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2. s ciljem njihove prilagodbe znanstvenom i tehničkom napretku.

Takve prilagodbe ne smiju ni za jednu državu članicu uključivati nikakve izmjene postojećih zakonskih načela koja se odnose na strukturu profesija s obzirom na osposobljavanje i uvjete pristupa za fizičke osobe.

Članak 47.

Odstupanje od uvjeta osposobljavanja arhitekata

1. Odstupajući od odredbe članka 46., priznaje se također da sljedeće ispunjava članak 21: osposobljavanje koje je postojalo 5. kolovoza 1985., koje je pružao „Fachhochschulen“ u Saveznoj Republici Njemačkoj, a trajalo je tri godine, ako ispunjava uvjete iz članka 46. i omogućuje pristup djelatnostima iz članka 48. u toj državi članici pod profesionalnim nazivom „arhitekt“, te ako je nakon tog osposobljavanja slijedilo četverogodišnje stručno iskustvo u Saveznoj Republici Njemačkoj, što potvrđuje potvrda koju je izdala strukovna organizacija kod koje je registriran arhitekt koji želi koristiti odredbe ove Direktive.

Strukovna organizacija mora najprije osigurati da rad koji izvrši arhitekt u području arhitekture nedvosmisleno potvrđuje primjenu sveukupnog znanja i vještina iz članka 46. stavka 1. Ova se potvrda izdaje po istom postupku koji se primjenjuje kod upisa u popis strukovne organizacije.

2. Iznimno od odredbe članka 46. također se priznaje da sljedeće ispunjava članak 21: osposobljavanje koje je dio programa socijalnih poboljšanja ili izvanrednog sveučilišnog studija koje ispunjava zahtjeve iz članka 46., što se potvrđuje ispitom iz arhitekture koji položi osoba koja je sedam godina ili više radila na području arhitekture, pod nadzorom arhitekta ili arhitektonskog biroa. Taj ispit mora biti na sveučilišnom stupnju i istovjetan zaključnom ispitu iz prvog podstavka stavka 1. članka 46.

Članak 48.

Obavljanje profesionalne djelatnosti arhitekata

1. Za potrebe ove Direktive, profesionalne djelatnosti arhitekta su djelatnosti koje se redovito izvršavaju na temelju profesionalnog naziva „arhitekt“.

2. Državljeni države članice koji su ovlašteni koristiti taj naziv u skladu sa zakonom, koji ovlašćuje nadležno tijelo države članice da dodijeli taj naziv državljanima država članica koji se posebno ističu kvalitetom svog rada na području arhitekture, smarat će se da zadovoljavaju uvjete koji se traže za obavljanje djelatnosti arhitekta na temelju profesionalnog naziva „arhitekt“. Potvrdom koju takvim osobama izda matična država članica potvrđuje se da one obavljaju djelatnosti u arhitekturi.

Članak 49.

Stečena prava arhitekata

1. Svaka država članica priznaje dokaz o formalnoj osposobljenosti za arhitekte naveden u Prilogu VI., koji izda druga država članica, a koji potvrđuje program osposobljavanja koji je počeo najkasnije u referentnoj akademskoj godini iz tog Priloga, čak i ako on ne ispunjava minimalne uvjete iz članka 46. te u svrhu pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekta, takvim dokazima na svom državnom području priznaje jednak učinak kao dokazima o formalnoj osposobljenosti za arhitekta koje je sama izdala.

U takvim se okolnostima priznaju potvrde koje izdaju nadležna tijela Savezne Republike Njemačke, koja potvrđuju da su dokazi o formalnoj osposobljenosti koje su nakon 8. svibnja 1945. izdale nadležne vlasti Demokratske Republike Njemačke istovjetne takvim dokazima iz tog Priloga.

2. Ne dovodeći u pitanje stavak 1., svaka država članica priznaje sljedeće dokaze o formalnoj osposobljenosti te im u svrhu pristupa i obavljanja profesionalnih djelatnosti arhitekta priznanje isti učinak na svom državnom području kao dokazima o formalnoj osposobljenosti koje sama izdaje: potvrde koje državljanima država članica izdaju države članice koje su usvojile pravila koja uređuju pristup i obavljanje djelatnosti arhitekta na sljedeće datume:

- (a) 1. siječnja 1995. za Austriju, Finsku i Švedsku;
- (b) 1. svibnja 2004. za Češku Republiku, Estoniju, Cipar, Latviju, Litvu, Madžarsku, Maltu, Poljsku, Sloveniju i Slovačku;
- (c) 5. kolovoza 1987. za ostale države članice.

Potvrde iz prvog podstavka potvrđuju da je osoba bila ovlaštena najkasnije do tog datuma koristiti profesionalni naziv arhitekta i da je prema tim pravilima stvarno obavljala te djelatnosti najmanje tri uzastopne godine tijekom pet godina prije izdavanja potvrde.

POGLAVLJE IV.

Zajedničke odredbe o poslovnom nastanu

Članak 50.

Dokumentacija i formalnosti

1. Kad nadležne vlasti države članice domaćina odlučuju o zahtjevu za odobrenje obavljanja regulirane profesije na temelju

ove Glave, te nadležne vlasti mogu zahtijevati dokumente i potvrde navedene u Prilogu VII.

Dokumenti iz točaka 1. (d), (e) i (f) Priloga VII. na dan njihovog podnošenja ne smiju biti stariji od tri mjeseca.

Države članice, tijela i druge pravne osobe osiguravaju povjernost podataka koje prime.

2. U slučaju opravdanih sumnji, država članica domaćin može zahtijevati od nadležnih vlasti države članice potvrdu o autentičnosti potvrde i dokaza o formalnoj osposobljenosti izdanih u drugoj državi članici te, prema potrebi, potvrdu činjenice da korisnik za profesije iz poglavlja III. ove glave ispunjava minimalne uvjete osposobljavanja odredene u člancima 24., 25., 28., 31., 34., 35., 38., 40., 44. i 46.

3. U slučajevima opravdane sumnje, kad je dokaz o formalnoj osposobljenosti određen u članku 3. stavku 1. točki (c) izdalo nadležno tijelo države članice, a uključuje osposobljavanje stečeno u cijelosti ili djelomično u organizaciji zakonski ustanovljenoj na državnom području druge države članice, država članica domaćin ima pravo provjeriti kod nadležnog tijela države članice koja je izdala dokaz:

- (a) je li tečaj osposobljavanja u ustanovi koja je izvodila osposobljavanje formalno potvrdila obrazovna ustanova ustanovljena u državi članici koja je izdala dokaz;
- (b) je li dokaz o izdanoj formalnoj osposobljenosti jednak onom koji bi bio izdan da je program u cijelosti izведен u državi članici koja je izdala dokaz; i
- (c) daje li dokaz o formalnoj osposobljenosti jednaka profesionalna prava na državnom području države članice koja je izdala dokaz.

4. Kada država članica domaćin za pristup reguliranim profesijama zahtijeva od svojih državnih tijela da svečano prisegnu ili da daju prisegnutu izjavu, a tekst te prisege ili izjave ne mogu koristiti državljanini drugih država članica, država članica domaćin osigurava da te osobe mogu koristiti odgovarajući istovjetni tekst.

Članak 51.

Postupak uzajamnog priznavanja stručnih kvalifikacija

1. Nadležno tijelo države članice domaćina potvrđuje primitak zahtjeva u roku od jednog mjeseca od primitka i u slučaju nepotpune dokumentacije obavešćuje o tome podnositelja zahtjeva.

2. Nadležno tijelo države članice mora provesti postupak ispitivanja zahtjeva za odobrenje obavljanja regulirane profesije što je brže moguće i u svakom slučaju izdati propisno utemeljenu odluku u roku tri mjeseca od dana kada podnositelj zahtjeva preda potpunu dokumentaciju. Međutim, taj se rok može produžiti za mjesec dana u slučajevima na koje se primjenjuju poglavla I. i II. ove glave.

3. Protiv odluke, ili ako odluka nije donesena u roku, dopuštena je žalba u skladu s nacionalnim pravom.

Članak 52.

Korištenje profesionalnih naziva

1. Ako je u državi članici domaćin korištenje profesionalnih naziva za neku od djelatnosti unutar predmetne profesije regulirano, državljani drugih država članica koji su ovlašteni obavljati reguliranu profesiju na temelju glave III. koriste profesionalne nazive države članice domaćina koji odgovaraju toj profesijski u toj državi članici, kao i odgovarajuće kratice povezane s tim nazivom.

2. Ako je u državi članici domaćin određenu profesiju regulirala neka udruga ili organizacija u smislu članka 3. stavka 2., državljani država članica ne smiju koristiti profesionalni naziv koji izdaje ta organizacija ili udruga, kao ni odgovarajuću kraticu, osim ako podnesu dokaze da su članovi te udruge ili organizacije.

Ako je članstvo u nekoj udruzi ili organizaciji uvjetovano određenim kvalifikacijama, ona to može zahtijevati za državljane drugih država članica koji posjeduju stručne kvalifikacije samo u skladu s uvjetima određenim ovom Direktivom.

GLAVA IV.

DETALJNA PRAVILA ZA OBAVLJANJE PROFESIJE

Članak 53.

Znanje jezika

Osobe kojima su priznate stručne kvalifikacije moraju znati jezike koji su im potrebni za obavljanje profesije u državi članici domaćinu.

Članak 54.

Korištenje akademskih naziva

Ne dovodeći u pitanje članke 7. i 52., država članica domaćin osigurava da se odgovarajućim osobama dodijeli pravo na

korištenje akademskih naziva dodijeljenih u matičnoj državi članici, i po mogućnosti njihovih kratica, na jeziku matične države članice. Država članica domaćin može zahtijevati da iza tog naziva slijedi naziv i adresa ustanove ili ispitnog povjerenstva koje ju je dodijelilo. Ako bi moglo doći do zamjene akademskog naziva matične države članice s nazivom u državi članici domaćinu, koji u toj državi zahtjeva dodatno ospozobljavanje koje osoba nije stekla, država članica domaćin može zahtijevati od te osobe da koristi akademski naziv matične države članice u odgovarajućem obliku koji odredi država članica domaćin.

Članak 55.

Odobrenje zavoda za zdravstveno osiguranje

Ne dovodeći u pitanje članak 5. stavak 1. i članak 6. prvi podstavak točke (b), države članice koje zahtijevaju od osoba koje su stekle stručne kvalifikacije na njihovom državnom području da obave pripravničko razdoblje ospozobljavanja uz rad i/ili razdoblje stjecanja stručnog iskustva kako bi dobile odobrenje zavoda za zdravstveno osiguranje, odstupaju od tog zahtjeva za osobe koje posjeduju dokaze o stručnim kvalifikacijama za liječnike i doktore dentalne medicine stečene u drugim državama članicama.

GLAVA V.

UPRAVNA SURADNJA I ODGOVORNOST ZA PROVEDBU

Članak 56.

Nadležna tijela

1. Nadležna tijela države članice domaćina i matične države članice blisko surađuju i uzajamno se pomažu kako bi olakšale primjenu ove Direktive. One osiguravaju povjerljivost podataka koje razmjenjuju.

2. Nadležna tijela države članice domaćina i matične države članice razmjenjuju podatke o poduzetim disciplinskim mjerama ili kaznenim sankcijama te bilo kakvim drugim teškim i posebnim okolnostima koje bi mogle utjecati na obavljanje djelatnosti iz ove Direktive, poštujući zakone o zaštiti osobnih podataka predviđene u Direktivi 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka⁽¹⁾ i Direktivi 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama)⁽²⁾.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31. Direktiva kako se izmjenjuje Uredbom (EZ) br. 1882/2003.

⁽²⁾ SL L 201, 31.7.2002., str. 37.

Država članica domaćin ispituje istinitost okolnosti, a njezina tijela odlučuju o prirodi i opsegu istraživanja koja treba provesti te obavješćuju državu članicu domaćina o zaključcima koje donose na temelju dostupnih podataka.

3. Svaka država članica će najkasnije 20. listopada 2007. odrediti vlasti i tijela nadležna za izdavanje i primanje dokaza o formalnoj osposobljenosti i ostalih dokumenata ili podataka, te vlasti i tijela nadležna za primanje zahtjeva i donošenje odluka iz ove Direktive, te odmah o tome obavješće ostale države članice i Komisiju.

4. Svaka država članica određuje koordinatora za djelatnosti tijela iz stavka 1. i o tome obavješće ostale države članice i Komisiju.

Dužnosti koordinatora su sljedeće:

- (a) promicati jedinstvenu primjenu ove Direktive;
- (b) sakupljati sve informacije koje su relevantne za primjenu ove Direktive, kao što su informacije o uvjetima pristupa reguliranim profesijama u državama članicama.

Za potrebe ispunjavanja dužnosti koje su opisane u točki (b), koordinatori mogu tražiti pomoć kontaktnih točaka iz članka 57.

Članak 57.

Kontaktne točke

Svaka država članica najkasnije do 20. listopada 2007. određuje kontaktne točke čije su dužnosti:

- (a) pružati građanima i kontaktnim točkama ostalih država članica potrebne informacije o priznavanju stručnih kvalifikacija predviđene ovom Direktivom, kao što su informacije o nacionalnom zakonodavstvu kojim se uređuju profesije i njihovo obavljanje, uključujući i socijalno zakonodavstvo i prema potrebi etička pravila;
- (b) pomoći građanima da ostvare prava dodijeljena ovom Direktivom, gdje je to prikladno, u suradnji s ostalim kontaktним točkama i nadležnim tijelima države članice domaćina.

Na zahtjev Komisije, kontaktne točke obavješćuju Komisiju o rezultatima upita koje rješavaju, sukladno odredbama točke (b), u roku od dva mjeseca od dana njihova primitka.

Članak 58.

Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija

1. Komisiji pomaže Odbor za priznavanje stručnih kvalifikacija, dalje u tekstu „Odbor”, sastavljen od predstavnika država članica, kojemu predsjeda predstavnik Komisije.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uz poštovanje odredbi članka 8. te Odluke.

Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ iznosi dva mjeseca.

3. Odbor usvaja svoj poslovnik.

Članak 59.

Savjetovanje

Komisija na odgovarajući način osigurava savjetovanje stručnjaka iz predmetnih stručnih skupina, posebno u kontekstu rada Odbora iz članka 58., i dostavlja obrazloženo izvješće o tim savjetovanjima navedenom Odboru.

GLAVA VI.

OSTALE ODREDBE

Članak 60.

Izvješća

1. Počevši od 20. listopada 2007., države članice će Komisiji svake dvije godine slati izvješća o primjeni sustava. Osim općenitih primjedbi, izvješće mora sadržavati statistički sažetak donesenih odluka i opis glavnih problema pri primjeni ove Direktive.

2. Počevši od 20. listopada 2007., Komisija će svakih pet godina sastavljati izvješće o provedbi ove Direktive.

Članak 61.

Klaузula o odstupanju

Ako zbog primjene neke od odredbi ove Direktive država članica nađe na velike poteškoće na određenom području, Komisija proučava te poteškoće u suradnji s dotičnom državom članicom.

Komisija u skladu s postupkom iz članka 58. stavka 2., prema potrebi odlučuje da se dotičnoj državi dopusti odstupanje od te odredbe na određeno vrijeme.

Članak 62.**Stavljanje izvan snage**

Od 20. listopada 2007. stavlja se izvan snage direktive 77/452/EEZ, 77/453/EEZ, 78/686/EEZ, 78/687/EEZ, 78/1026/EEZ, 78/1027/EEZ, 80/154/EEZ, 80/155/EEZ, 85/384/EEZ, 85/432/EEZ, 85/433/EEZ, 89/48/EEZ, 92/51/EEZ, 93/16/EEZ i 1999/42/EZ. Upućivanje na direktive koje se stavljaju izvan snage smatra se upućivanjem na ovu Direktivu, a stavljanje izvan snage ne utječe na akte usvojene na temelju tih direktiva.

Članak 63.**Prenošenje**

Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom najkasnije do 20. listopada 2007. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose ove mjere, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja utvrđuju države članice.

Članak 64.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od objave u Službenom listu Europske unije.

Članak 65.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 7. rujna 2005.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće

Predsjednik

C. CLARKE

PRILOG I.

Popis strukovnih udruga ili organizacija koje ispunjavaju uvjete iz članka 3. stavka 2.

IRSKA (¹)

1. The Institute of Chartered Accountants in Ireland (²)
2. The Institute of Certified Public Accountants in Ireland (²)
3. The Association of Certified Accountants (²)
4. Institution of Engineers of Ireland
5. Irish Planning Institute

UJEDINJENA KRALJEVINA

1. Institute of Chartered Accountants in England and Wales
2. Institute of Chartered Accountants of Scotland
3. Institute of Chartered Accountants in Ireland
4. Chartered Association of Certified Accountants
5. Chartered Institute of Loss Adjusters
6. Chartered Institute of Management Accountants
7. Institute of Chartered Secretaries and Administrators
8. Chartered Insurance Institute
9. Institute of Actuaries
10. Faculty of Actuaries
11. Chartered Institute of Bankers
12. Institute of Bankers in Scotland
13. Royal Institution of Chartered Surveyors
14. Royal Town Planning Institute
15. Chartered Society of Physiotherapy
16. Royal Society of Chemistry
17. British Psychological Society
18. Library Association
19. Institute of Chartered Foresters
20. Chartered Institute of Building
21. Engineering Council
22. Institute of Energy
23. Institution of Structural Engineers
24. Institution of Civil Engineers
25. Institution of Mining Engineers

(¹) Irski državlјani su također članovi sljedećih udruga ili organizacija u Ujedinjenoj Kraljevini:

Institute of Chartered Accountants in England and Wales
 Institute of Chartered Accountants of Scotland
 Institute of Actuaries
 Faculty of Actuaries
 The Chartered Institute of Management Accountants
 Institute of Chartered Secretaries and Administrators
 Royal Town Planning Institute
 Royal Institution of Chartered Surveyors
 Chartered Institute of Building.

(²) Samo za djelatnost knjigovodstvene revizije

-
- 26. Institution of Mining and Metallurgy
  - 27. Institution of Electrical Engineers
  - 28. Institution of Gas Engineers
  - 29. Institution of Mechanical Engineers
  - 30. Institution of Chemical Engineers
  - 31. Institution of Production Engineers
  - 32. Institution of Marine Engineers
  - 33. Royal Institution of Naval Architects
  - 34. Royal Aeronautical Society
  - 35. Institute of Metals
  - 36. Chartered Institution of Building Services Engineers
  - 37. Institute of Measurement and Control
  - 38. British Computer Society
-

PRILOG II.

Popis programa s posebnom strukturom iz članka 11. točke (c) podstavka ii.**1. Tečajevi paramedicinskog ospozobljavanja i tečajevi ospozobljavanja za njegu djece**

Ospozobljavanje za sljedeće:

u Njemačkoj:

- pedijatrijska medicinska sestra (Kinderkrankenschwester/Kinderkrankenpfleger),
- fizioterapeut (Krankengymnast(in)/Physiotherapeut(in)) ⁽¹⁾,
- radni terapeut/ergoterapeut (Beschäftigungs- und Arbeitstherapeut/Ergotherapeut),
- logoped (Logopäde/Logopädin),
- ortoptičar (Orthoptist(in)),
- odgajatelj(ica) s državnim ispitom (Staatlich anerkannte(r) Erzieher(in)),
- pedagog-terapeut s državnim ispitom (Staatlich anerkannte(r) Heilpädagoge(-in)),
- medicinski laboratorijski tehničar (medizinisch-technische(r) Laboratoriums-Assistent(in)),
- medicinski rendgen tehničar (medizinisch-technische(r) Radiologie-Assistent(in)),
- medicinski tehničar za funkcionalnu dijagnostiku (medizinisch-technische(r) Assistent(in) für Funktionsdiagnostik),
- veterinarski tehničar (veterinärmedizinisch-technische(r) Assistent(in)),
- dijetetičar (Diätassistent(in)),
- farmaceutski tehničar (Pharmazieingenieur) ospozobljavanje završeno prije 31. ožujka 1994. u prijašnjoj Njemačkoj Demokratskoj Republici ili na državnom području novih država,
- psihijatrijska medicinska sestra (Psychiatrische(r) Krankenschwester/Krankenpfleger),
- terapeut za govor (Sprachtherapeut(in));

u Češkoj Republici:

- zdravstveni asistent (zdravotnický asistent),
- koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje osam godina i četverogodišnje srednje strukovno obrazovanje u srednjoj medicinskoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška”;
- asistent nutricionist (nutriční asistent),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje osam godina i četverogodišnje srednje strukovno obrazovanje u srednjoj medicinskoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška”;

u Italiji:

- Zubotehničar (odontotecnico),
- optičar (ottico);

⁽¹⁾ Od 1. lipnja 1994. profesionalni naziv „Krankengymnast(in)” promijenjen je u „Physiotherapeut(in)”. Međutim, osobe koje obavljaju ovu profesiju i koje su do bilo diplому prije tog datuma mogu, ako žele, i dalje koristiti raniji naziv „Krankengymnasti(in)”.

na Cipru:

- zubotehničar (οδοντοτεχνίτης),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje šest godina, šestogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i dvogodišnje poslijesrednjoškolsko strukovno obrazovanje, iza kojeg slijedi jednogodišnja stručna praksa;

- optičar (τεχνικός οπτικός),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući osnovnoškolsko obrazovanje u trajanju od najmanje šest godina, šestogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i dvogodišnje poslijesrednjoškolsko strukovno obrazovanje, iza kojeg slijedi jednogodišnja stručna praksa;

u Latviji:

- zubarska medicinska sestra (zobārstniecības māsa),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi, dvije godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijedi tri godine stručne prakse, nakon koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

- biomedicinski laborant (biomedicīnas laborants),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi, dvije godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijede dvije godine stručne prakse, nakon koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

- zubotehničar (zobu tehnikis),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi, dvije godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijede dvije godine stručne prakse, nakon koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

- asistent fizioterapeut (fizioterapeita asistents),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući najmanje 10 godina obrazovanja u općoj školi i tri godine strukovnog obrazovanja u medicinskoj školi iza kojeg slijede dvije godine stručne prakse, na kraju koje se mora položiti ispit da bi se dobila svjedodžba o specijalizaciji;

u Luksemburgu:

- medicinski rendgen tehničar (assistant(e) technique médical(e) en radiologie),
- medicinski laboratorijski tehničar (assistant(e) technique médical(e) de laboratoire),
- psihijatrijska medicinska sestra (infirmier/ière psychiatrique),
- medicinski tehničar - kirurgija (assistant(e) technique médical(e) en chirurgie),
- pedijatrijska medicinska sestra (infirmier/ière puériculteur/trice),
- medicinska sestra - anestetičar (infirmier/ière anesthésiste),
- kvalificirani maser/maserka (masseur/euse diplômé(e)),
- odgajatelj (éducateur/trice);

u Nizozemskoj:

- veterinarski asistent (dierenartsassistent),

koje obuhvaća obrazovanje i tečaj ospozobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, a uključuje:

- i. najmanje tri godine strukovnog ospozobljavanja u strukovnoj školi koje završava ispitom i koje se u nekim slučajevima nadopunjava jednogodišnjim ili dvogodišnjim stručnim programom koji završava ispitom; ili
- ii. najmanje dvije i pol godine strukovnog ospozobljavanja u strukovnoj školi koje završava ispitom i nadopunjava se stručnom praksom u trajanju od najmanje šest mjeseci, ili šestomjesečnim pripravnimstvom u ovlaštenoj ustanovi; ili
- iii. najmanje dvije godine strukovnog ospozobljavanja u strukovnoj školi koje završava ispitom i nadopunjava se stručnom praksom u trajanju od najmanje jedne godine, ili jednogodišnjim pripravnimstvom u ovlaštenoj ustanovi; ili
- iv. u slučaju veterinarskog asistenta (dierenartsassistent) tri godine strukovnog ospozobljavanja u strukovnoj školi (MBO-program) ili tri godine strukovnog ospozobljavanja s sustavom dvojnog naukovanja (LLW), s tim da oba tipa ospozobljavanja završavaju ispitom;

u Austriji:

- posebno osnovno ospozobljavanje za medicinske sestre koje se specijaliziraju za zdravstvenu njegu djece i mladih (spezielle Grundausbildung in der Kinder- und Jugendlichenpflege),
- posebno osnovno ospozobljavanje za psihijatrijske medicinske sestre (spezielle Grundausbildung in der psychiatriischen Gesundheits- und Krankenpflege),
- optičar za kontaktne leće (Kontaktlinsenoptiker),
- pedikor (Fußpfleger),
- tehničar za slušne aparate (Hörgeräteakustiker),
- ljekarnik (Drogist),

koje obuhvaća obrazovanje i tečaj ospozobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući najmanje petogodišnje ospozobljavanje koje se provodi u strukturiranom okviru, a podijeljeno je na razdoblje naukovanja koje traje najmanje tri godine i koje se provodi djelomično na radnom mjestu a djelomično u ustanovi za strukovno ospozobljavanje, te na razdoblje stručne prakse i ospozobljavanja koje završava stručnim ispitom kojim se daje pravo obavljanja ove profesije i pravo ospozobljavanja naučnika;

- maser (Masseur),

koje obuhvaća obrazovanje i tečaj ospozobljavanja u ukupnom trajanju od 14 godina, uključujući petogodišnje ospozobljavanje koje se provodi u strukturiranom okviru, a sastoji se od dvogodišnjeg naukovanja, dvogodišnje stručne prakse i tečaja ospozobljavanja, te jednogodišnje obuke koja završava stručnim ispitom kojim se daje pravo obavljanja ove profesije i pravo ospozobljavanja naučnika;

- odgajateljica u dječjem vrtiću (Kindergärtner/in),
- odgajatelj (Erzieher),

koje obuhvaća obrazovanje i tečaj ospozobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, uključujući petogodišnje stručno ospozobljavanje u strukovnoj školi, koje završava ispitom;

u Slovačkoj:

- plesni učitelj u osnovnim umjetničkim školama (učiteľ v tanecnom odbore na základných umeleckých školách),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14,5 godina, uključujući osmogodišnje osnovno obrazovanje, četverogodišnje obrazovanje u srednjoj specijaliziranoj školi te pet semestara obrazovnog programa plesne pedagogije;

- odgajatelj u ustanovama za posebno ospozobljavanje i u ustanovama za socijalni rad (vychovávateľ v špeciálnych výchovných zariadeniach a v zariadeniach sociálnych služieb),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući osmogodišnje/devetogodišnje osnovno obrazovanje, četverogodišnje obrazovanje u srednjoj pedagoškoj školi ili nekoj drugoj srednjoj školi i dvije godine dodatnog izvanrednog pedagoškog studija.

2. Majstorski sektor (Mester/Meister/Maître), koji zahtijeva programe obrazovanja i tečajeve osposobljavanja za vještine koje nisu pokrivenе glavom III. poglavljem II. ove Direktive.

Osposobljavanje za sljedeće:

u Danskoj:

- optičar (optometrist),

ovo ospasobljavanje traje ukupno 14 godina, uključujući petogodišnje strukovno ospasobljavanje koje je podijeljeno na dvije i pol godine teoretskog ospasobljavanja u ustanovi za strukovno ospasobljavanje i dvije i pol godine praktičnog ospasobljavanja na radnom mjestu, a završava priznatim ispitom koji se odnosi na zanat i kojim se daje pravo na upotrebu naziva „Mester”;

- ortopedski tehničar (ortopædimekaniker),

ovo ospasobljavanje traje ukupno 12,5 godina, uključujući tri i pol godine strukovnog ospasobljavanja koje je podijeljeno na šestomjesečnu teoretsku obuku u ustanovi za strukovno ospasobljavanje i trogodišnju praktičnu obuku na radnom mjestu, a završava priznatim ispitom koji se odnosi na zanat i kojim se daje pravo na upotrebu naziva „Mester”;

- ortopedski postolar (ortopädiskomager),

ovo ospasobljavanje traje ukupno 13,5 godina, uključujući četiri i pol godine strukovnog ospasobljavanja koje je podijeljeno na dvije godine teoretske obuke u ustanovi za strukovno ospasobljavanje i dvije i pol godine praktične obuke na radnom mjestu, a završava priznatim ispitom koji se odnosi na zanat i kojim se daje pravo na upotrebu naziva „Mester”;

u Njemačkoj:

- optičar (Augenoptiker),
- zubotehničar (Zahntechniker),
- izrađivač kirurških zavoja (Bandagist),
- izrađivač slušnih aparata (Hörgeräte-Akustiker),
- ortopedski tehničar (Orthopädiemechaniker),
- ortopedski postolar (Orthopädieschuhmacher);

u Luksemburgu:

- optičar (opticien),
- zubotehničar (mécanicien dentaire),
- izrađivač slušnih aparata (audioprothésiste),
- ortopedski tehničar/izrađivač kirurških zavoja (mécanicien orthopédiste/bandagiste),
- ortopedski postolar (orthopédiste-cordonnier),

ovi programi ospasobljavanja traju ukupno 14 godina, uključujući najmanje pet godina ospasobljavanja u strukturiранom obrazovnom okviru, djelomično na radnom mjestu a djelomično u ustanovi za strukovno ospasobljavanje, a završava ispitom koji se mora položiti da bi se obavljala bilo koja djelatnost određenog zanata, samostalno ili kao zaposlena osoba s primjerom razinom odgovornosti;

u Austriji:

- izrađivač kirurških zavoja (Bandagist),
- izrađivač steznika (Miederwarenerzeuger),

- optičar (Optiker),
- ortopedski postolar (Orthopädieschuhmacher),
- ortopedski tehničar (Orthopädietechniker),
- zubotehničar (Zahntechniker),
- vrtlar (Gärtner),

koje obuhvaća obrazovanje i ospozobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 14 godina, uključujući najmanje pet godina ospozobljavanja u strukturiranom obrazovnom okviru, podijeljeno na najmanje tri godine naukovanja koje se sastoji od ospozobljavanja djelomično na radnom mjestu a djelomično u ustanovi za strukovno ospozobljavanje, te na razdoblje stručne prakse i obuke u trajanju od najmanje dvije godine, a završava majstorskim ispitom kojim se stječe pravo obavljanja profesije, ospozobljavanja naučnika i korištenja naziva „Meister”;

ospozobljavanje za majstora obrtnika na području poljoprivrede i šumarstva:

- majstor za poljoprivredu (Meister in der Landwirtschaft),
- majstor za seosko gospodarstvo (Meister in der ländlichen Hauswirtschaft),
- majstor za hortikulturu (Meister im Gartenbau),
- majstor za vrtlarstvo (Meister im Feldgemüsebau),
- majstor za voćarstvo i obradu voća (Meister im Obstbau und in der Obstverwertung),
- majstor za vinogradarstvo i proizvodnju vina (Meister im Weinbau und in der Kellerwirtschaft),
- majstor za mljekarske farme (Meister in der Molkerei- und Käsereiwirtschaft),
- majstor za konjarstvo (Meister in der Pferdewirtschaft),
- majstor za ribarstvo (Meister in der Fischereiwirtschaft),
- majstor za peradarske farme (Meister in der Geflügelwirtschaft),
- majstor za pčelarstvo (Meister in der Bienenwirtschaft),
- majstor za šumarstvo (Meister in der Forstwirtschaft),
- majstor za šumske plantaže i upravljanje šumama (Meister in der Forstgarten- und Forstpfliegewirtschaft),
- majstor za poljoprivredno skladištenje (Meister in der landwirtschaftlichen Lagerhaltung),

koje obuhvaća obrazovanje i ospozobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, uključujući najmanje šest godina ospozobljavanja u strukturiranom obrazovnom okviru, podijeljeno na najmanje tri godine naukovanja koje se sastoji od ospozobljavanja djelomično na poslu a djelomično u ustanovi za strukovno ospozobljavanje, te na razdoblje od tri godine stručne prakse, a završava majstorskim ispitom za određenu profesiju i kojim se stječe pravo ospozobljavanja naučnika i korištenja naziva „Meister”;

u Poljskoj:

- učitelj za praktično strukovno ospozobljavanje (Nauczyciel praktycznej nauki zawodu),

koje obuhvaća obrazovanje u trajanju od:

- i. osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjeg strukovnog obrazovanja ili istovjetnog srednjeg obrazovanja iz odgovarajućeg područja, nakon čega slijedi pedagoško ospozobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 150 sati, tečaj iz sigurnosti na radu i radne higijene, te dvije godine stručnog iskustva u profesiji koju će ta osoba poučavati; ili
- ii. osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjeg strukovnog obrazovanja, te diploma poslijesrednjoškolske pedagoško-tehničke škole; ili

iii. osam godina osnovnog obrazovanja, te dvije do tri godine osnovnog srednjeg strukovnog obrazovanja i najmanje tri godine stručnog iskustva potvrđenog diplomom majstora za određenu profesiju, nakon čega slijedi pedagoško ospozobljavanje u trajanju od najmanje 150 sati;

u Slovačkoj:

- majstor za strukovno ospozobljavanje (majster odbornej výchovy),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od osam godina osnovnog obrazovanja, četiri godine strukovnog obrazovanja (završeno srednje strukovno obrazovanje i/ili naukovanje u odgovarajućem (sličnom) programu strukovnog ospozobljavanja ili programa naukovanja), stručnog iskustva u ukupnom trajanju od najmanje tri godine u području za koje je ta osoba završila obrazovanje ili naukovanje, te dopunski pedagoški studij na pedagoškom ili tehničkom fakultetu; ili završeno srednjoškolsko obrazovanje i naukovanje u odgovarajućem (sličnom) programu strukovnog ospozobljavanja ili naukovanja, stručno iskustvo u ukupnom trajanju od najmanje tri godine na području za koje je ta osoba završila obrazovanje ili naukovanje, te dodatni studij pedagogije na pedagoškom fakultetu; ili do 1. rujna 2005. specijalizirano obrazovanje na području specijalizirane pedagogije u metodološkim centrima za majstore strukovnog ospozobljavanja na posebnim školama bez dodatnog pedagoškog studija.

3. Pomorstvo

(a) Pomorski transport

Ospozobljavanje za sljedeće:

u Češkoj Republici:

- pomočník palube (palubní asistent),
- časník navigačíské stráže (námořní poručík),
- první časník palube (první palubní důstojník),
- kapetán (kapitán),
- pomočník u strojarnici (strojní asistent),
- časník odgovoran za rad strojarnice (strojní důstojník),
- druhý časník strojarnice (druhý strojní důstojník),
- první časník strojarnice (první strojní důstojník),
- elektrotehničar (elektrotechnik),
- glavní časník-elektrotehničar (elektrodůstojník);

u Danskoj:

- kapetan broda (skibsfører),
- prvi časnik (overstyrmand),
- časnik palube, navigator (enestyrmand, vagthavende styrmand),
- časnik palube (vagthavende styrmand),
- upravitelj stroja (maskinchef),
- prvi časnik stroja (l. maskinmester),
- prvi časnik stroja/časnik na dužnosti (l. maskinmester/vagthavende maskinmester);

u Njemačkoj:

- kapetan, veliki brod obalne plovidbe (Kapitän AM),
- kapetan, brod obalne plovidbe (Kapitän AK),
- časnik palube, veliki brod obalne plovidbe (Nautischer Schiffsoffizier AMW),

- časnik palube, brod obalne plovidbe (Nautischer Schiffsoffizier AKW),
- glavni strojar, stupanj C (Schiffsbetriebstechniker CT - Leiter von Maschinenanlagen),
- brodski mehaničar, stupanj C (Schiffsmaschinist CMa -Leiter von Maschinenanlagen),
- brodski strojar, stupanj C (Schiffsbetriebstechniker CTW),
- brodski mehaničar, stupanj C – samostalni strojarski časnik (Schiffsmaschinist CMaW - Technischer Alleinoffizier);

u Italiji:

- časnik palube (ufficiale di coperta),
- časnik stroja (ufficiale di macchina);

u Latviji:

- brodski elektroinženjer (kuģu elektromehāniķis),
- operator rashladnog postrojenja (kuģa saldēšanas iekārtu mašinists);

u Nizozemskoj:

- prvi časnik (brod obalne plovidbe) (s dodatnim tečajem osposobljavanja) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)),
- strojar obalne plovidbe (s diplomom) (diploma motordrijver),
- VTS-časnik (VTS-functionaris);

koje obuhvaća osposobljavanje:

— u Češkoj Republici:

i. za pomoćnika palube (palubní asistent),

1. osoba koja je navršila najmanje 20 godina;

2. (a) pomorska akademija ili viša pomorska škola – odjel navigacije, s tim da oba ova programa osposobljavanja završavaju ispitom „maturitní zkouška“, te odobrena praksa na moru tijekom studija u trajanju od najmanje šest mjeseci; ili

(b) odobrena praksa na moru u trajanju od najmanje dvije godine u sklopu navigacijske straže na potpornoj razini broda, te završen odobreni program osposobljavanja koji zadovoljava standard stručnosti određen u odjeljku A-II/1 kodeksa STCW (Međunarodna konvencija o standardima za osposobljavanje, izdavanju svjedodžbi i držanju straže za pomorce), koji organizira pomorska akademija ili viša pomorska škola potpisnica konvencije STCW, te ispit koji se polaže pred ispitnom komisijom koju priznaje MTC (Odbor za pomorski transport Češke Republike);

ii. za časnika navigacijske straže (námořní poručík),

1. odobrena praksa na moru u svojstvu pomoćnika palube na brodovima od 500 bruto tona ili više, u trajanju od najmanje šest mjeseci za one koji su diplomirali na pomorskoj akademiji ili višoj pomorskoj školi, ili u trajanju od jedne godine za one koji su diplomirali prema odobrenom obrazovnom programu, od čega najmanje šest mjeseci u funkciji koja čini dio navigacijske straže;

2. ispravno popunjeno i potvrđeno Dnevnik osposobljavanja na brodu za kadete palube;

iii. za prvog časnika palube (první palubní důstojník),

svjedodžba o osposobljenosti za časnika zaduženog za navigacijsku stražu na brodovima od 500 bruto tona ili više, i najmanje 12 mjeseci odobrene prakse na moru u toj funkciji;

iv. za kapetana (kapitán),

- = potvrda o službi u funkciji kapetana na brodovima između 500 i 3 000 bruto tona,
- = svjedodžba o sposobnosti za prvog časnika na brodovima od 3 000 bruto tona ili više i najmanje šest mjeseci priznate prakse na moru u funkciji prvog časnika na brodovima od 500 bruto tona ili više, te najmanje šest mjeseci priznate prakse na moru u funkciji prvog časnika na brodovima od 3 000 bruto tona ili više;

v. za pomoćnika u strojarnici (strojní asistent),

1. osoba koja je navršila najmanje 20 godina;
2. pomorska akademija ili viša pomorska škola – odjel pomorskog strojarstva, te odobrena praksa na moru tijekom studija u trajanju od najmanje šest mjeseci;

vi. za časnika upravitelja stroja (strojní důstojník),

odobrena praksa na moru u funkciji pomoćnika u strojarnici u trajanju od najmanje šest mjeseci za one koji su diplomirali na pomorskoj akademiji ili višoj pomorskoj školi;

vii. za drugog časnika stroja (druhý strojní důstojník),

odobrena praksa na moru u trajanju od najmanje 12 mjeseci u funkciji trećeg časnika stroja na brodovima s glavnim pogonskim strojem od 750 kW pogonske snage i više;

viii. za prvog časnika stroja (první strojní důstojník),

odgovarajuću potvrdu za rad u funkciji drugog časnika stroja na brodovima s glavnim pogonskim strojem od 3 000 kW pogonske snage ili više, te najmanje šest mjeseci priznate prakse na moru u tom svojstvu;

ix. za elektrotehničara (elektrotechnik),

1. osoba koja je navršila najmanje 18 godina;

2. pomorska ili druga akademija, elektrotehnički fakultet, tehnička škola ili viša elektrotehnička škola, s tim da svaki od ovih obrazovnih programa završava ispitom „maturitní zkouška“, te najmanje 12 mjeseci priznate prakse na području elektrotehnike;

x. za glavnog časnika elektrotehničara (elektrodůstojník),

1. pomorska akademija ili viša pomorska škola, fakultet pomorske elektrotehnike ili druga akademija ili srednja škola na području elektrotehnike, s tim da svi ovi obrazovni programi završavaju ispitom „maturitní zkouška“ ili državnim ispitom;

2. priznata praksa na moru u funkciji elektrotehničara kroz razdoblje od najmanje 12 mjeseci za one koji su diplomirali na akademiji ili višoj školi, ili najmanje 24 mjeseca za one koji su završili srednju školu;

— u Danskoj, devet godina osnovne škole nakon koje slijedi program osnovnog sposobljavanja i/ili staž na moru između 17 i 36 mjeseci, što se nadopunjava:

i. jednogodišnjim specijaliziranim strukovnim sposobljavanjem za časnika palube;

ii. trogodišnjim specijaliziranim strukovnim sposobljavanjem za ostale.

— u Njemačkoj, sposobljavanje ukupno traje između 14 i 18 godina, uključujući trogodišnje osnovno strukovno sposobljavanje i jednogodišnji staž na moru, nakon čega slijedi jedna ili dvije godine specijaliziranog strukovnog sposobljavanja, koje se prema potrebi nadopunjava dvogodišnjim radnim iskustvom na navigaciji;

— u Latviji:

- i. za brodskog elektroinženjera (kugu elektromehanikis),
  - 1. osoba koja je navršila najmanje 18 godina;
  - 2. obrazovanje u ukupnom trajanju od 12,5 godina, koje se sastoji od najmanje devet godina osnovnog obrazovanja i najmanje tri godine strukovnog osposobljavanja. Osim toga potreban je pomorski staž od najmanje šest mjeseci u svojstvu brodskog elektrotehničara ili pomoćnika elektrotehničara na brodovima sa snagom generatora većom od 750 kW. Stručno osposobljavanje završava posebnim ispitom koji provodi nadležno tijelo u skladu s obrazovnim programom odobrenim od strane Ministarstva prometa;

ii. za operatora rashladnog postrojenja (kuđa saldešanas iekārtu mašīnists),

- 1. osoba koja je navršila najmanje 18 godina;
- 2. obrazovanje u ukupnom trajanju od 13 godina, koje se sastoji od najmanje devet godina osnovnog obrazovanja i najmanje tri godine strukovnog obrazovanja. Osim toga, potreban je pomorski staž od najmanje 12 mjeseci u svojstvu pomoćnika inženjera za rashladno postrojenje. Strukovno osposobljavanje završava posebnim ispitom koji provodi nadležno tijelo u skladu s obrazovnim programom koji je odobrilo Ministarstvo prometa;

— u Italiji, osposobljavanje traje 13 godina, od kojih se najmanje pet godina sastoji od stručnog osposobljavanja koje završava ispitom, a prema potrebi se nadopunjava pripravničkim stažem.

— u Nizozemskoj:

- i. prvi časnik (brodovi obalne plovidbe) (s dodatnim tečajem osposobljavanja) (stuurman kleine handelsvaart (met aanvulling)), i strojar obalne plovidbe (s diplomom) (diploma motordrijver), zahtijevaju program osposobljavanja u trajanju od 14 godina, od kojih se najmanje dvije godine odvija u ustanovi za strukovno osposobljavanje nadopunjeno s 12 mjeseci pripravništva;
- ii. za VTS časnike (VTS-functionaris) osposobljavanje traje ukupno 15 godina, a uključuje najmanje tri godine visokoškolskog strukovnog obrazovanja (HBO) ili srednjeg strukovnog obrazovanja (MBO), nakon kojih slijede nacionalni ili regionalni stručni programi osposobljavanja, od kojih se svaki sastoji od najmanje 12 tjedana teoretske nastave i završava ispitom,

što se priznaje prema međunarodnoj konvenciji STCW (Međunarodna konvencija o standardima za osposobljavanje, izdavanju svjedodžbi i držanju straže pomoraca iz 1978.).

(b) Morski ribolov

Ospozobljavanje za sljedeće:

u Njemačkoj:

- kapetan, ribolov u dubokom moru (Kapitän BG/Fischerei),
- kapetan, obalni ribolov (Kapitän BLK/Fischerei),
- časnik palube, brod za plovidbu dubokim morem (Nautischer Schiffsoffizier BGW/Fischerei),
- časnik palube, brod za obalnu plovidbu (Nautischer Schiffsoffizier BK/Fischerei);

u Nizozemskoj:

- prvi časnik/strojar V (stuurman werktuigkundige V),
- strojar IV (ribarski brod) (werktuigkundige IV visvaart),
- prvi časnik IV (ribarski brod) (stuurman IV visvaart),
- prvi časnik/strojar VI (stuurman werktuigkundige VI),

koje obuhvaća sljedeće osposobljavanje:

- u Njemačkoj, osposobljavanje ukupno traje između 14 i 18 godina, uključujući trogodišnji program osnovnog strukovnog osposobljavanja i jednogodišnji staž na moru, nakon čega slijedi jednogodišnje ili dvogodišnje strukovno osposobljavanje, prema potrebi nadopunjeno dvogodišnjim radnim iskustvom u navigaciji,
- u Nizozemskoj, osposobljavanje traje između 13 i 15 godina, od kojih se najmanje dvije godine odnose na osposobljavanje u specijaliziranoj strukovnoj školi, što se nadopunjava radnim iskustvom u trajanju od 12 mjeseci,

koje se priznaje u okviru Torremolinoške konvencije (Međunarodna konvencija o sigurnosti ribarskih brodova iz 1977.).

4. Tehnički sektor

Osposobljavanje za sljedeće:

U Češkoj Republici:

- ovlašteni tehničar, ovlašteni građevinar (autorizovaný technik, autorizovaný stavitel),

koje obuhvaća strukovno osposobljavanje u trajanju od najmanje devet godina, a sastoji se od četverogodišnjeg srednjoškolskog tehničkog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška“ (srednja tehnička škola), te petogodišnjeg stručnog iskustva, a završava stručnim ispitom za obavljanje djelatnosti u graditeljstvu (sukladno Zakonu br. 50/1976 Sb. (Zakon o graditeljstvu) i Zakonu br. 360/1992 Sb.);

- vozač tračnog vozila (fyzická osoba řídící drážní vozidlo),

koje obuhvaća osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koja završava ispitom „maturitní zkouška“, nakon čega se polaže državni ispit o pogonskoj sili vozila;

- tehničar za održavanje tračnica (drážní revizní technik),

koje obuhvaća osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja u srednjoj strojarskoj ili elektroničkoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška“;

- instruktor za vožnju (učitel autoškoly),

osoba koja je navršila najmanje 24 godine i završila osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja u srednjoj prometnoj ili strojarskoj školi, koje završava ispitom „maturitní zkouška“;

- državni tehničar za tehnički pregled ispravnosti motornih vozila (kontrolní technik STK),

osoba koja je navršila najmanje 21 godinu i završila osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška“, nakon čega slijedi najmanje dvije godine stručnog iskustva; takva osoba mora posjedovati vozačku dozvolu, ne smije biti kažnjavana i mora završiti posebno osposobljavanje za državnog tehničara u trajanju od najmanje 120 sati te uspješno položiti ispit;

- mehaničar za kontrolu emisija automobila (mechanik měření emisí),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška“; nadalje, podnositelj za ovu profesiju mora imati najmanje tri godine stručnog iskustva te posebnu osposobljenost za „mehaničara za kontrolu emisija automobila“ u trajanju od osam sati i uspješno položen ispit;

- voditelj čamca I. klase (kapitán I. třídy),

koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, a sastoji se od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i tri godine strukovnog obrazovanja, koje završava ispitom „maturitní zkouška“ i pregledom na temelju kojeg se izdaje svjedodžba o sposobnosti. Nakon ovog strukovnog obrazovanja slijedi četiri godine stručne prakse koja završava ispitom;

- restaurator spomenika koji su umjetnička djela (restaurátor památek, které jsou díly uměleckých řemesel),
koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina, ako uključuje potpuno srednjoškolsko tehničko obrazovanje s programom restauriranja, ili 10 do 12 godina osposobljavanja u sličnom programu, i pet godina stručnog iskustva za one koji su završili potpuno srednjoškolsko tehničko obrazovanje sa završnim ispitom „maturitní zkouška“, ili osam godina stručnog iskustva za one koji su završili srednjoškolsko tehničko obrazovanje sa završnim naučničkim ispitom;
- restaurator umjetničkih djela koja nisu spomenici i koja se drže u zbirkama muzeja i galerija te drugih objekata koji imaju kulturnu vrijednost (restaurátor děl výtvarných umění, která nejsou památkami a jsou uložena ve sbírkách muzeí a galerií, a ostatních předmětů kulturní hodnoty),
koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina i pet godina stručnog iskustva za one koji su završili potpuno srednjoškolsko tehničko obrazovanje s programom restauriranja koji završava ispitom „maturitní zkouška“;
- upravitelj otpadom (odpadový hospodář),
koje obuhvaća osposobljavanje u ukupnom trajanju od 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine stručnog srednjoškolskog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška“, te najmanje pet godina iskustva u sektoru upravljanja otpadom tijekom posljednjih 10 godina;
- tehnički upravitelj miniranja (technický vedoucí odstřelů),
koje obuhvaća obrazovanje u ukupnom trajanju od 12 godina, koje se sastoji od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine srednjeg strukovnog obrazovanja koje završava ispitom „maturitní zkouška“, nakon čega slijedi:
dvije godine rada kao podzemni miner (za podzemnu aktivnost) ili jedna godina rada na površini (za površinsku aktivnost), uključujući šest mjeseci rada kao pomoćnik minera;
tečaj praktičnog i teoretskog osposobljavanja u trajanju od 100 sati nakon kojeg slijedi ispit pred nadležnim pokrajinskim tijelom za miniranje;
šestomjesečno ili duže radno iskustvo u planiranju i izvođenju većih minerskih radova;
tečaj teoretskog i praktičnog osposobljavanja u trajanju od 32 sata nakon kojeg slijedi ispit pred Češkim tijelom za miniranje;
u Italiji:
— građevinski geometar (geometra),
— mjernik zemlje (perito agrario),
koje obuhvaća srednjoškolsko obrazovanje u ukupnom trajanju od 13 godina, uključujući osam godina obveznog osnovnog obrazovanja nakon kojeg slijedi pet godina srednjoškolskog obrazovanja koje uključuje tri godine strukovnog osposobljavanja koje završava tehničkim maturalnim ispitom, a nadopunjuje se sljedećim:
  - i. za građevinske geometre: ili pripravnistvom koje traje najmanje dvije godine u strukovnom uredu, ili petogodišnjim radnim iskustvom;
  - ii. za mjernike zemlje, dvogodišnjom praksom,
nakon čega slijedi državni ispit;
u Latviji:
— pomoćnik strojovođe u željezničkom sektoru (vilces līdzekla vadītāja (mašīnista) palīgs),
osoba koja je navršila najmanje 18 godina i završila obrazovanje u ukupnom trajanju od najmanje 12 godina, a sastoji se od najmanje osam godina osnovnog obrazovanja i najmanje četiri godine strukovnog obrazovanja; strukovno osposobljavanje završava posebnim ispitom kod poslodavca; potvrdu o stručnosti izdaje nadležno tijelo na pet godina;

u Nizozemskoj:

- sudski izvršitelj (gerechtsdeurwaarder),
- izrađivač zubnih proteza (tandprotheticus),

obuhvaća sljedeće programe obrazovanja i strukovnog osposobljavanja:

- i. za sudskog izvršitelja (gerechtsdeurwaarder), ukupno 19 godina, a sastoji se od osam godina obvezne osnovne škole i osam godina srednjoškolskog obrazovanja, od čega četiri godine tehničkog osposobljavanja koje završava državnim ispitom te se nadopunjuje trogodišnjim teoretskim i praktičnim strukovnim osposobljavanjem;
- ii. za izrađivača zubnih proteza (tandprotheticus) ukupno najmanje 15 godina redovitog školovanja i tri godine izvanrednog školovanja, što se sastoji od osam godina osnovne škole, četiri godine opće srednje škole, tri godine strukovnog osposobljavanja koje uključuje teoretsku i praktičnu obuku za zubnog tehničara, nadopunjeno s trogodišnjim izvanrednim osposobljavanjem za izrađivača zubnih proteza sa završnim ispitom;

u Austriji:

- šumar (Förster),
- tehničko savjetovanje (Technisches Büro),
- iznajmljivanje radne snage (Überlassung von Arbeitskräften - Arbeitsleihe),
- posrednik pri zapošljavanju (Arbeitsvermittlung),
- savjetnik za investicije (Vermögensberater),
- privatni istražitelj (Berufsdetektiv),
- zaštitar (Bewachungsgewerbe),
- posrednik za nekretnine (Immobilienmakler),
- upravitelj nekretninama (Immobilienverwalter),
- organizator građevinskog projekta (Bauträger, Bauorganisator, Baubetreuer),
- ustanova za utjerivanje dugova (Inkassobüro/Inkasso Institut),

koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, uključujući osam godina obveznog osnovnoškolskog obrazovanja nakon kojeg slijedi najmanje petogodišnje srednjoškolsko obrazovanje, koje završava tehničkim ili trgovackim maturalnim ispitom, nadopunjeno s najmanje dvije godine obrazovanja na radnom mjestu sa završnim stručnim ispitom;

- savjetnik za osiguranje (Berater in Versicherungsangelegenheiten),

koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, uključujući šestogodišnje osposobljavanje u strukturiranom programu osposobljavanja, koji se dijeli na trogodišnje naukovanje i trogodišnju stručnu praksu i osposobljavanje, sa završnim ispitom;

- majstor građevinar/planiranje i tehnički izračuni (Planender Baumeister),
- majstor tesar/planiranje i tehnički izračuni (Planender Zimmermeister),

koje obuhvaća obrazovanje i osposobljavanje u ukupnom trajanju od najmanje 18 godina, uključujući najmanje devet godina strukovnog osposobljavanja podijeljenog na četiri godine srednje tehničke škole i pet godina stručne prakse i osposobljavanja koje završava stručnim ispitom, kojim se daje pravo obavljanja profesije i podučavanja naučnika, ako se to osposobljavanje odnosi na pravo izrade nacrta zgrada, izrade tehničkih izračuna i nadziranja građevinskih radova (privilegij Marije Terezije);

- komercijalni knjigovođa (Gewerblicher Buchhalter), u skladu s propisom Gewerbeordnung iz 1994. (zakon iz 1994. o trgovini, obrtu i industriji);
- samozaposleni knjigovođa (Selbständiger Buchhalter), u skladu s propisom Bundesgesetz über die Wirtschaftstreuhänderberufe iz 1999. (zakon iz 1999. o profesijama u okviru javnog računovodstva);

u Poljskoj:

— dijagnostičar koji provodi testove tehničke sigurnosti motornih vozila u osnovnoj postaji za tehnički pregled vozila (diagnosta przeprowadzający badania techniczne w stacji kontroli pojazdów o podstawowym zakresie badań),

koje obuhvaća osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja motornih vozila, te trogodišnju praksu u automobilskom servisu ili garaži koja uključuje 51 sat osnovnog osposobljavanja za kontrolu tehničke ispravnosti motornih vozila te polaganje ispita osposobljenosti,

— dijagnostičar koji provodi testove tehničke sigurnosti motornih vozila u područnoj postaji za tehnički pregled vozila (diagnosta przeprowadzający badania techniczne pojazdu w okręgowej stacji kontroli pojazdów),

koje obuhvaća osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja motornih vozila, te četverogodišnju praksu u automobilskom servisu ili garaži koja uključuje 51 sat osnovnog osposobljavanja za kontrolu tehničke ispravnosti motornih vozila te polaganje ispita osposobljenosti,

— dijagnostičar koji provodi testove tehničke sigurnosti motornih vozila u postaji za tehnički pregled vozila (diagnosta wykonujący badania techniczne pojazdów w stacji kontroli pojazdów),

koje obuhvaća:

i. osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja motornih vozila, te četverogodišnju priznatu praksu u automobilskom servisu ili garaži; ili

ii. osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjoškolskog tehničkog obrazovanja iz područja koje nije područje motornih vozila, te osmogodišnju priznatu praksu u automobilskom servisu ili garaži koja uključuje ukupno 113 sat potpunog osposobljavanja, uključujući osnovno i specijalističko osposobljavanje, s ispitom nakon svakog stupnja.

Trajanje u satima i opći opseg pojedinih programa osposobljavanja u okviru cijelovitog osposobljavanja za dijagnostičara određeni su posebno u Uredbi ministarstva za infrastrukturu od 28. studenoga 2002. o detaljnim zahtjevima za dijagnostičare (SL 2002, br. 208, točka 1769);

— otpremnik vlakova (dyżurny ruchu),

koje obuhvaća osam godina osnovnog obrazovanja i četiri godine srednjeg strukovnog osposobljavanja sa specijalizacijom za željeznički transport, te 45-dnevni tečaj osposobljavanja za otpremnika vlakova nakon kojeg se polaže ispit osposobljenosti; ili osam godina osnovnog obrazovanja i pet godina srednjeg strukovnog osposobljavanja sa specijalizacijom za željeznički transport, te tečaj osposobljavanja za otpremnika vlakova u trajanju od 63 dana, nakon kojeg se polaže ispit osposobljenosti.

5. Programi osposobljavanja u Ujedinjenoj Kraljevini koji se priznaju kao nacionalne strukovne kvalifikacije ili Škotske strukovne kvalifikacije

Ospozobljavanje za sljedeće:

- ovlašteni veterinarski bolničar („listed veterinary nurse”),
- rudarski inženjer elektrotehnike („mine electrical engineer”),
- rudarski inženjer strojarstva („mine mechanical engineer”),
- Zubni terapeut („dental therapist”),
- Zubni higijeničar („dental hygienist”),
- optičar („dispensing optician”),
- rudarski zastupnik („mine deputy”),
- stečajni upravitelj („insolvency practitioner”),
- licencirani bilježnik („licensed conveyancer”),
- prvi časnik - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („first mate — freight/passenger ships — unrestricted”),

- drugi časnik - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („second mate — freight/passenger ships — unrestricted”),
- treći časnik - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („third mate — freight/passenger ships unrestricted”),
- časnik palube - teretni/putnički brodovi - bez ograničenja („deck officer — freight/passenger ships — unrestricted”),
- časnik stroja - teretni/putnički brodovi - neograničeno trgovačko područje („engineer officer — freight/passenger ships — unlimited trading area”),
- ovlaštena stručna osoba za upravljanje otpadom („certified technically competent person in waste management”),

na temelju koje se stječu kvalifikacije priznate kao Nacionalne strukovne kvalifikacije (NVQs) ili, u Škotskoj, kao škotske stručne kvalifikacije 3. i 4. stupnja Nacionalnog okvira stručnih kvalifikacija Ujedinjene Kraljevine.

Ti stupnjevi određeni su kako slijedi:

- 3. stupanj: sposobljenost za široki raspon različitih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima, od kojih je većina složena i ne podliježe rutini. Zahtjeva značajnu odgovornost i samostalnost, a često uključuje kontrolu ili vođenje drugih.
  - 4. stupanj: sposobljenost za široki raspon složenih, tehničkih ili stručnih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima i sa značajnim stupnjem osobne odgovornosti i samostalnosti. Često je prisutna odgovornost za rad drugih i za raspodjelu resursa.
-

*PRILOG III.***Popis reguliranog obrazovanja i ospozobljavanja navedenih u trećem podstavku članka 13. stavka 2.**

U Ujedinjenoj Kraljevini:

Regulirani programi na temelju kojih se stječu kvalifikacije priznate kao Nacionalne strukovne kvalifikacije (NVQs) ili, u Škotskoj, kao škotske stručne kvalifikacije 3. i 4. stupnja Nacionalnog okvira stručnih kvalifikacija Ujedinjene Kraljevine.

Ti stupnjevi su određeni kao što slijedi:

- 3. stupanj: ospozobljenost za široki raspon različitih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima, od kojih je većina složena i ne podliježe rutini. Zahtijeva značajnu odgovornost i samostalnost, a često uključuje kontrolu i vođenje drugih.
- 4. stupanj: ospozobljenost za široki raspon složenih, tehničkih ili stručnih radnih aktivnosti koje se izvode u različitim okolnostima i sa značajnim stupnjem osobne odgovornosti i samostalnosti. Često je prisutna odgovornost za rad drugih i za raspodjelu resursa.

U Njemačkoj:

Sljedeći regulirani programi:

- Regulirani tečajevi koji pripremaju za obavljanje profesije tehničkog/e pomoćnika/ce (technische(r) Assistent(in)), trgovackog/e pomoćnika/ce (kaufmännische(r) Assistent(in)), socijalnih profesija (soziale Berufe), te u struci državno priznatog instruktora za disanje i govor (staatlich geprüfte(r) Atem-, Sprech- und Stimmlehrer(in)), u ukupnom trajanju od najmanje 13 godina, za koje se zahtijeva uspješno završeno srednje obrazovanje (mittlerer Bildungsabschluss), koje se sastoji se od:
  - i. najmanje trogodišnjeg ⁽¹⁾ strukovnog ospozobljavanja u stručnoj školi (Fachschule) koja završava ispitom i prema potrebi se nadopunjava dvogodišnjim strukovnim ospozobljavanjem koje također završava ispitom; ili
  - ii. najmanje dvoipolgodišnjeg strukovnog ospozobljavanja u stručnoj školi (Fachschule) koje završava ispitom i nadopunjava se radnim iskustvom u trajanju od najmanje šest mjeseci ili pripravnim u odobrenoj ustanovi koje ne smije trajati manje od šest mjeseci; ili
  - iii. najmanje dvogodišnjeg strukovnog ospozobljavanja u stručnoj školi (Fachschule) koja završava ispitom i nadopunjava se radnim iskustvom u trajanju od najmanje jedne godine ili pripravnim u odobrenoj ustanovi koje ne smije trajati manje od jedne godine.
- Regulirani tečajevi za profesije državno priznatog (staatlich geprüfte(r)) tehničara (Techniker(in)), poslovnog ekonoma (Betriebswirt(in)), dizajnera (Gestalter(in)) i pomoćnika obitelji (Familienpfleger(in)), u ukupnom trajanju od najmanje 16 godina, pri čemu je preduvjet uspješno završeno obvezno obrazovanje ili istovjetno obrazovanje i ospozobljavanje (u trajanju od najmanje devet godina), te uspješno završen program u obrtničkoj školi (Berufsschule) u trajanju od najmanje tri godine, nakon čega slijedi najmanje dvije godine radnog iskustva, te redovno obrazovanje i ospozobljavanje u trajanju od najmanje dvije godine ili izvanredno obrazovanje i ospozobljavanje u jednakom trajanju.
- Regulirani tečajevi i regulirana obuka na poslu u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, za koje je, općenito, preduvjet uspješno završeno obvezno školovanje (u trajanju od najmanje devet godina) i strukovnog ospozobljavanja koji općenito uključuju najmanje dvogodišnje radno iskustvo (u većini slučajeva trogodišnje) i ispit kao dio obuke na poslu čija priprema uključuje tečaj ospozobljavanja koji se, ili odvija istodobno s radnim iskustvom (najmanje 1 000 sati), ili se pohada redovito (najmanje jednu godinu).

Njemačke vlasti dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama popis tečajeva ospozobljavanja iz ovog Priloga.

⁽¹⁾ Minimalno se trajanje može smanjiti sa tri na dvije godine ako osoba ima kvalifikaciju potrebnu za upis na fakultet („Abitur”), odnosno trinaest godina prethodnog obrazovanja i ospozobljavanja, ili ako ima kvalifikaciju potrebnu za upis u „Fachhochschule” („Fachhochschulreife”), odnosno 12 godina obrazovanja i ospozobljavanja.

U Nizozemskoj:

- Regulirani tečajevi osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 15 godina, za koje je preduvjet uspješno završenih osam godina osnovnog obrazovanja i četiri godine općeg srednjeg obrazovanja („MAVO“) ili pripremnog strukovnog obrazovanja (VBO) ili općeg srednjeg obrazovanja višeg stupnja, i koji zahtijevaju završen trogodišnji ili četverogodišnji program na višoj školi za srednje strukovno osposobljavanje (MBO) sa završnim ispitom.
- Regulirani tečajevi osposobljavanja u ukupnom trajanju od najmanje 16 godina, za koje je preduvjet uspješno završenih osam godina osnovnog obrazovanja i četiri godine najmanje pripremnog strukovnog obrazovanja (VBO) ili općeg srednjeg obrazovanja višeg stupnja, te koji zahtijevaju završen četverogodišnji stručni program sa sustavom naukovanja, koji se sastoji od najmanje jednog dana tjedno teoretske nastave na višoj školi i praktičnog osposobljavanja u centru za praktično osposobljavanje ili poduzeću sve ostale dane u tjednu, sa završnim ispitom na srednjem ili visokom stupnju.

Nizozemske vlasti dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama popis tečajeva osposobljavanja iz ovog Priloga.

U Austriji:

- Programi na višim strukovnim školama (Berufsbildende Höhere Schulen) i visokim obrazovnim ustanovama za poljoprivredu i šumarstvo (Höhere Land- und Forstwirtschaftliche Lehranstalten), uključujući posebne vrste (einschließlich der Sonderformen), čiju strukturu i razinu određuju zakon i drugi propisi.

Ovi programi traju ukupno najmanje 13 godina i uključuju pet godina strukovnog osposobljavanja koje završava završnim ispitom, čije je uspješno polaganje dokaz stručne osposobljenosti.

- Programi u majstorskim školama (Meisterschulen), majstorskim razredima (Meisterklassen), industrijskim majstorskim školama (Werkmeisterschulen) ili građevinskim obrtničkim školama (Bauhandwerkerschulen), čiju strukturu i razinu određuju zakoni i drugi propisi.

Ovi programi traju ukupno najmanje 13 godina, uključujući devet godina obveznog obrazovanja, nakon kojeg slijedi najmanje trogodišnje strukovno osposobljavanje u specijaliziranoj školi ili najmanje trogodišnje osposobljavanje na poslu paralelno sa školovanjem u strukovnoj školi (Berufsschule), od kojih obje završavaju ispitom, a nadopunjavaju se uspješnim završavanjem najmanje trogodišnjeg tečaja osposobljavanja u majstorskoj školi (Meisterschule), majstorskog razreda (Meisterklassen), industrijskoj majstorskoj školi (Werkmeisterschule) ili građevinskoj obrtničkoj školi (Bauhandwerkerschule). U većini slučajeva ukupno školovanje traje najmanje 15 godina, uključujući razdoblja stjecanja radnog iskustva, koje ili prethodi tečajevima osposobljavanja u ovim ustanovama ili se odvija usporedno s izvanrednim tečajevima (najmanje 960 sati).

Austrijske vlasti dostavljaju Komisiji i drugim državama članicama popis tečajeva osposobljavanja iz ovog Priloga.

PRILOG IV.

Djelatnosti povezane s kategorijama stručnih iskustava navedenim u člancima 17., 18. i 19.**Popis I.**

Glavne skupine uključene u Direktivu 64/427/EEZ, kako je izmijenjena Direktivom 69/77/EEZ te direktivama 68/366/EEZ i 82/489/EEZ

1.

*Direktiva 64/427/EEZ**(Direktiva o liberalizaciji 64/429/EEZ)**Nomenklatura NICE (u skladu s glavnim skupinama 23 do 40 ISIC)*

Glavna skupina	23	Proizvodnja tekstila
	232	Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za vunu
	233	Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za pamuk
	234	Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za svilu
	235	Proizvodnja i obrada tekstilnih materijala na strojevima za lan i konoplju
	236	Industrije drugih tekstilnih vlakana (juta, čvrsta vlakna itd.), užad
	237	Proizvodnja pletenih i kačkanih proizvoda
	238	Oplemenjivanje tekstila
	239	Druga tekstilna industrija
Glavna skupina	24	Proizvodnja obuće, drugih odjevnih predmeta i posteljine
	241	Strojna proizvodnja obuće (osim od gume ili drva)
	242	Ručna proizvodnja ili popravak obuće
	243	Proizvodnja odjevnih predmeta (osim krvna)
	244	Proizvodnja madraci i posteljine
	245	Industrija kože i krvna
Glavna skupina	25	Proizvodnja i prerada drva i pluta, osim proizvodnje namještaja
	251	Piljenje i industrijska priprema drva
	252	Proizvodnja drvenih poluproizvoda
	253	Serijska proizvodnja drvenih građevinskih komponenata, uključujući podove
	254	Proizvodnja drvenih kontejnera
	255	Proizvodnja drugih drvenih proizvoda (osim namještaja)
Glavna skupina	26	260 Proizvodnja drvenog namještaja
Glavna skupina	27	Proizvodnja papira i papirnatih proizvoda
	271	Proizvodnja pulpe, papira i kartona
	272	Obrada papira i kartona te proizvodnja artikala od pulpe
Glavna skupina	28	280 Tiskarstvo, izdavaštvo i srodne industrije

Glavna skupina	29	Kožna industrija
	291	Pogoni za štavljenje i obradu kože
	292	Proizvodnja kožnih proizvoda
Prijašnja glavna skupina	30	Proizvodnja gumenih i plastičnih proizvoda, te proizvoda od umjetnih vlakana i škroba
	301	Obrada gume i azbesta
	302	Obrada plastičnih materijala
	303	Proizvodnja umjetnih vlakana
Prijašnja glavna skupina	31	Kemijska industrija
	311	Proizvodnja kemijskih sirovina i njihova daljnja prerada
	312	Specijalizirana proizvodnja kemijskih proizvoda uglavnom za industrijske i poljoprivredne svrhe (uključujući proizvodnju masti i ulja biljnog ili životinjskog podrijetla iz skupine ISIC 312)
	313	Specijalizirana proizvodnja kemijskih proizvoda uglavnom za kućnu ili uredsku upotrebu [isključujući proizvodnju medicinskih i farmaceutskih proizvoda (prijašnja skupina ISIC 319)]
Glavna skupina	32	320 Naftna industrija
Glavna skupina	33	Proizvodnja nemetalnih mineralnih proizvoda
	331	Proizvodnja građevinskih glinenih proizvoda
	332	Proizvodnja stakla i staklenih proizvoda
	333	Proizvodnja keramičkih proizvoda, uključujući vatrostalne proizvode
	334	Proizvodnja cementa, vapna i žbuke
	335	Proizvodnja građevinskog materijala od betona, cementa i žbuke
	339	Obrada kamena i proizvodnja drugih nemetalnih mineralnih proizvoda
Glavna skupina	34	Proizvodnja i primarna transformacija neobojenih i obojenih metala
	341	Industrija željeza i čelika (kako je definirano u Ugovoru o EZUČ-u, uključujući koksare integrirane u čeličane)
	324	Proizvodnja čeličnih cijevi
	343	Izvlačenje žica, hladno izvlačenje, hladno valjanje traka, hladno oblikovanje
	344	Proizvodnja i primarna transformacija obojenih metala
	345	Ljevaonice obojenih i neobojenih metala
Glavna skupina	35	Proizvodnja metalnih proizvoda (osim strojeva i transportne opreme)
	351	Kovanje, teško utiskivanje i teško prešanje
	352	Sekundarna transformacija i površinska obrada
	353	Metalne konstrukcije
	354	Izrada kotlova, proizvodnja industrijskih posuda
	355	Proizvodnja oruđa i sredstava te gotovih metalnih proizvoda (osim električne opreme)
	359	Pomoćne aktivnosti strojarstva

Glavna skupina	36	Proizvodnja strojeva, osim električnih strojeva
	361	Proizvodnja poljoprivrednih strojeva i traktora
	362	Proizvodnja uredskih strojeva
	363	Proizvodnja alata za obradu metala i drugih strojnih alata te uređaja i dodataka za njih i za druge električne alate
	364	Proizvodnja tekstilnih strojeva i pribora, proizvodnja šivačih strojeva
	365	Proizvodnja strojeva i opreme za industriju hrane i pića te za kemiju i industriju i druge srodne industrije
	366	Proizvodnja pogona i opreme za rudnike, ljevaonice željeza i čelika, te za građevinsku industriju; proizvodnja opreme s mehaničkim upravljanjem
	367	Proizvodnja transmisijске opreme
	368	Proizvodnja strojeva za druge specifične industrijske svrhe
	369	Proizvodnja drugih ne-električnih strojeva i opreme
Glavna skupina	37	Elektrotehnika
	371	Proizvodnja električnih žica i kablova
	372	Proizvodnja motora, generatora, transformatora, uklopnih/rasklopnih uređaja i druge slične opreme za snabdijevanje električnom energijom
	373	Proizvodnja električne opreme za izravnu komercijalnu upotrebu
	374	Proizvodnja telekomunikacijske opreme, mjernih instrumenata, drugih naprava za mjerjenje i elektromedicinske opreme
	375	Proizvodnja elektroničke opreme, radio i televizijskih prijemnika, audio opreme
	376	Proizvodnja električnih aparata za kućnu upotrebu
	377	Proizvodnja svjetiljaka i opreme za rasvjetu
	378	Proizvodnja baterija i akumulatora
	379	Popravljanje, sklapanje i stručna instalacija električne opreme
Prijašnja glavna skupina	38	Proizvodnja opreme za transport
	383	Proizvodnja motornih vozila i njihovih dijelova
	384	Popravljanje motornih vozila, motocikala i bicikala
	385	Proizvodnja motocikala, bicikala i njihovih dijelova
	389	Proizvodnja opreme za transport koja nije klasificirana negdje drugdje
Glavna skupina	39	Razne proizvodne industrije
	391	Proizvodnja preciznih instrumenata te mjernih i kontrolnih instrumenata
	392	Proizvodnja medicinsko-kirurških instrumenata i opreme te ortopedskih pomagala (osim ortopedskе obuće)
	393	Proizvodnja fotografiske i optičke opreme
	394	Proizvodnja i popravak ručnih i drugih satova
	395	Proizvodnja dragulja i plemenitih metala
	396	Proizvodnja i popravak glazbenih instrumenata
	397	Proizvodnja igara, igračaka, sportske i atletičarske opreme
	399	Druge proizvodne industrije
Glavna skupina	40	Građevina
	400	Građevinarstvo (ne-specijalizirano); rušenje
	401	Izgradnja zgrada (stambenih ili drugih)
	402	Građevinarstvo: izgradnja cesta, mostova, željezničkih pruga itd.
	403	Montaža
	404	Dekoriranje i završni radovi

2.

*Direktiva 68/366/EEZ**(Direktiva o liberalizaciji 68/365/EEZ)**Nomenklatura NICE*

Glavna skupina	20A	200 Industrija za proizvodnju životinjskih i biljnih masti i ulja
	20B	Prehrambena industrija (osim industrije pića)
	201	Klaonice, priprema i konzerviranje mesa
	202	Industrija mlijeka i mlijecnih proizvoda
	203	Konzerviranje voća i povrća
	204	Konzerviranje ribe i drugih plodova mora
	205	Proizvodnja mlinarskih proizvoda
	206	Proizvodnja pekarskih proizvoda, uključujući dvopek i prepečenac
	207	Industrija šećera
	208	Proizvodnja kakaa, čokolade i slatkiša
	209	Proizvodnja različitih prehrambenih proizvoda
Glavna skupina	21	Industrija pića
	211	Proizvodnja etilnog alkohola fermentacijom, proizvodnja kvasca i alkoholnih pića
	212	Proizvodnja vina i drugih alkoholnih pića bez slada
	213	Varenje piva i proizvodnja slada
	214	Industrija bezalkoholnih pića i gazirane vode
prije 30		Proizvodnja gumenih proizvoda, plastičnih materijala, umjetnih i sintetičnih vlakana te proizvoda od škroba
	304	Proizvodnja proizvoda od škroba

3.

*Direktiva 82/489/EEZ**Nomenklatura ISIC*

prije 855	Frizerski saloni (isključujući usluge pedikure i strukovne škole za kozmetičare)
-----------	--

Lista II.**Glavne skupine iz direktiva 75/368/EEZ, 75/369/EEZ i 82/470/EEZ**

1.

*Direktiva 75/368/EEZ (djelatnosti iz članka 5. stavka 1.)**Nomenklatura ISIC*

prije 04	Ribolov
	043 Ribolov na kopnenim vodama
prije 38	Proizvodnja transportne opreme
	381 Izgradnja i popravak brodova
	382 Proizvodnja željezničke opreme
	386 Proizvodnja zrakoplova (uključujući opremu prostora)

prije 71	Aktivnosti povezane s transportom i druge aktivnosti koje nisu povezane s transportom a spadaju u sljedeće skupine:
prije 711	Usluga spavačih kola i vagon-restorana; održavanje željezničkog vozognog parka u hangarima; čišćenje vagona
prije 712	Održavanje vozognog parka za gradski, prigradski i međugradski putnički promet
prije 713	Održavanje vozognog parka za ostale oblike kopnenog putničkog prometa (kao što su automobili, autobusi, taksiji)
prije 714	Rad i održavanje pomoćnih službi za cestovni promet (kao što su ceste, tuneli i naplatne postaje, skladišta robe, parkirališta, hangari za autobuse i tramvaje)
Prije 716	Aktivnosti povezane s transportom kopnenim vodama (kao što su rad i održavanje vodenih putova, luka i drugih objekata za transport kopnenim vodama; usluge tegljenja i navođenja u lukama, postavljanje plutača, utovar i istovar plovila i druge slične aktivnosti kao što su spašavanje brodova, tegljenje i rad spremišta za čamce)
73	Komunikacije: poštanske usluge i telekomunikacije
Prije 85	Osobne usluge
854	Praonice rublja i usluge pranja rublja, kemijsko čišćenje i bojanje
prije 856	Fotografski ateljei: portreti i komercijalno fotografiranje, osim novinarskih fotografa
prije 859	Osobne usluge koje nisu nigdje drugdje klasificirane (samo održavanje i čišćenje zgrada ili boravišnih prostora)

2.

Direktiva 75/369/EEZ (članak 6.: kada se djelatnost smatra industrijskom ili maloobrtničkom)

Nomenklatura ISIC

Sljedeće pokretne djelatnosti:

- (a) kupovina i prodaja robe:
  - kojom se bave trgovачki putnici, ulični prodavači ili prodavači po kućama (prije ISIC skupina 612),
  - na pokrivenim tržnicama, osim onih koji imaju stalne fiksne standove, i na otvorenim tržnicama;
- (b) djelatnosti na koje se odnose već usvojene prijelazne mjere, koje izričito isključuju ili ne spominju obavljanje takvih djelatnosti na pokretnoj osnovi.

3.

Direktiva 82/470/EEZ (članak 6. stavci 1. i 3.)

Skupine 718 i 720 nomenklature ISIC

Ove djelatnosti uključuju posebno:

- organiziranje, ponudu za prodaju i prodaju, izravno ili komisiono, pojedinačno ili skupno putovanja ili boravka (prijevoz, smještaj, hrana, izleti itd.), bez obzira na razloge putovanja (članak 2. točka (B) (a)),
- posredovanje između ponuđača različitih metoda transporta i osoba koje otpremaju ili primaju robu, ili obavljanje srodnih djelatnosti:
  - (aa) sklapanjem ugovora s prijevoznikom u ime naručitelja;
  - (bb) izborom načina transporta, poduzeća i rute koji se smatraju najpovoljnijim za naručitelja;
  - (cc) organiziranjem tehničkih aspekata transporta (npr. pakiranje potrebno za prijevoz); izvođenjem različitih poslova povezanih s transportom (npr. osiguravanje zaliha leda za rashladna kola);
  - (dd) obavljanjem formalnosti povezanih s transportom, kao što je priprema teretnog lista; sabiranjem i raspršivanjem pošiljaka;

- (ee) koordiniranjem različitih faza transporta, osiguravanjem tranzita, ponovne otpreme, prekrcaja i drugih završnih radnji;
  - (ff) organiziranjem vozarne i prijevoznika te prijevoznih sredstava za osobe koje otpremaju robu ili je primaju:
    - procjena transportnih troškova i provjera detaljnih obračuna,
    - poduzimanje određenih privremenih ili trajnih mjera u ime i za račun brodara ili pomorskog prijevoznika (s lučkim vlastima, trgovcima brodskih potrepština itd.).
- (Djelatnosti navedene u članku 2. točkama (A)(a), (b) i (d)).

Popis III.

Direktive 64/222/EEZ, 68/364/EEZ, 68/368/EEZ, 75/368/EEZ, 75/369/EEZ, 70/523/EEZ i 82/470/EEZ

1.

Direktiva 64/222/EEZ

(Direktive o liberalizaciji 64/223/EEZ i 64/224/EEZ)

1. Djelatnosti samozaposlenih osoba u veletrgovini, osim veletrgovine medicinskih i farmaceutskih proizvoda, toksičnih proizvoda i patogenih supstanci te ugljena (prijašnja skupina 611).
2. Profesionalne djelatnosti posrednika, kojeg je jedna ili više osoba ovlastila i uputila da u njihovo ime i za njihov račun pregovara ili sklapa trgovačke poslove.
3. Profesionalne djelatnosti posrednika koji, iako nema takvih trajnih uputa, povezuje osobe koje žele izravno međusobno sklapati poslove, organizira njihove trgovačke poslove ili pomaže pri njihovom izvođenju.
4. Profesionalne djelatnosti posrednika koji samostalno sklapa trgovačke poslove za druge.
5. Profesionalne djelatnosti posrednika koji za druge obavlja veleprodaju putem dražbe.
6. Profesionalne djelatnosti posrednika koji pribavlja narudžbe hodajući od vrata do vrata.
7. Obavljanje usluga posrednika, kao profesionalne djelatnosti, kojeg zaposljava jedno ili više trgovaca, industrijskih ili malo-obrtničkih poduzeća.

2.

Direktiva 68/364/EEZ)

(Direktiva o liberalizaciji 68/363/EEZ)

Prijašnja ISIC skupina 612: Maloprodaja

Isključene djelatnosti:

012	Davanje poljoprivrednih strojeva u najam
640	Nekretnine, davanje imanja u najam
713	Davanje automobila, kočija i konja u najam
718	Davanje željezničkih vagona i kola u najam
839	Davanje strojeva u najam poslovnim poduzećima
841	Rezerviranje sjedala u kinematografima i davanje kinematografskih filmova u najam
842	Rezerviranje kazališnih sjedala i davanje kazališne opreme u najam
843	Iznajmljivanje čamaca, bicikala i automata za igre ili igre na sreću
853	Iznajmljivanje opremljenih soba
854	Iznajmljivanje oprane posteljine
859	Iznajmljivanje odjeće

3.

Direktiva 68/368/EEZ

(*Direktiva o liberalizaciji 68/367/EEZ*)

Nomenklatura ISIC

Prijašnja ISIC glavna skupina 85

1. Restorani, kavane, taverne i druga mjesta gdje se jede i pije (ISIC skupina 852).
2. Hoteli, prenoćišta, kampovi i druga mjesta za smještaj (ISIC skupina 853).

4.

Direktiva 75/368/EEZ (članak 7.)

Sve djelatnosti iz priloga Direktivi 75/368/EEZ, osim djelatnosti navedenih u članku 5. stavku 1. ove direktive (Popis II. točka 1. ovog priloga)

Nomenklatura ISIC

prije 62	Banke i druge finansijske ustanove
	prije 620 Poduzeća za kupovinu patenta i licenciranje
prije 71	Prijevoz
	prije 713 Cestovni putnički prijevoz, isključujući prijevoz motornim vozilima
	prije 719 Cjevododni transport tekućeg ugljikovodika i drugih tekućih kemijskih proizvoda
prije 82	Javne usluge
	827 Knjižnice, muzeji, botanički i zoološki vrtovi
prije 84	Rekreativne usluge
	843 Rekreativne usluge koje nisu drugdje klasificirane: <ul style="list-style-type: none"> — Sportske aktivnosti (sportski tereni, organiziranje sportskih događaja itd.) osim aktivnosti sportskih instruktora — Igre (konjušnice trkačih konja, površine za igre, utrke itd.) — Druge rekreativne usluge (čirkusi, zabavni parkovi i druga zabavišta)
prije 85	Osobne usluge
	prije 851 Usluge za kućanstvo
	prije 855 Kozmetički saloni i usluge manikiranja, isključujući usluge pedikera i stručne škole za ospobljavanje kozmetičara i frizera
	prije 859 Osobne usluge koje nisu drugdje klasificirane, osim sportskih i paramedicinskih masera i gorskih vodiča, podijeljene u sljedeće skupine: <ul style="list-style-type: none"> — Dezinfekcija i kontrola nametnika — Iznajmljivanje odjeće i skladištenje — Ženidbene agencije i slične usluge — Astrologija, proricanje sudsbine i slično — Sanitarne usluge i srodrne djelatnosti — Pogrebne usluge i održavanje groblja — Putni pratitelji i turistički vodiči-prevoditelji

5.

Direktiva 75/369/EEZ (članak 5.)

Sljedeće pokretne djelatnosti:

- (a) kupovina i prodaja robe:
- kojom se bave trgovaci putnici, ulični prodavači ili prodavači po kućama (prije ISIC skupina 612),
  - na pokrivenim tržnicama, osim onih koji imaju stalne fiksne štandove, i na otvorenim tržnicama.;
- (b) djelatnosti na koje se odnose već usvojene prijelazne mјere, koje izričito isključuju ili ne spominju obavljanje takvih djelatnosti na pokretnoj osnovi.

6.

Direktiva 70/523/EEZ

Djelatnosti samozaposlenih osoba u veletrgovini ugljena i djelatnosti posrednika u trgovini ugljenom (prijašnja skupina 6112 nomenkлатure ISIC).

7.

Direktiva 82/470/EEZ (članak 6. stavak 2.)

(Djelatnosti navedene u članku 2. točkama (A)(c) i (e), točki (B) (b), točki (C) i točki (D)).

Ove djelatnosti uključuju posebno:

- davanje u najam željezničkih kola ili vagona za prijevoz osoba ili roba,
- obavljanje posredništva u prodaji, kupnji ili iznajmljivanju brodova,
- organiziranje, pregovaranje i sklapanje ugovora za prijevoz emigranata,
- primanje svih deponiranih predmeta i roba, pod carinskim nadzorom ili ne, u ime deponenta u skladištima, skladištima namještaja, hladnjacama, silosima itd.,
- pribavljanje potvrde o deponiranim predmetima ili robama za deponenta,
- osiguravanje tora, hrane za životinje i prodajnih prstena za stoku koja je privremeno smještena dok čeka na prodaju ili dok je u tranzitu na tržište ili s njega,
- provođenje pregleda ili tehničke ocjene motornih vozila,
- mjerjenje, vaganje i kalibriranje roba.

PRILOG V.

Priznavanje na temelju usklađivanja minimalnih uvjeta osposobljavanja

V.1. DOKTOR MEDICINE

5.1.1. Dokaz o formalnoj osposobljenosti za liječnika s osnovnom medicinskom osposobljenosti

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
België/Belgique/Belgien	Diploma van arts/Diplôme de docteur en médecine	<ul style="list-style-type: none"> — Les universités/De universiteiten — Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/De bevoegde Examencommisie van de Vlaamse Gemeenschap 		20. prosinca 1976.
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu všeobecné lékařství (doktor medicíny, MUDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	<ul style="list-style-type: none"> — Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce 	1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for bestået lægevidenskabelig Embedseksamen	Medicinsk universitetsfakultet	<ul style="list-style-type: none"> — Autorisation som læge, udstedt af Sundhedsstyrelsenog — Tilladelse til selvstændigt virke som læge (dokumentation for gennemført praktisk uddannelse), udstedt af Sundhedsstyrelsen 	20. prosinca 1976.
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> — Zeugnis über die Ärztliche Prüfung — Zeugnis über die Ärztliche Staatsprüfung und Zeugnis über die Vorbereitungszeit als Medizinalassistent, soweit diese nach den deutschen Rechtsvorschriften noch für den Abschluss der ärztlichen Ausbildung vorgesehen war 	Zuständige Behörden		20. prosinca 1976.
Eesti	Diplom arstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		1. svibnja 2004.
Ελλάς	Πτυχίο Ιατρικής	<ul style="list-style-type: none"> — Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου, — Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής Πανεπιστημίου 		1. siječnja 1981.
España	Título de Licenciado en Medicina y Cirugía	<ul style="list-style-type: none"> — Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una Universidad 		1. siječnja 1986.
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine	Universités		20. prosinca 1976.
Ireland	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. prosinca 1976.
Italia	Diploma di laurea in medicina e Chirurgia	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina e chirurgia	20. prosinca 1976.

Država	Dokaz o formalnoj sposobnosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
Kipar	Πιστοποιητικό Εγγραφής Ιατρού	Ιατρικό Συμβούλιο		1. svibnja 2004.
Latvija	Ārsta diploms	Universitātes tipa augstskola		1. svibnja 2004.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją	1. svibnja 2004.
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine, chirurgie et accouchements	Jury d'examen d'Etat	Certificat de stage	20. prosinca 1976.
Magyarország	Általános orvos oklevél (doctor medicinae universitatis, röv.: dr. med. univ.)	Egyetem		1. svibnja 2004.
Malta	Lawrja ta' Tabib tal-Medicine u l-Kirurgija	Universita' ta' Malta	Certifikat ta' regiszrazzjoni mahrug mill-Kunsill Mediku	1. svibnja 2004.
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd artsexamen	Faculteit Geneeskunde		20. prosinca 1976.
Österreich	1. Urkunde über die Verleihung des akademischen Grades Doktor der gesamten Heilkunde (bzw. Doctor medicinae universae, Dr.med.univ.) 2. Diplom über die spezifische Ausbildung zum Arzt für Allgemeinmedizin bzw. Facharztdiplom	1. Medizinische Fakultät einer Universität 2. Österreichische Ärztekammer		1. siječnja 1994.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku lekarskim z tytułem „lekarza”	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarski Egzamin Państwowy	1. svibnja 2004.
Portugal	Carta de Curso de licenciatura em medicina	Universidades	Diploma comprovativo da conclusão do internato geral emitido pelo Ministério da Saúde	1. siječnja 1986.
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor medicine/doktorica medicine”	Univerza		1. svibnja 2004.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor medicíny“ („MUDr.“)	Vysoká škola		1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Lääketieteen lisensiaatin tutkinto/Medicine licentiatexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto — Oulun yliopisto — Tampereen yliopisto — Turun yliopisto	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Examenbevis om tilläggsutbildning för läkare inom primärvården	1. siječnja 1994.
Sverige	Läkarexamen	Universitet	Bevis om praktisk utbildning som utfärdas av Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.
United Kingdom	Primary qualification	Competent examining body	Certificate of experience	20. prosinca 1976.

5.1.2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti liječnika specijalista

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje kvalifikacije	Referentni datum
België/Belgique/ Belgien	Bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist/ Titre professionnel particulier de médecin spécialiste	Minister bevoegd voor Volksgezondheid/Ministre de la Santé publique	20. prosinca 1976.
Česká republika	Diplom o specializaci	Ministerstvo zdravotnictví	1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som speciallæge	Sundhedsstyrelsen	20. prosinca 1976.
Deutschland	Fachärztliche Anerkennung	Landesärztekammer	20. prosinca 1976.
Eesti	Residentuuri lõputunnistus eriarstiabi erialal	Tartu Ülikool	1. svibnja 2004.
Ελλάς	Tίτλος Ιατρικής Ειδικότητας	1. Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση 2. Νομαρχία	1. siječnja 1981.
España	Título de Especialista	Ministerio de Educación y Cultura	1. siječnja 1986.
France	1. Certificat d'études spéciales de médecine 2. Attestation de médecin spécialiste qualifié 3. Certificat d'études spéciales de médecine 4. Diplôme d'études spécialisées ou spécialisation complémentaire qualifiante de médecine	1. Universités 2. Conseil de l'Ordre des médecins 3. Universités 4. Universités	20. prosinca 1976.
Ireland	Certificate of Specialist doctor	Competent authority	20. prosinca 1976.
Italia	Diploma di medico specialista	Universita	20. prosinca 1976.
Kύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης Ειδικότητας	Ιατρικό Συμβούλιο	1. svibnja 2004.
Latvija	„Sertifikats”—kompetentu iestāžu izsniegt dokumenti, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu specialitātē	Latvijas Ārstu biedriba Latvijas Arstniecības personu profesionālo organizāciju savienība	1. svibnja 2004.
Lietuva	Rezidenturos pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo specialisto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.
Luxembourg	Certificat de médecin spécialiste	Ministre de la Santé publique	20. prosinca 1976.
Magyarország	Szakorvosi bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. svibnja 2004.
Malta	Certifikat ta' Specjalista Mediku	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Specjalisti	1. svibnja 2004.

Država	Dokaz o formalnoj sposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje kvalifikacije	Referentni datum
Nederland	Bewijs van inschrijving in een Specialistenregister	— Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC) van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst — Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot Bevordering der Geneeskunst	20. prosinca 1976.
Österreich	Facharztdiplom	Österreichische Ärztekammer	1. siječnja 1994.
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty	Centrum Egzaminów Medycznych	1. svibnja 2004.
Portugal	1. Grau de assistente 2. Titulo de especialista	1. Ministério da Saúde 2. Ordem dos Médicos	1. siječnja 1986.
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. svibnja 2004.
Slovensko	Diplom o špecializácii	Slovenská zdravotnícka univerzita	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Erikoislääkärin tutkinto/Specialläkarexamen	1. Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet 2. Kuopion yliopisto 3. Oulun yliopisto 4. Tampereen yliopisto 5. Turun yliopisto	1. siječnja 1994.
Sverige	Bevis om specialkompetens som läkare, utfärdat av Socialstyrelsen	Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training	Competent authority	20. prosinca 1976.

5.1.3. Nazivi tečajeva sposobljavanja za specijalizacije u medicini

Država	Anesteziologija Minimalno razdoblje sposobljavanja: 3 godine	Opća kirurgija Minimalno razdoblje sposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Anesthésie-réanimation/Anesthesie reanimatie	Chirurgie/Heelkunde
Česká republika	Anesteziologie a resuscitace	Chirurgie
Danmark	Anæstesiologi	Kirurgi elsler kirurgiske sygdomme
Deutschland	Anästhesiologie	(Allgemeine) Chirurgie
Eesti	Anestesiologia	Üldkirurgia
Ελλάς	Αναισθησιολογία	Χειρουργική

Država	Anesteziologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Opća kirurgija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
España	Anestesiología y Reanimación	Cirugía general y del aparato digestivo
France	Anesthésiologie-Réanimation chirurgicale	Chirurgie générale
Ireland	Anaesthesia	General surgery
Italia	Anestesia e rianimazione	Chirurgia generale
Kúπroс	Αναισθησιολογία	Γενική Χειρουργική
Latvija	Anesteziologija un reanimatologija	Kirurgija
Lietuva	Anesteziologija reanimatologija	Chirurgija
Luxembourg	Anesthésie-réanimation	Chirurgie générale
Magyarország	Aneszteziológia és intenzív terápia	Sebészeti
Malta	Anestežija u Kura Intensiva	Kirurgija Generali
Nederland	Anesthesiologie	Heelkunde
Österreich	Anästhesiologie und Intensivmedizin	Chirurgie
Polska	Anestezjologia i intensywna terapia	Chirurgia ogólna
Portugal	Anestesiologia	Cirurgia geral
Slovenija	Anesteziologija, reanimatologija in perioperativna intenzivna medicina	Splošna kirurgija
Slovensko	Anestéziológia a intenzívna medicína	Chirurgia
Suomi/Finland	Anestesiologia ja tehoito/Anestesiologi och intensivvrd	Yleiskirurgia/Allmän kirurgi
Sverige	Anestesi och intensivvrd	Kirurgi
United Kingdom	Anaesthetics	General surgery

Država	Neurokirurgija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 5 godina	Porodništvo i ginekologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique/Gynaecologie en verloskunde
Česká republika	Neurochirurgie	Gynekologie a porodnictví
Danmark	Neurokirurgi eller kirurgiske nervesygdomme	Gynækologi og obstetrik eller kvindesygdomme og fædsels hjælp
Deutschland	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Eesti	Neurokirurgia	Sünnitusabi ja gynecoloogia
Ελλάς	Νευροχειρουργική	Μαιευτική-Γυναικολογία
España	Neurocirugía	Obstetricia y ginecología
France	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Ireland	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology
Italia	Neurochirurgia	Ginecologia e ostetricia
Κύπρος	Νευροχειρουργική	Μαιευτική — Γυναικολογία
Latvija	Neirokirurgija	Ginekologija un dzemdniecība
Lietuva	Neurochirurgija	Akušerija ginekologija
Luxembourg	Neurochirurgie	Gynécologie — obstétrique
Magyarország	Idegsebészeti	Szülészet-nőgyógyászat
Malta	Newrokirurgija	Ostetricja u Ginekologija
Nederland	Neurochirurgie	Verloskunde en gynaecologie
Österreich	Neurochirurgie	Frauenheilkunde und Geburtshilfe
Polska	Neurochirurgia	Położnictwo i ginekologia
Portugal	Neurocirurgia	Ginecologia e obstetricia
Slovenija	Nevrokirurgija	Ginekologija in porodništvo
Slovensko	Neurochirurgia	Gynekológia a pôrodníctvo
Suomi/Finland	Neurokirurgia/Neurokirurgi	Naistentaudit ja synnytykset/Kvinnosjukdomar och förlossningar
Sverige	Neurokirurgi	Obstetrik och gynekologi
United Kingdom	Neurosurgery	Obstetrics and gynaecology

Država	Opća (interna) medicina Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 5 godina	Oftalmologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Médecine interne/Inwendige geneeskunde	Ophtalmologie/Oftalmologie
Česká republika	Vnitřní lékařství	Oftalmologie
Danmark	Intern medicin	Oftalmologi eller øjensygdomme
Deutschland	Innere Medizin	Augenheilkunde
Eesti	Sisehaigused	Oftalmoloogia
Ελλάς	Παθολογία	Οφθαλμολογία
España	Medicina interna	Oftalmología
France	Médecine interne	Ophtalmologie
Ireland	General medicine	Ophthalmic surgery
Italia	Medicina interna	Oftalmologia
Κύπρος	Παθολογία	Οφθαλμολογία
Latvija	Internā medicīna	Oftalmologija
Lietuva	Vidaus ligos	Oftalmologija
Luxembourg	Médecine interne	Ophtalmologie
Magyarország	Belgyógyászat	Szemésze
Malta	Medicina Interna	Oftalmologija
Nederland	Interne geneeskunde	Oogheelkunde
Österreich	Innere Medizin	Augenheilkunde und Optometrie
Polska	Choroby wewnętrzne	Okulistyka
Portugal	Medicina interna	Oftalmologia
Slovenija	Interna medicina	Oftalmologija
Slovensko	Vnútorné lekárstvo	Oftalmológia
Suomi/Finland	Sisätaudit/Inre medicin	Silmätaudit/Ögonsjukdomar
Sverige	Internmedicin	Ögonsjukdomar (oftalmologi)
United Kingdom	General (internal) medicine	Ophthalmology

Država	Otorinolaringologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine	Pedijatrija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Oto-rhino-laryngologie/Otorhinolaryngologie	Pédiatrie/Pediatrie
Česká republika	Otorinolaryngologie	Dětské lékařství
Danmark	Oto-rhino-laryngologi eller ſre-nče-halſsygdomme	Pćdiatri eller sygdomme hos břrn
Deutschland	Hals-Nasen-Ohrenheilkunde	Kinder- und Jugendmedizin
Eesti	Otorinolaringoloogia	Pediaatria
Ελλάς	.τορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
España	Otorrinolaringología	Pediatria y sus áreas específicas
France	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Ireland	Otolaryngology	Paediatrics
Italia	Otorinolaringoatria	Pédiatria
Κύπρος	.τορινολαρυγγολογία	Παιδιατρική
Latvija	Otolaringologija	Pediatrija
Lietuva	Otorinolaringologija	Vaikų ligos
Luxembourg	Oto-rhino-laryngologie	Pédiatrie
Magyarország	Fül-orr-gégegyógyászat	Csecsemő- és gyermekgyógyászat
Malta	Otorinolaringologija	Pedjatrija
Nederland	Keel-, neus- en oorheelkunde	Kindergeneeskunde
Österreich	Hals-, Nasen- und Ohrenkrankheiten	Kinder- und Jugendheilkunde
Polska	Otorynolaryngologia	Pediatria
Portugal	Otorrinolaringologia	Pediatria
Slovenija	Otorinolaringológijska	Pediatrija
Slovensko	Otorinolaryngológia	Pediatria
Suomi/Finland	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit/Öron-, näs- och halssjukdomar	Lastentaudit/Barnsjukdomar
Sverige	Öron-, näs- och halssjukdomar (oto-rhino-laryngologi)	Barn- och ungdomsmedicin
United Kingdom	Otolaryngology	Paediatrics

Država	Pulmologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Urologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Pneumologie	Urologie
Česká republika	Tuberkulóza a respirační nemoci	Urologie
Danmark	Medicinske lungesygdomme	Urologi eller urinvejenes kirurgiske sygdomme
Deutschland	Pneumologie	Urologie
Eesti	Pulmonoloogia	Uroloogia
Ελλάς	Φυματιολογία- Πνευμονολογία	Ουρολογία
España	Neumología	Urología
France	Pneumologie	Urologie
Ireland	Respiratory medicine	Urology
Italia	Malattie dell'apparato respiratorio	Urologia
Κύπρος	Πνευμονολογία — Φυματιολογία	Ουρολογία
Latvija	Ftiziopneimonoloģija	Uroloģija
Lietuva	Pulmonologija	Urologija
Luxembourg	Pneumologie	Urologie
Magyarország	Tüdőgyógyászat	Urológia
Malta	Medicina Respiratoria	Urologija
Nederland	Longziekten en tuberculose	Urologie
Österreich	Lungenkrankheiten	Urologie
Polska	Choroby płuc	Urologia
Portugal	Pneumologia	Urologia
Slovenija	Pnevmatologija	Urologija
Slovensko	Pneumológia a ftizeológia	Urológia
Suomi/Finland	Keuhkosairaudet ja allergologia/Lungsjukdomar och allergologi	Urologia/Urologi
Sverige	Lungsjukdomar (pneumologi)	Urologi
United Kingdom	Respiratory medicine	Urology

Država	Ortopedija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 5 godina	Patološka anatomija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Chirurgie orthopédique/Orthopedische heelkunde	Anatomie pathologique/Pathologische anatomie
Česká republika	Ortopedie	Patologická anatomie
Danmark	Ortopédisk kirurgi	Patologisk anatomi eller vévs- og celleundersøgelser
Deutschland	Orthopädie (und Unfallchirurgie)	Pathologie
Eesti	Ortoopeedia	Patoloogia
Ελλάς	Ορθοπεδική	Παθολογική Ανατομική
España	Cirugía ortopédica y traumatología	Anatomía patológica
France	Chirurgie orthopédique et traumatologie	Anatomie et cytologie pathologiques
Ireland	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology
Italia	Ortopedia e traumatologia	Anatomia patologica
Κύπρος	Ορθοπεδική	Παθολογοανατομία — Ιστολογία
Latvija	Traumatoloģija un ortopēdija	Patoloģija
Lietuva	Ortopedija traumatologija	Patologija
Luxembourg	Orthopédie	Anatomie pathologique
Magyarország	Ortopédia	Patológia
Malta	Kirurgija Ortopedika	Istopatologija
Nederland	Orthopedie	Pathologie
Österreich	Orthopädie und Orthopädische Chirurgie	Pathologie
Polska	Ortopedia i traumatologia narządu ruchu	Patomorfologia
Portugal	Ortopedia	Anatomia patologica
Slovenija	Ortopedska kirurgija	Anatomska patologija in citopatologija
Slovensko	Ortopédia	Patologická anatómia
Suomi/Finland	Ortopedia ja traumatologia/Ortopedi och traumatologi	Patologia/Patologi
Sverige	Ortopedi	Klinisk patologi
United Kingdom	Trauma and orthopaedic surgery	Histopathology

Država	Neurologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Psihijatrija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Neurologie	Psychiatrie de l'adulte/Volwassen psychiatrie
Česká republika	Neurologie	Psychiatrie
Danmark	Neurologi eller medicinske nervesydomme	Psykiatri
Deutschland	Neurologie	Psychiatrie und Psychotherapie
Eesti	Neuroloogia	Psühhaatelia
Ελλάς	Νευρολογία	Ψυχιατρική
España	Neurología	Psiquiatría
France	Neurologie	Psychiatrie
Ireland	Neurology	Psychiatry
Italia	Neurologia	Psichiatria
Κύπρος	Νευρολογία	Ψυχιατρική
Latvija	Neiroloģija	Psihiatrija
Lietuva	Neurologija	Psichiatrija
Luxembourg	Neurologie	Psychiatrie
Magyarország	Neurológia	Pszichiátria
Malta	Newrologija	Psikjatrija
Nederland	Neurologie	Psychiatrie
Österreich	Neurologie	Psychiatrie
Polska	Neurologia	Psychiatria
Portugal	Neurologia	Psiquiatria
Slovenija	Nevrologija	Psihiatrija
Slovensko	Neurológia	Psychiatria
Suomi/Finland	Neurologia/Neurologi	Psykiatria/Psykatri
Sverige	Neurologi	Psykiatri
United Kingdom	Neurology	General psychiatry

Država	Dijagnostička radiologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Radioterapija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
Belgique/België/Belgien	Radiodiagnostic/Röntgendiagnose	Radiothérapie-oncologie/Radiotherapie-oncologie
Česká republika	Radiologie a zobrazovací metody	Radiační onkologie
Danmark	Diagnostik radiologi eller røntgenundersøgelse	Onkologi
Deutschland	(Diagnostische) Radiologie	Strahlentherapie
Eesti	Radiooloogia	Onkoloogia
Ελλάς	Ακτινοδιαγνωστική	Ακτινοθεραπευτική — Ογκολογία
España	Radiodiagnóstico	Oncología radioterápica
France	Radiodiagnostic et imagerie médicale	Oncologie radiothérapique
Ireland	Diagnostic radiology	Radiation oncology
Italia	Radiodiagnostica	Radioterapia
Κύπρος	Ακτινολογία	Ακτινοθεραπευτική Ογκολογία
Latvija	Diagnostiskā radioloģija	Terapeitiskā radioloģija
Lietuva	Radiologija	Onkologija radioterapija
Luxembourg	Radiodiagnostic	Radiothérapie
Magyarország	Radiológia	Sugárterápia
Malta	Radjologija	Onkologija u Radjoterapija
Nederland	Radiologie	Radiotherapie
Österreich	Medizinische Radiologie-Diagnostik	Strahlentherapie – Radioonkologie
Polska	Radiologia i diagnostyka obrazowa	Radioterapia onkologiczna
Portugal	Radiodiagnóstico	Radioterapia
Slovenija	Radiologija	Radioterapija in onkologija
Slovensko	Rádiológia	Radiačná onkológia
Suomi/Finland	Radiologia/Radiologi	Syöpätaudit/Cancersjukdomar
Sverige	Medicinsk radiologi	Tumörsjukdomar (allmän onkologi)
United Kingdom	Clinical radiology	Clinical oncology

Država	Plastična kirurgija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Klinička biologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
Belgique/België/Belgien	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique/Plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde	Biologie clinique/Klinische biologie
Česká republika	Plastická chirurgie	
Danmark	Plastikkirurgi	
Deutschland	Plastische (und Ästhetische) Chirurgie	
Eesti	Plastika- ja rekonstruktivkirurgia	Laborimeditsiin
Ελλάς	Πλαστική Χειρουργική	Χειρουργική Θώρακος
España	Cirugía plástica, estética y reparadora	Análisis clínicos
France	Chirurgie plastique, reconstructrice et esthétique	Biologie médicale
Ireland	Plastic, reconstructive and aesthetic surgery	
Italia	Chirurgia plastica e ricostruttiva	Patología clínica
Κύπρος	Πλαστική Χειρουργική	
Latvija	Plastiska kirurgija	
Lietuva	Plastine ir rekonstrukcine chirurgija	Laboratorine medicina
Luxembourg	Chirurgie plastique	Biologie clinique
Magyarország	Plasztikai (égési) sebészet	Orvosi laboratóriumi diagnosztika
Malta	Kirurgija Plastika	
Nederland	Plastische Chirurgie	
Österreich	Plastische Chirurgie	Medizinische Biologie
Polska	Chirurgia plastyczna	Diagnostyka laboratoryjna
Portugal	Cirurgia plástica e reconstrutiva	Patología clínica
Slovenija	Plastična, rekonstrukcijska in estetska kirurgija	
Slovensko	Plastická chirurgia	Laboratórna medicína
Suomi/Finland	Plastiikkakirurgia/Plastikkirurgi	
Sverige	Plastikkirurgi	
United Kingdom	Plastic surgery	

Država	Mikrobiologija-bakteriologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine	Biokemija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		
Česká republika	Lékařská mikrobiologie	Klinická biochemie
Danmark	Klinisk mikrobiologi	Klinisk biokemi
Deutschland	Mikrobiologie (Virologie) und Infektionsepidemiologie	Laboratoriumsmedizin
Eesti		
Ελλάς	1. Ιατρική Βιοπαθολογία 2. Μικροβιολογία	
España	Microbiología y parasitología	Bioquímica clínica
France		
Ireland	Microbiology	Chemical pathology
Italia	Microbiologia e virologia	Biochimica clinica
Κύπρος	Μικροβιολογία	
Latvija	Mikrobiologija	
Lietuva		
Luxembourg	Microbiologie	Chimie biologique
Magyarország	Orvosi mikrobiológia	
Malta	Mikrobiologija	Patologija Kimika
Nederland	Medische microbiologie	Klinische chemie
Österreich	Hygiene und Mikrobiologie	Medizinische und Chemische Labordiagnostik
Polska	Mikrobiologia lekarska	
Portugal		
Slovenija	Klinična mikrobiologija	Medicinska biokemija
Slovensko	Klinická mikrobiológia	Klinická biochémia
Suomi/Finland	Kliininen mikrobiologia/Klinisk mikrobiologi	Kliininen kemia/Klinisk kemi
Sverige	Klinisk bakteriologi	Klinisk kemi
United Kingdom	Medical microbiology and virology	Chemical pathology

Država	Imunologija Minimalno razdoblje oposobljavanja: 4 godine	Torakalna kirurgija Minimalno razdoblje oposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Chirurgie thoracique/Heelkunde op de thorax (*)
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Kardiochirurgie
Danmark	Klinisk immunologi	Thoraxkirugi eller brysthulens kirurgiske sygdomme
Deutschland		Thoraxchirurgie
Eesti		Torakaalkirurgia
Ελλάς		Χειρουργική Θώρακος
España	Immunología	Cirugía torácica
France		Chirurgie thoracique et cardiovasculaire
Ireland	Immunology (clinical and laboratory)	Thoracic surgery
Italia		- Chirurgia toracica; Cardiochirurgia
Κύπρος	Ανοσολογία	Χειρουργική Θώρακος
Latvija	Imunologija	Torakālā ģirurgija
Lietuva		Krutines chirurgija
Luxembourg	Immunologie	Chirurgie thoracique
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Mellkaszbészet
Malta	Immunologija	Kirurgija Kardjo-Toracika
Nederland		Cardio-thoracale chirurgie
Österreich	Immunologie	
Polska	Immunologia kliniczna	Chirurgia klatki piersiowej
Portugal		Cirurgia cardiotórácica
Slovenija		Torakalna kirurgija
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Hrudníková chirurgia
Suomi/Finland		Sydän-ja rintaelinkirurgia/Hjärt- och thoraxkirurgi
Sverige	Klinisk immunologi	Thoraxkirurgi
United Kingdom	Immunology	Cardo-thoracic surgery

Država	Pedijatrijska kirurgija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Vaskularna kirurgija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Chirurgie des vaisseaux/Bloedvatenheekunde (*)
Česká republika	Dětská chirurgie	Cévní chirurgie
Danmark		Karkirugi eller kirurgiske blodkarsygdomme
Deutschland	Kinderchirurgie	Gefäßchirurgie
Eesti	Lastekirurgia	Kardiovaskulaarkirurgia
Ελλάς	Χειρουργική Παιδων	Αγγειοχειρουργική
España	Cirugía pediátrica	Angiología y cirugía vascular
France	Chirurgie infantile	Chirurgie vasculaire
Ireland	Paediatric surgery	
Italia	Chirurgia pediatrica	Chirurgia vascolare
Κύπρος	Χειρουργική Παιδων	Χειρουργική Αγγείων
Latvija	Bernu kirurgija	Asinsvadu ķirurgija
Lietuva	Vaiku chirurgija	Kraujagysliu chirurgija
Luxembourg	Chirurgie pédiatrique	Chirurgie vasculaire
Magyarország	Gyermekeksebészeti	Érsebészeti
Malta	Kirurgija Pedjatrika	Kirurgija Vaskolari
Nederland		
Österreich	Kinderchirurgie	
Polska	Chirurgia dziecięca	Chirurgia naczyniowa
Portugal	Cirurgia pediátrica	Cirurgia vascular
Slovenija		Kardiovaskularna kirurgija
Slovensko	Detská chirurgia	Cievna chirurgia
Suomi/Finland	Lastenkirurgia/Barnkirurgi	Verisuonikirurgia/Kärlkirurgi
Sverige	Barn- och ungdomskirurgi	
United Kingdom	Paediatric surgery	

Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:

(*) 1. siječnja 1983.

Država	Kardiologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Gastroenterologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Cardiologie	Gastro-entérologie/Gastro-enterologie
Česká republika	Kardiologie	Gastroenterologie
Danmark	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi eller medicinske mavetarmsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Kardiologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Gastroenterologie
Eesti	Kardioloogia	Gastroenteroloogia
Ελλάς	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
España	Cardiología	Aparato digestivo
France	Pathologie cardio-vasculaire	Gastro-entérologie et hépatologie
Ireland	Cardiology	Gastro-enterology
Italia	Cardiologia	Gastroenterologia
Κύπρος	Καρδιολογία	Γαστρεντερολογία
Latvija	Kardioloģija	Gastroenterologija
Lietuva	Kardiologija	Gastroenterologija
Luxembourg	Cardiologie et angiologie	Gastro-enterologie
Magyarország	Kardiológia	Gasztroenterológia
Malta	Kardjologija	Gastroenterologija
Nederland	Cardiologie	Leer van maag-darm-leverziekten
Österreich		
Polska	Kardiologia	Gastrenterologia
Portugal	Cardiologia	Gastrenterologia
Slovenija		Gastroenterologija
Slovensko	Kardiológia	Gastroenterológia
Suomi/Finland	Kardiologia/Kardiologi	Gastroenterologia/Gastroenterologi
Sverige	Kardiologi	Medicinsk gastroenterologi och hepatologi
United Kingdom	Cardiology	Gastro-enterology

Država	Reumatologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Opća hematologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Rhumathologie/reumatologie	
Česká republika	Revmatologie	Hematologie a transfúzní lékařství
Danmark	Reumatologi	Hæmatologi eller blodsygdomme
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Rheumatologie	Innere Medizin und Schwerpunkt Hämatologie und Onkologie
Eesti	Reumatoloogia	Hematoloogia
Ελλάς	Ρευματολογία	Αιματολογία
España	Reumatología	Hematología y hemoterapia
France	Rhumatologie	
Ireland	Rheumatology)	Haematology (clinical and laboratory)
Italia	Reumatologia	Ematologia
Κύπρος	Ρευματολογία	Αιματολογία
Latvija	Reimatalogija	Hematologija
Lietuva	Reumatologija	Hematologija
Luxembourg	Rhumatologie	Hématologie
Magyarország	Reumatológia	Haematológia
Malta	Rewmatologija	Ematologija
Nederland	Reumatologie	
Österreich		
Polska	Reumatologia	Hematologia
Portugal	Reumatologia	Imuno-hemoterapia
Slovenija		
Slovensko	Reumatológia	Hematológia a transfúziológia
Suomi/Finland	Reumatologia/Reumatologi	Kliininen hematologia/Klinisk hematologi
Sverige	Reumatologi	Hematologi
United Kingdom	Rheumatology	Haematology

Država	Endokrinologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine	Fizioterapija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Médecine physique et réadaptation/Fysische geneeskunde en revalidatie
Česká republika	Endokrinologie	Rehabilitační a fyzičká medicína
Danmark	Medicinsk endokrinologi eller medicinske hormonsygdomme	
Deutschland	Innere Medizin und Schwerpunkt Endokrinologie und Diabetologie	Physikalische und Rehabilitative Medizin
Eesti	Endokrinoloogia	Taastusravi ja füsiatatria
Ελλάς	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
España	Endocrinología y nutrición	Medicina física y rehabilitación
France	Endocrinologie, maladies métaboliques	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Ireland	Endocrinology and diabetes mellitus	
Italia	Endocrinologia e malattie del ricambio	Medicina fisica e riabilitazione
Κύπρος	Ενδοκρινολογία	Φυσική Ιατρική και Αποκατάσταση
Latvija	Endokrinoloģija	Reabilitoloģija Fiziskā rehabilitācija Fizikālā medicīna
Lietuva	Endokrinologija	Fizinė medicina ir reabilitacija
Luxembourg	Endocrinologie, maladies du métabolisme et de la nutrition	Rééducation et réadaptation fonctionnelles
Magyarország	Endokrinológia	Fizioterápia
Malta	Endokrinologija u Dijabete	
Nederland		Revalidatiegeneeskunde
Österreich		Physikalische Medizin
Polska	Endokrynologia	Rehabilitacja medyczna
Portugal	Endocrinologia	— Fisiatria — Medicina física e de reabilitação
Slovenija		Fizikalna in rehabilitacijska medicina
Slovensko	Endokrinológia	Fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia
Suomi/Finland	Endokrinologia/Endokrinologi	Fysiatria/Fysiatri
Sverige	Endokrina sjukdomar	Rehabiliteringsmedicin
United Kingdom	Endocrinology and diabetes mellitus	

Država	Neuropsihijatrija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 5 godina	Dermatovenerologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Neuropsychiatrie (*)	Dermato-vénérérologie/Dermato-venerologie
Česká republika		Dermatovenerologie
Danmark		Dermato-venerologi eller hud- og könssygdomme
Deutschland	Nervenheilkunde (Neurologie und Psychiatrie)	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Eesti		Dermatoveneroloogia
Ελλάς	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
España		Dermatología médica-quirúrgica y venereología
France	Neuropsychiatrie (**)	Dermatologie et vénérérologie
Ireland		
Italia	Neuropsichiatria (***)	Dermatologia e venerologia
Κύπρος	Νευρολογία — Ψυχιατρική	Δερματολογία — Αφροδισιολογία
Latvija		Dermatoloģija un veneroloģija
Lietuva		Dermatovenerologija
Luxembourg	Neuropsychiatrie (****)	Dermato-vénérérologie
Magyarország		Bőrgyógyászat
Malta		Dermato-venerejologija
Nederland	Zenuw- en zielsziekten (*****)	Dermatologie en venerologie
Österreich	Neurologie und Psychiatrie	Haut- und Geschlechtskrankheiten
Polska		Dermatologia i wenerologia
Portugal		Dermatovenereologia
Slovenija		Dermatovenerologija
Slovensko	Neuropsychiatria	Dermatovenerológia
Suomi/Finland		Ilhotaudit ja allergologia/Hudsjukdomar och allergologi
Sverige		Hud- och könssjukdomar
United Kingdom		

Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:

(*) 1. kolovoza 1987. osim za osobe koje su započele ospozobljavanje prije tog datuma

(**) 31. prosinca 1971.

(***) 31. listopada 1999.

(****) Dokaz o kvalifikacijama se više ne izdaje za one koji su počeli ospozobljavanje nakon 5. ožujka 1982.

(*****) 9. srpnja 1984.

Država	Radiologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Dječja psihiatija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Psychiatrie infanto-juvénile/Kinder- en jeugdpsychiatrie
Česká republika		Dětská a dorostová psychiatrie
Danmark		Børne- og ungdomspsykiatri
Deutschland	Radiologie	Kinder- und Jugendpsychiatrie und -psychotherapie
Eesti		
Ελλάς	Ακτινολογία — Ραδιολογία	Παιδοψυχιατρική
España	Electrorradiología	
France	Electro-radiologie (*)	Pédo-psychiatrie
Ireland	Radiology (**)	Child and adolescent psychiatry
Italia	Radiologia	Neuropsychiatria infantile
Κύπρος		Παιδοψυχιατρική
Latvija		Bērnu psihatrija
Lietuva		Vaikų ir paauglių psichiatrija
Luxembourg	Électroradiologie (***)	Psychiatrie infantile
Magyarország	Radiológia	Gyermekek és ifjúságpszichiátria
Malta		
Nederland	Radiologie (****)	
Österreich	Radiologie	
Polska		Psychiatria dzieci i młodzieży
Portugal	Radiologia	Pedopsiquiatria
Slovenija		Otroška in mladostniška psihatrija
Slovensko		Detská psychiatria
Suomi/Finland		Lastenpsiatria/Barnpsykiatri
Sverige		Barn- och ungdomspsykiatri
United Kingdom		Child and adolescent psychiatry

Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:

(*) 3. prosinca 1971.

(**) 31. listopada 1993.

(***) Dokaz o kvalifikacijama se više ne izdaje za one koji su počeli ospozobljavanje nakon 5. ožujka 1982.

(****) 8. srpnja 1984.

Država	Geriatrija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Nefrologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		
Česká republika	Geriatrie	Nefrologie
Danmark	Geriatri eller alderdommens sygdomme	Nefrologi eller medicinske nyresygdomme
Deutschland		Innere Medizin und Schwerpunkt Nephrologie
Eesti		Nefroloogia
Ελλάς		Νεφρολογία
España	Geriatría	Nefrología
France		Néphrologie
Ireland	Geriatric medicine	Nephrology
Italia	Geriatria	Nefrologia
Κύπρος	Γηριατρική	Νεφρολογία
Latvija		Nefrologija
Lietuva	Geriatrija	Nefrologija
Luxembourg	Gériatrie	Néphrologie
Magyarország	Geriatria	Nefrológia
Malta	Ġerjatrija	Nefrologija
Nederland	Klinische geriatrie	
Österreich		
Polska	Geriatria	Nefrologia
Portugal		Nefrologia
Slovenija		Nefrologija
Slovensko	Geriatria	Nefrológia
Suomi/Finland	Geriatria/Geriatri	Nefrologia/Nefrologi
Sverige	Geriatrik	Medicinska njursjukdomar (nefrologi)
United Kingdom	Geriatrics	Renal medicine

Država	Zarazne bolesti Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Medicina u zajednici Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		
Česká republika	Infekční lékařství	Hygiena a epidemiologie
Danmark	Infektionsmedicin	Samfundsmedicin
Deutschland		Öffentliches Gesundheitswesen
Eesti	Infektsioonhaigused	
Ελλάς		Κοινωνική Ιατρική
España		Medicina preventiva y salud pública
France		Santé publique et médecine sociale
Ireland	Infectious diseases	Public health medicine
Italia	Malattie infettive	Igiene e medicina preventiva
Κύπρος	Λοιμώδη Νοσήματα	Υγειονολογία/Κοινωνική Ιατρική
Latvija	Infektologija	
Lietuva	Infektologija	
Luxembourg	Maladies contagieuses	Santé publique
Magyarország	Infektológia	Megelőző orvostan és népegészségtan
Malta	Mard Infettiv	Saħħha Pubblika
Nederland		Maatschappij en gezondheid
Österreich		Sozialmedizin
Polska	Choroby zakaźne	Zdrowie publiczne, epidemiologia
Portugal	Infecciología	Saúde pública
Slovenija	Infektologija	Javno zdravlje
Slovensko	Infektológia	Verejné zdravotníctvo
Suomi/Finland	Infektiosairaudet/Infektionssjukdomar	Terveydenhuolto/Hälsovård
Sverige	Infektionssjukdomar	Socialmedicin
United Kingdom	Infectious diseases	Public health medicine

Država	Farmakologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Medicina rada Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Médecine du travail/Arbeidsgeneeskunde
Česká republika	Klinická farmakologie	Pracovní lékařství
Danmark	Klinisk farmakologi	Arbejdsmedicin
Deutschland	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeitsmedizin
Eesti		
Ελλάς		Ιατρική της Εργασίας
España	Farmacología clínica	Medicina del trabajo
France		Médecine du travail
Ireland	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine
Italia	Farmacologia	Medicina del lavoro
Κύπρος		Ιατρική της Εργασίας
Latvija		Arodslīmības
Lietuva		Darbo medicina
Luxembourg		Médecine du travail
Magyarország	Klinikai farmakológia (üzemorvostan)	Foglalkozás-orvostan
Malta	Farmakoloġija Klinika u t-Terapewtika	Mediċina Okkupazzjonali
Nederland		— Arbeid en gezondheid, bedrijfsgeneeskunde — Arbeid en gezondheid, verzekeringsgeneeskunde
Österreich	Pharmakologie und Toxikologie	Arbeits- und Betriebsmedizin
Polska	Farmakologia kliniczna	Medycyna pracy
Portugal		Medicina do trabalho
Slovenija		Medicina dela, prometa in športa
Slovensko	Klinická farmakológia	Pracovné lekárstvo
Suomi/Finland	Kliininen farmakologia ja lääkehoito/Klinisk farmakologi och läkemedelsbehandling	Työterveyshuolto/Företagshälsovård
Sverige	Klinisk farmakologi	Yrkes- och miljömedicin
United Kingdom	Clinical pharmacology and therapeutics	Occupational medicine

Država	Alergologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 3 godine	Nuklearna medicina Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Médecine nucléaire/Nucleaire geneeskunde
Česká republika	Alergologie a klinická imunologie	Nukleárna medicína
Danmark	Medicinsk allergologi eller medicinske overfølsomhedssygdomme	Klinisk fysiologi og nuklearmedicin
Deutschland		Nuklearmedizin
Eesti		
Ελλάς	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
España	Alergología	Medicina nuclear
France		Médecine nucléaire
Ireland		
Italia	Allergologia ed immunologia clinica	Medicina nucleare
Κύπρος	Αλλεργιολογία	Πυρηνική Ιατρική
Latvija	Alergoloģija	
Lietuva	Alergologija ir klinikinė imunologija	
Luxembourg		Médecine nucléaire
Magyarország	Allergológia és klinikai immunológia	Nukleáris medicina (izotóp diagnosztika)
Malta		Medicina Nukleari
Nederland	Allergologie en inwendige geneeskunde	Nucleaire geneeskunde
Österreich		Nuklearmedizin
Polska	Alergologia	Medycyna nuklearna
Portugal	Imuno-alergologia	Medicina nuclear
Slovenija		Nuklearna medicina
Slovensko	Klinická imunológia a alergológia	Nukleárna medicína
Suomi/Finland		Kliininen fysiologia ja isotooppilääketiede/Klinisk fysiologi och nukleärmedicin
Sverige	Allergisjukdomar	Nukleärmedicin
United Kingdom		Nuclear medicine

Država	Maksilofacialna kirurgija (osnovno medicinsko ospozobljavanje) Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 5 godina
	Naziv
België/Belgique/Belgien	
Česká republika	Maxilofaciální chirurgie
Danmark	
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	Cirugía oral y maxilofacial
France	Chirurgie maxillo-faciale et stomatologie
Ireland	
Italia	Chirurgia maxillo-facciale
Κύπρος	
Latvija	Mutes, sejas un žokļu kirurgija
Lietuva	Veido ir žandikaulių chirurgija
Luxembourg	Chirurgie maxillo-faciale
Magyarország	Szájsebészet
Malta	
Nederland	
Österreich	Mund- Kiefer- und Gesichtschirurgie
Polska	Chirurgia szczekowo-twarzowa
Portugal	Cirurgia maxilo-facial
Slovenija	Maxilofaciálna kirurgija
Slovensko	Maxilofaciálna chirurgia
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Država	Biološka hematologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv
België/Belgique/Belgien	
Česká republika	
Danmark	Klinisk blodtypeserologi (*)
Deutschland	
Eesti	
Ελλάς	
España	
France	Hématologie
Ireland	
Italia	
Κύπρος	
Latvija	
Lietuva	
Luxembourg	Hématologie biologique
Magyarország	
Malta	
Nederland	
Österreich	
Polska	
Portugal	Hematologia clinica
Slovenija	
Slovensko	
Suomi/Finland	
Sverige	
United Kingdom	

Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:

(*) 1. siječnja 1983., osim za osobe koje su započele ospozobljavanje prije ovog datuma i završile ga do kraja 1988.

Država	Dentalna medicina Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 3 godine	Dermatologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España	Estomatología	
France	Stomatologie	
Ireland		Dermatology
Italia	Odontostomatologia (*)	
Kύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg	Stomatologie	
Magyarország		
Malta		Dermatologija
Nederland		
Österreich		
Polska		
Portugal	Estomatologia	
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom		Dermatology

Datumi stavljanja izvan snage u smislu članka 27. stavka 3.:

(*) 31. prosinca 1994.

Država	Venerologija Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine	Tropska medicina Minimalno razdoblje ospozobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		
Česká republika		
Danmark		
Deutschland		
Eesti		
Ελλάς		
España		
France		
Ireland	Genito-urinary medicine	Tropical medicine
Italia		Medicina tropicale
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		
Magyarország		Trópusi betegségek
Malta	Medicina Uro-genitali	
Nederland		
Österreich		Spezifische Prophylaxe und Tropenhygiene
Polska		Medycyna transportu
Portugal		Medicina tropical
Slovenija		
Slovensko		Tropická medicína
Suomi/Finland		
Sverige		
United Kingdom	Genito-urinary medicine	Tropical medicine

Država	Gastroenterološka kirurgija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina	Traumatologija i hitna medicina Minimalno razdoblje osposobljavanja: 5 godina
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien	Chirurgie abdominale/Heelkunde op het abdomen (*)	
Česká republika		Traumatologie Urgentní medicína
Danmark	Kirurgisk gastroenterologi eller kirurgiske mave-tarmsygdomme	
Deutschland	Visceralchirurgie	
Eesti		
Ελλάς		
España	Cirugía del aparato digestivo	
France	Chirurgie viscérale et digestive	
Ireland		Emergency medicine
Italia	Chirurgia dell'apparato digerente	
Κύπρος		
Latvija		
Lietuva	Abdominaline chirurgija	
Luxembourg	Chirurgie gastro-entérologique	
Magyarország		Traumatológia
Malta		Medicina tal-Accidenti u l-Emergenza
Nederland		
Österreich		
Polska		Medycyna ratunkowa
Portugal		
Slovenija	Abdominalna kirurgija	
Slovensko	Gastroenterologická chirurgia	Úrazová chirurgia Urgentná medicína
Suomi/Finland	Gastroenterologinen kirurgia/Gastroenterologisk kirurgi	
Sverige		
United Kingdom		Accident an emergency medicine

Država	Klinička neurofiziologija Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godina	Oralna i maksilofacialna kirurgija (osnovno medicinsko i osposobljavanje doktora dentalne medicine (*)) Minimalno razdoblje osposobljavanja: 4 godine
	Naziv	Naziv
België/Belgique/Belgien		Stomatologie et chirurgie orale et maxillo-faciale/Stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie
Česká republika		
Danmark	Klinisk neurofysiologi	
Deutschland		Mund-, Kiefer- und Gesichtschirurgie
Eesti		
Ελλάς		
España	Neurofisiología clínica	
France		
Ireland	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery
Italia		
Κύπρος		Στοματο-Γναθο-Προσωποχειρουργική
Latvija		
Lietuva		
Luxembourg		Chirurgie dentaire, orale et maxillo-faciale
Magyarország		Arc-állcsont-szájsebészet
Malta	Newrofizjologija Klinika	Kirurgija tal-ghadam tal-wicc
Nederland		
Österreich		
Polška		
Portugal		
Slovenija		
Slovensko		
Suomi/Finland	Kliininen neurofysiologia/Klinisk neurofysiologi	Suu- ja leukakirurgia/Oral och maxillofacial kirurgi
Sverige	Klinisk neurofysiologi	
United Kingdom	Clinical neurophysiology	Oral and maxillo-facial surgery

(*) O sposobljavanje kojim se dobiva dokaz o formalnoj osposobljenosti za specijalista dentalne, oralne i maksilofacialne kirurgije (osnovno medicinsko i zubarsko osposobljavanje) podrazumijeva završen i potvrđen studij medicine (članak 24.) i uz to završen i potvrđen osnovni studij dentalne medicine (članak 34.).

5.1.4. Dokaz o formalnoj sposobnosti liječnika opće prakse

Država	Dokazi o formalnoj sposobnosti	Profesionalni naziv	Referentni datum
België/Belgique/Belgien	Ministerieel erkenningsbesluit van huisarts/ Arrêté ministériel d'agrément de médecin généraliste	Huisarts/Médecin généraliste	31. prosinca 1994.
Česká republika	Diplom o specializaci „všeobecné lékařství“	Všeobecný lékař	1. svibnja 2004.
Danmark	Tilladelse til at anvende betegnelsen alment praktiserende læge/Speciallæge i almen medicin	Almen praktiserende lége/Speciallæge i almen medicin	31. prosinca 1994.
Deutschland	Zeugnis über die spezifische Ausbildung in der Allgemeinmedizin	Facharzt/Fachärztin für Allgemeinmedizin	31. prosinca 1994.
Eesti	Diplom peremeditsiini erialal	Perearst	1. svibnja 2004.
Ελλάς	Τίτλος ιατρικής ειδικότητας γενικής ιατρικής	Ιατρός με ειδικότητα γενικής ιατρικής	31. prosinca 1994.
España	Título de especialista en medicina familiar y comunitaria	Especialista en medicina familiar y comunitaria	31. prosinca 1994.
France	Diplôme d'Etat de docteur en médecine (avec document annexé attestant la formation spécifique en médecine générale)	Médecin qualifié en médecine générale	31. prosinca 1994.
Ireland	Certificate of specific qualifications in general medical practice	General medical practitioner	31. prosinca 1994.
Italia	Attestato di formazione specifica in medicina generale	Medico di medicina generale	31. prosinca 1994.
Κύπρος	Τίτλος Ειδικότητας Γενικής Ιατρικής	Ιατρός Γενικής Ιατρικής	1. svibnja 2004.
Latvija	Gimenes arsta sertifikats	Gimenes (visparejas prakses) arsts	1. svibnja 2004.
Lietuva	Šeimos gydytojo rezidenturos pažymėjimas	Šeimos medicinos gydytojas	1. svibnja 2004.
Luxembourg	Diplôme de formation spécifique en médecine générale	Médecin généraliste	31. prosinca 1994.
Magyarország	Háziorvostan szakorvosa bizonyítvány	Háziorvostan szakorvosa	1. svibnja 2004.
Malta	Tabib tal-familja	Medicina tal-familja	1. svibnja 2004.
Nederland	Certificaat van inschrijving in het register van erkende huisartsen van de Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst	Huisarts	31. prosinca 1994.
Österreich	Arzt für Allgemeinmedizin	Arzt für Allgemeinmedizin	31. prosinca 1994.
Polska	Diplôme: Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie medycyny rodzinnej	Specjalista w dziedzinie medycyny rodzinnej	1. svibnja 2004.

Država	Dokazi o formalnoj osposobljenosti	Profesionalni naziv	Referentni datum
Portugal	Diploma do internato complementar de clínica geral	Assistente de clínica geral	31. prosinca 1994.
Slovenija	Potrdilo o opravljeni specializaciji iz družinske medicine	Specialist družinske medicine/Specialistka družinske medicine	1. svibnja 2004.
Slovensko	Diplom o špecializácii v odbore „všeobecné lekárstvo“	Všeobecný lekár	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Todistus lääkärin perusterveydenhuollon lisäkoulutuksesta/Bevis om tilläggsutbildning av läkare i primärvården	Yleislääkäri/Allmänläkare	31. prosinca 1994.
Sverige	Bevis om kompetens som allmänpraktiserande läkare (Europaläkare) utfärdat av Socialstyrelsen	Allmänpraktiserande läkare (Europaläkare)	31. prosinca 1994.
United Kingdom	Certificate of prescribed/equivalent experience	General medical practitioner	31. prosinca 1994.

V.2. MEDICINSKA SESTRA ZA OPĆU ZDRAVSTVENU NJEGU

5.2.1. Program osposobljavanja medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu

Osposobljavanje na temelju kojeg se stječe formalna osposobljenost medicinskih sestara za opću zdravstvenu njegu sastoji se od sljedećih dijelova.

A. Teoretska obuka

a. Zdravstvena njega: — Priroda i etika struke — Opća načela zdravlja i njegu — Načela njegu u odnosu na: — opću i specijalističku medicinu — opću i specijalističku kirurgiju — njegu djece i pedijatriju — njegu roditelja — mentalno zdravlje i psihijatriju — njegu starijih i gerijatriju	b. Osnovni predmeti: — Anatomija i fiziologija — Patologija — Bakteriologija, virologija i parazitologija — Biofizika, biokemija i radiologija — Dijetetika — Higijena — preventivna medicina — zdravstveno obrazovanje — Farmakologija	c. Društveni predmeti: — Sociologija — Psihologija — Načela administracije — Načela poučavanja — Socijalno i zdravstveno zakonodavstvo — Pravni aspekti njegu

B. Klinička obuka

- Zdravstvena njega u odnosu na:
  - opću i specijalističku medicinu
  - opću i specijalističku kirurgiju
  - njegu djece i pedijatriju
  - njegu roditelja
  - mentalno zdravlje i psihijatriju
  - njegu starijih i gerijatriju
  - njegu u kući

Jedan ili više od ovih predmeta mogu se poučavati kao dio drugih disciplina ili u vezi s njima.

Teoretska obuka se mora vrednovati i koordinirati s kliničkom obukom, tako da se znanja i vještine navedene u ovom Prilogu mogu usvojiti na odgovarajući način.

5.2.2. Dokazi o formalnoj osposobljenosti za medicinske sestre za opću zdravstvenu njegu

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni datum
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — Diploma gegradeerde verpleger/verpleegster/Diplôme d'infirmier(ère) gradué(e)/Diplom eines (einer) graduierten Krankenpflegers (- pflegerin) — Diploma in de ziekenhuisverpleegkunde/Brevet d'infirmier(ère) hospitalier(ère)/Brevet eines (einer) Krankenpflegers (-flegerin) — Brevet van verpleegassistent(e)/Brevet d'hospitalier(ère)/Brevet einer Pflegeassistentin 	<ul style="list-style-type: none"> — De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement reconnus/Die anerkannten Ausbildungsanstalten — De bevoegde Examencommisie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française/Der zuständige Prüfungsausschuss der Deutschsprachigen Gemeinschaft 	<ul style="list-style-type: none"> — Hospitalier(ère)/Verpleegassistent(e) — Infirmier(ère) hospitalier(ère)/Ziekenhuisverpleger(-verpleegster) 	29. lipnja 1979.
Česká republika	<ol style="list-style-type: none"> 1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru všeobecná sestra (bakalář, Bc.), právě slídečem potvrzeno: Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná všeobecná sestra (diplomovaný specialista, DiS), právě slídečem potvrzeno: Vysvědčení o absolvitoriu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Všeobecná sestra 2. Všeobecný ošetřovatel 	1. svibnja 2004.
Danmark	Eksamensbevis efter gennemført sygeplejerskeuddannelse	Sygeplejeskole godkendt af Undervisningsministeriet	Sygeplejerske	29. lipnja 1979.
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung in der Krankenpflege	Staatlicher Prüfungsausschuss	Gesundheits- und Krankenpflegerin/Gesundheits- und Krankenpfleger	29. lipnja 1979.
Eesti	Diplom õe erialal	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool 3. Kohtla-Järve Meditsiinikool 	õde	1. svibnja 2004.
Ελλάς	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πτυχίο Νοσηλευτικής Πλα/μίου Αθηνών 2. Πτυχίο Νοσηλευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 3. Πτυχίο Αξιωματικών Νοσηλευτικής 4. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων πρώτην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 5. Πτυχίο Αδελφών Νοσοκόμων και Επισκεπτριών πρώτην Ανωτέρων Σχολών Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας 6. Πτυχίο Τμήματος Νοσηλευτικής 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Πανεπιστήμιο Αθηνών 2. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Εθνικής Αμυνας 4. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 5. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας 6. KATEE Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 	Διπλωματούχος ή πτυχιούχος νοσοκόμος, νοσηλευτής ή νοσηλεύτρια	1. siječnja 1981.

Država	Dokaz o formalnoj ospozobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni datum
España	Título de Diplomado universitario en Enfermería	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad	Enfermero/a diplomado/a	1. siječnja 1986.
France	— Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) — Diplôme d'Etat d'infirmier(ère) délivré en vertu du décret no 99-1147 du 29 décembre 1999.	Le ministère de la santé	Infirmier(ère)	29. lipnja 1979.
Ireland	Certificate of Registered General Nurse	An Bord Altranais (The Nursing Board)	Registered General Nurse	20. lipnja 1979.
Italia	Diploma di infermiere professionale	Scuole riconosciute dallo Stato	Infermiere professionali	29. lipnja 1979.
Kúpros	Δίπλωμα Γενικής Νοσηλευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένος Νοσηλευτής	1. svibnja 2004.
Latvija	1. Diploms par māsas kvalifikācijas iegūšanu 2. Māsas diploms	1. Māsu skolas 2. Universitātes tipa augstskola pamatojoties uz Valsts eksāmenu komisijas lēmumu	Māsa	1. svibnja 2004.
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetines studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesine kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija	Bendrosios praktikos slaugytojas	1. svibnja 2004.
Luxembourg	— Diplôme d'Etat d'infirmier — Diplôme d'Etat d'infirmier hospitalier gradué	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Infirmier	29. lipnja 1979.
Magyarország	1. Ápoló bizonyítvány 2. Diplomás ápoló oklevél 3. Egyetemi okleveles ápoló oklevél	1. Iskola 2. Egyetem/főiskola 3. Egyetem	Ápoló	1. svibnja 2004.
Malta	Lawrja jew diploma fl-istudji tal-infermerija	Universita' ta' Malta	Infermier Registrat tal-Ewwel Livell	1. svibnja 2004.
Nederland	1. Diploma's verpleger A, verpleegster A, verpleegkundige A 2. Diploma verpleegkundige HBOV (Middelbare Beroepsopleiding Verpleegkundige) 3. Diploma verpleegkundige HBOV (Hogere Beroepsopleiding Verpleegkundige) 4. Diploma beroepsonderwijs verpleegkundige — Kwalificatienvlak 4 5. Diploma hogere beroepsopleiding verpleegkundige — Kwalificatienvlak 5	1. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 2. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 3. Door een van overheidswege benoemde examencommissie 4. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling 5. Door een van overheidswege aangewezen opleidingsinstelling	Verpleegkundige	29. lipnja 1979.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni datum
Österreich	1. Diplom als „Diplomierte Gesundheits- und Krankenschwester, Diplomierter Gesundheits- und Krankenpfleger“ 2. Diplom als „Diplomierte Krankenschwester, Diplomierter Krankenpfleger“	1. Schule für allgemeine Gesundheits- und Krankenpflege 2. Allgemeine Krankenpflegeschule	— Diplomierte Krankenschwester — Diplomierter Krankenpfleger	1. siječnja 1994.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku pielęgniarstwo z tytułem „magister pielęgniarstwa“	Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Institucja za visoko obrazovanje koju priznaju nadležna tijela)	Pielegniarka	1. svibnja 2004.
Portugal	1. Diploma do curso de enfermagem geral 2. Diploma/carta de curso de bacharelato em enfermagem 3. Carta de curso de licenciatura em enfermagem	1. Escolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. Escolas Superiores de Enfermagem; Escolas Superiores Saúde	Enfermeiro	1. siječnja 1986.
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana medicinska sestra/diplomirani zdravstvenik“	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	Diplomirana medicinska sestra/Diplomirani zdravstvenik	1. svibnja 2004.
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister z ošetrovateľstva“ („Mgr.“) 2. Vysokoškolský diplomat o udelení akademického titulu „bakalár z ošetrovateľstva“ („Bc.“) 3. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná všeobecná sestra	1. Vysoká škola 2. Vysoká škola 3. Stredná zdravotnícka škola	Sestra	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	1. Sairaanhoitajan tutkinto/Sjukskötarexamén 2. Sosiaali- ja terveysalan ammatikkorkeakoulututkinto sairaanhoitaja (AMK)/Yrkeshögskolexamen inom hälsovård och det sociala området, sjukskötska (YH)	1. Terveydenhuolto-oppitaitokset/ Hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor	Sairaanhoitaja/Sjukskötska	1. siječnja 1994.
Sverige	Sjuksköterskeexamen	Universitet eller högskola	Sjuksköterska	1. siječnja 1994.
United Kingdom	Statement of Registration as a Registered General Nurse in part 1 or part 12 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health Visiting	Various	— State Registered Nurse — Registered General Nurse	29. lipnja 1979.

V.3. DOKTOR DENTALNE MEDICINE

5.3.1. Program studija za doktore dentalne medicine

Program studija na temelju kojeg se dobiva dokaz o formalnoj osposobljenosti za doktora dentalne medicine uključuje najmanje sljedeće predmete. Jedan ili više od ovih predmeta mogu se poučavati kao dio drugih disciplina ili u vezi s njima.

A. Osnovni opredmeti

- Kemija
- Fizika
- Biologija

B. Medicinsko-biološki predmeti i opća medicinska predmeti

- Anatomija
- Embriologija
- Histologija, uključujući citologiju
- Fiziologija
- Biokemija (ili fiziološka kemija)
- Patološka anatomija
- Opća patologija
- Farmakologija
- Mikrobiologija
- Higijena
- Preventivna medicina i epidemiologija
- Radiologija
- Fizioterapija
- Opća kirurgija
- Opća medicina, uključujući pedijatriju
- Otorinolaringologija
- Dermatovenerologija
- Opća psihologija – psihopatologija
– neuropatologija
- Anesteziologija

C. Predmeti izravno povezani sa dentalnom medicinom

- Dentalna protetika
- Dentalni materijali i oprema
- Konzervativna dentalna medicina
- Preventivna dentalna medicina
- Anesteziologija i sedacija
- Specijalna kirurgija
- Specijalna patologija
- Klinička praksa
- Pedodoncija
- Ortodoncija
- Parodontologija
- Dentalna radiologija
- Dentalna okluzija i funkcija čeljusti
- Strukovno organiziranje, etika i zakonodavstvo
- Socijalni aspekti prakse dentalne medicine

5.3.2. Dokaz o osnovnoj formalnoj osposobljenosti za doktore dentalne medicine

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni Datum
België/Belgique/ Belgien	Diploma van tandarts/ Diplôme licencié en science dentaire	<ul style="list-style-type: none"> — De universiteiten/ Les universités — De bevoegde Examenscommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 		Licentiaat in de tandheelkunde/Licencié en science dentaire	28. siječnja 1980.
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu zubařského lékařství (doktor zubařského lékařství, MDDr.)	Lékařská fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní rigorózní zkoušce	Zubařský lékař	1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for tandlægeeksamen odontologisk kandidateksamen)	Tandlægehøjskolerne, Sundhedsvidenskabeligt universitetsfakultet	Autorisation som tandlæge, udstedt af Sundhedsstyrelsen	Tandlæge	28. siječnja 1980.

Država	Dokaz o formalnoj sposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni Datum
Deutschland	Zeugnis über die Zahnärztliche Prüfung	Zuständige Behörden		Zahnarzt	28. siječnja 1980.
Eesti	Diplom hambaarstiteaduse õppekava läbimise kohta	Tartu Ülikool		Hambaarst	1. svibnja 2004.
Ελλάς	Πτυχίο Οδοντιατρικής	Πλανεπιστήμιο		Οδοντιατρος ή χειρουργος οδοντιατρος	1. siječnja 1981.
España	Título de Licenciado en Odontología	El rector de una universidad		Licenciado en odontología	1. siječnja 1986.
France	Diplôme d'Etat de docteur en chirurgie dentaire	Universités		Chirurgien-dentiste	28. siječnja 1980.
Ireland	— Bachelor in Dental Science (B.Dent.Sc.) — Bachelor of Dental Surgery (BDS) — Licentiare in Dental Surgery (LDS)	— Universities — Royal College of Surgeons in Ireland		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. siječnja 1980.
Italia	Diploma di laurea in Odontoiatria e Protesi Dentaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della professione di odontoiatra	Odontoiatra	28. siječnja 1980.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Οδοντιάτρου	Οδοντιατρικό Συμβούλιο		Οδοντιατρος	1. svibnja 2004.
Latvija	Zobārsta diploms	Universitātes tipa augstskaola	Rezidenta diploms par zobārsta pēcdiploma izglītības programmas pabeigšanu, ko izsniedz universitātes tipa augstskaola un „Sertifikāts” — kompetences iestādes izsniegti dokumenti, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu zobarstniecībā	Zobarsts	1. svibnja 2004.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo kvalifikaciją	Universitetas	Internatūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo odontologo profesinę kvalifikaciją	Gydytojas odontologas	1. svibnja 2004.
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine dentaire	Jury d'examen d'Etat		Médecin-dentiste	28. siječnja 1980.
Magyarország	Fogorvos oklevél (doctor medicinae dentariae, röv.: dr. med. dent.)	Egyetem		Fogorvos	1. svibnja 2004.

Država	Dokaz o formalnoj sposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Profesionalni naziv	Referentni Datum
Malta	Lawrja fil-Kirurgija Dentali	Universita' ta Malta		Kirurgu Dentali	1. svibnja 2004.
Nederland	Universitair getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd tandartsexamen	Faculteit Tandheelkunde		Tandarts	28. siječnja 1980.
Österreich	Bescheid über die Verleihung des akademischen Grades „Doktor der Zahnheilkunde“	Medizinische Fakultät der Universität		Zahnarzt	1. siječnja 1994.
Polska	Diplom ukończenia studiów wyższych z tytułem „lekarz dentysta”	1. Akademia Medyczna, 2. Uniwersytet Medyczny, 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego	Lekarsko — Denty-styczny Egzamin Państwowy	Lekarz dentysta	1. svibnja 2004.
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina dentária	— Faculdades — Institutos Superiores		Médico dentista	1. siječnja 1986.
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov doktor dentalne medicine/doktorica dentalne medicine'	— Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic zobozdravnik/zobozdravnica	Doktor dentalne medicine/Doktorica dentalne medicine	1. svibnja 2004.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor zubného lekárstva“ („MDDr.“)	— Vysoká škola		Zubný lekár	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Hammashallituksen lisensiaatin tutkinto/Odontologe licentiate-xamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	Terveydenhuollon Oikeusturvakeskuksen päätös käytännön palvelun hyväksymisestä/Beslut av Rättskyddsscentralen För hälsovården om godkänning av praktisk tjänstgöring	Hammashallituksen/Tandläkare	1. siječnja 1994.
Sverige	Tandläkarexamen	— Universitetet i Umeå — Universitetet i Göteborg — Karolinska Institutet — Malmö Högskola	Endast för examensbevis som erhållits före den 1 juli 1995, ett utbildningsbevis som utfärdats av Socialstyrelsen	Tandläkare	1. siječnja 1994.
United Kingdom	— Bachelor of Dental Surgery (BDS or B.Ch.D.) — Licentiate in Dental Surgery	— Universities — Royal Colleges		— Dentist — Dental practitioner — Dental surgeon	28. siječnja 1980.

5.3.3. Dokaz o formalnoj osposobljenosti specijalista dentalne medicine

Ortodoncija			
Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
België/Belgique/Belgien	Titre professionnel particulier de dentiste spécialiste en orthodontie/Bijzondere beroeps-titel van tandarts specialist in de orthodontie	Ministre de la Santé publique/Minister bevoegd voor Volksgezondheid	27. siječnja 2005.
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i ortodonti	Sundhedsstyrelsen	28. siječnja 1980.
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Kieferorthopädie;	Landeszahnärztekammer	28. siječnja 1980.
Eesti	Residentuuri lõputunnistus ortodontia erialal	Tartu Üliko	1. svibnja 2004.
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Ορθοδοντικής	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1. siječnja 1981.
France	Titre de spécialiste en orthodontie	Conseil National de l'Ordre des chirurgiens dentistes	28. siječnja 1980.
Ireland	Certificate of specialist dentist in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. siječnja 1980.
Italia	Diploma di specialista in Ortognatodonzia	Università	21. svibnja 2005.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Ορθοδοντική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. svibnja 2004.
Latvija	„Sertifikāts”— kompetentas iestādes izsniegt dokuments, kas apliecina, ka persona ir nokārtojusi sertifikācijas eksāmenu ortodontijā	Latvijas Ārstu biedrība	1. svibnja 2004.
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą gydytojo ortodonto profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.
Magyarország	Fogszabályozás szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. svibnja 2004.
Malta	Čertifikat ta' specjalista dentali fl-Ortodonzja	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Specjalisti	1. svibnja 2004.
Nederland	Bewijs van inschrijving als orthodontist in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. siječnja 1980.
Polska	Diplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie ortodoncji	Centrum Egzaminów Medycznych	1. svibnja 2004.
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz čeljustne in zebne ortopedije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkin tutkinto, hampaiston oikomishoitoo/Speciaalitand-lääkarexamen, tandreglering	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1. siječnja 1994.
Sverige	Bevis om specialistkompetens i tandreglering	Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.
United Kingdom	Certificate of Completion of specialist training in orthodontics	Competent authority recognised for this purpose	28. siječnja 1980.

Oralna kirurgija

Država	Dokaz o formalnoj sposobnosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
Danmark	Bevis for tilladelse til at betegne sig som specialtandlæge i hospitalsodontologi	Sundhedsstyrelsen	28. siječnja 1980.
Deutschland	Fachzahnärztliche Anerkennung für Oralchirurgie/Mundchirurgie	Landeszahnärztekammer	28. siječnja 1980.
Ελλάς	Τίτλος Οδοντιατρικής ειδικότητας της Γναθοχειρουργικής (do 31. prosinca 2002.)	— Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση — Νομαρχία	1. siječnja 2003.
Ireland	Certificate of specialist dentist in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose by the competent minister	28. siječnja 1980.
Italia	Diploma di specialista in Chirurgia Orale	Università	21. svibnja 2005.
Kúprioč	Πιστοποιητικό Αναγνώρισης του Ειδικού Οδοντιάτρου στην Στοματική Χειρουργική	Οδοντιατρικό Συμβούλιο	1. svibnja 2004.
Lietuva	Rezidentūros pažymėjimas, nurodantis suteiktą burnos chirurgo profesinę kvalifikaciją	Universitetas	1. svibnja 2004.
Magyarország	Dento-alveoláris sebészet szakorvosa bizonyítvány	Az Egészségügyi, Szociális és Családügyi Minisztérium illetékes testülete	1. svibnja 2004.
Malta	Čertifikat ta' specjalista dentali fil- Kirurgija tal-ħalq	Kumitat ta' Approvazzjoni dwar Speċjalisti	1. svibnja 2004.
Nederland	Bewijs van inschrijving als kaakchirurg in het Specialistenregister	Specialisten Registratie Commissie (SRC) van de Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde	28. siječnja 1980.
Polska	Dyplom uzyskania tytułu specjalisty w dziedzinie chirurgii stomatologicznej	Centrum Egzaminów Medycznych	1. svibnja 2004.
Slovenija	Potrdilo o opravljenem specialističnem izpitu iz oralne kirurgije	1. Ministrstvo za zdravje 2. Zdravniška zbornica Slovenije	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Erikoishammaslääkin tutkinto, suuja leuka – kirurgia/Speciaalitandläkarexamen, oral och maxillofacial kirurgi	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Oulun yliopisto — Turun yliopisto	1. siječnja 1994.
Sverige	Bevis om specialist-kompetens i tandsystems kirurgiska sjukdomar	Socialstyrelsen	1. siječnja 1994.
United Kingdom	Certificate of completion of specialist training in oral surgery	Competent authority recognised for this purpose	28. siječnja 1980.

V.4. VETERINAR

5.4.1. Program studija za veterinare

Program studija na temelju kojeg se dobiva dokaz o formalnoj osposobljenosti veterinara uključuje najmanje dolje navedene predmete.

Jedan ili više od ovih predmeta mogu se poučavati kao dio drugih disciplina ili u vezi s njima.

A. Osnovni predmeti

- Fizika
- Kemija
- Biologija životinja
- Biologija biljaka
- Biomatematika

B. Specifični predmeti

a. Osnovne znanosti:

- Anatomija (uključujući histologiju i embriologiju)
- Fiziologija
- Biokemijska
- Genetika
- Farmakologija
- Farmacija
- Toksikologija
- Mikrobiologija
- Imunologija
- Epidemiologija
- Profesionalna etika

b. Kliničke znanosti:

- Opstetricija
- Patologija (uključujući patološku anatomiju)
- Parazitologija
- Klinička medicina i kirurgija (uključujući anesteziologiju)
- Klinička predavanja o različitim domaćim životinjama, peradi i drugim životinjskim vrstama
- Preventivna medicina
- Radiologija
- Reprodukcija i poremećaji reprodukcije
- Veterinarsko javno zdravstvo
- Veterinarsko zakonodavstvo i forenzična medicina
- Terapeutika
- Propedeutika

c. Proizvodnja životinja

- Proizvodnja životinja
- Prehrana životinja
- Agronomija
- Ruralna ekonomija
- Uzgoj životinja
- Veterinarska higijena
- Etologija i zaštita životinja

d. Higijena hrane

- Inspekcijski nadzor i kontrola životinjske hrane ili hrane životinskog podrijetla
- Higijena i tehnologija hrane
- Praksa (uključujući praksu na mjestima gdje se obavljaju klanje i prerada prehrambenih proizvoda)

Praktično osposobljavanje se može odvijati u obliku prakse, uz uvjet da se takva praksa obavlja u punom radnom vremenu i pod izravnim nadzorom nadležnog tijela, te da ne traje duže od šest mjeseci u sklopu cjelokupnog razdoblja studija koji traje 5 godina.

Raspodjela teoretskog i praktičnog osposobljavanja različitih skupina predmeta mora se uravnovežiti i koordinirati na takav način da se znanje i iskustvo stječu na način koji omogućava veterinarima da obavljaju sve svoje dužnosti.

5.4.2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti veterinara

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
België/Belgique-Belgien	Diploma van dierenarts/Diplôme de docteur en médecine vétérinaire	<ul style="list-style-type: none"> — De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examenscommisie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française 		21. prosinca 1980.

Država	Dokaz o formalnoj sposobnosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
Česká republika	— Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární lékařství (doktor veterinární medicíny, MVDr.) — Diplom o ukončení studia ve studijním programu veterinární hygiena a ekologie (doktor veterinární medicíny, MVDr.)	Veterinární fakulta univerzity v České republice		1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for bestået kandidateksamen i veterinæridenskab	Kongelige Veterinær- og Landbo-højskole		21. prosinca 1980.
Deutschland	Zeugnis über das Ergebnis des Dritten Abschnitts der Tierärztlichen Prüfung und das Gesamtergebnis der Tierärztlichen Prüfung	Der Vorsitzende des Prüfungsausschusses für die Tierärztliche Prüfung einer Universität oder Hochschule		21. prosinca 1980.
Eesti	Diplom: täitnud veterinaarmedit-siini õppekava	Eesti Põllumajandusülikool		1. svibnja 2004.
Ελλάς	Πτυχίο Κτηνιατρικής	Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας		1. siječnja 1981.
España	Título de Licenciado en Veterinaria	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1. siječnja 1986.
France	Diplôme d'Etat de docteur vétérinaire			21. prosinca 1980.
Ireland	— Diploma of Bachelor in/of Veterinary Medicine (MVB) — Diploma of Membership of the Royal College of Veterinary Surgeons (MRCVS)			21. prosinca 1980.
Italia	Diploma di laurea in medicina veterinaria	Università	Diploma di abilitazione all'esercizio della medicina veterinaria	1. siječnja 1985.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Κτηνάτρου	Κτηνιατρικό Συμβούλιο		1. svibnja 2004.
Latvija	Veterinārsta diploms	Latvijas Lauksaimniecības Universitāte		1. svibnja 2004.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas (veterinarijos gydytojo (DVM))	Lietuvos Veterinarijos Akademija		1. svibnja 2004.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz dokaz o kvalifikacijama	Referentni datum
Luxembourg	Diplôme d'Etat de docteur en médecine vétérinaire	Jury d'examen d'Etat		21. prosinca 1980.
Magyarország	Állatorvos doktor oklevél — dr. med. vet.	Szent István Egyetem Állatorvostudományi Kar		1. svibnja 2004.
Malta	Liċenzja ta' Kirurgu Veterinarju	Kunsill tal-Kirurġi Veterinarji		1. svibnja 2004.
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd diergeneeskundig/veetsenijkundig examen			21. prosinca 1980.
Österreich	— Diplom-Tierarzt — Magister medicinae veterinariae	Universität	— Doktor der Veterinärmedizin — Doctor medicinae veterinariae — Fachtierarzt	1. siječnja 1994.
Polska	Dyplom lekarza weterynarii	1. Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie 2. Akademia Rolnicza we Wrocławiu 3. Akademia Rolnicza w Lublinie 4. Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie		1. svibnja 2004.
Portugal	Carta de curso de licenciatura em medicina veterinária	Universidade		1. siječnja 1986.
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „doktor veterinarske medicine/doktorica veterinarske medicine“	Univerza	Spričevalo o opravljenem državnem izpitu s področja veterinarstva	1. svibnja 2004.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „doktor veterinárskej medicíny“ („MVDr.“)	Univerzita veterinárskeho lekárstva		1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Eläinlääketieteen lisensiaatin tutkinto/Veterinärmedicine licensiatexamens	Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet		1. siječnja 1994.
Sverige	Veterinärexamen	Sveriges Lantbruksuniversitet		1. siječnja 1994.
United Kingdom	1. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 2. Bachelor of Veterinary Science (BVSc) 3. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMB) 4. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 5. Bachelor of Veterinary Medicine and Surgery (BVM&S) 6. Bachelor of Veterinary Medicine (BvetMed)	1. University of Bristol 2. University of Liverpool 3. University of Cambridge 4. University of Edinburgh 5. University of Glasgow 6. University of London		21. prosinca 1980.

V.5. PRIMALJA

5.5.1. Program osposobljavanja za primalje (tipovi izobrazbe I. i II.)

Program osposobljavanja za stjecanje dokaza o formalnoj osposobljenosti za primalje sastoji se od sljedeća dva dijela:

A. Teoretska i tehnička nastava

a. Opći predmeti

- Osnovna anatomija i fiziologija
- Osnovna patologija
- Osnovna bakteriologija, virologija i parazitologija
- Osnovna biofizika, biokemijska i radiologija
- Pedijatrija s posebnim naglaskom na novorođenčadi
- Higijena, zdravstveni odgoj, preventivna medicina, rano dijagnostiranje bolesti
- Prehrana i dijetetika, posebno u odnosu na žene, novorođenčad i male bebe
- Osnovna sociologija i socio-medicinska problematika
- Osnovna farmakologija
- Psihologija
- Načela i metode poučavanja
- Zdravstveno i socijalno zakonodavstvo i organizacija zdravstva
- Profesionalna etika i profesionalno zakonodavstvo
- Spolni odgoj i planiranje obitelji
- Pravna zaštita majke i djeteta

b. Predmeti specifični za djelatnosti primalje

- Anatomija i fiziologija
- Embriologija i razvoj fetusa
- Trudnoća, porod i puerperij
- Ginekološka i opstetricijska patologija
- Priprema za porod i roditeljstvo, uključujući psihološke aspekte
- Pripreme za porod (uključujući poznavanje i upotrebu tehničke opreme u opstetriciji)
- Analgezija, anestezija i oživljavanje
- Fiziologija i patologija novorođenčeta
- Njega i nadzor novorođenčeta
- Psihološki i socijalni čimbenici

B. Praktično i kliničko osposobljavanje

Ovo se osposobljavanje mora provoditi pod odgovarajućim nadzorom:

- Savjetovanje trudnica, uključujući najmanje 100 preporođajnih pregleda.
- Nadzor i njega najmanje 40 trudnica.
- Student mora izvesti najmanje 40 poroda, a ako se ovaj broj ne može postići zbog malog broja porodilja, može se smanjiti na minimalno 30 poroda, uz uvjet da student asistira kod dodatnih 20 poroda.
- Aktivno sudjelovanje kod poroda na zadak. Ako to nije moguće zbog pomanjkanja poroda na zadak, praksa se može provesti u simuliranoj situaciji.
- Izvođenje epiziotomije i uvod u šivanje rana. Ovaj uvod uključuje teoretsku nastavu i kliničku praksu. Praksa šivanja rana uključuje šivanje rane nakon epiziotomije i jednostavne perinealne laceracije. Kada je to nužno potrebno, može se obaviti u simuliranoj situaciji.
- Nadzor i njega 40 žena kod kojih postoji rizik povezan s trudnoćom, ili s trudovima ili s postporođajnim razdobljem.
- Nadzor i njega (uključujući pregled) najmanje 100 žena nakon poroda i zdravih novorođenčadi.
- Opservacija i njega novorođene djece koja zahtijevaju posebnu njegu, uključujući nedonoščad, prenošenu novorođenčad, novorođenčad koja imaju premalu tjelesnu težinu ili koja su bolesna.
- Zdravstvena njega kod patoloških stanja na području ginekologije i porodništva.
- Uvod u zdravstvenu njegu na području medicine i kirurgije. Ovaj uvod uključuje teoretsku nastavu i kliničku praksu.

Teoretsko i tehničko osposobljavanje (dio A programa osposobljavanja) se uravnotežuju i koordiniraju s kliničkim osposobljavanjem (dio B istog programa) na takav način da se znanja i iskustva navedeni u ovom prilogu mogu usvojiti na odgovarajući način.

Klinička nastava ima oblik prakse na radu u bolničkim odjelima ili drugim zdravstvenim ustanovama, koje su odobrila nadležna tijela. Kao dio ove prakse, studentice-primalje moraju sudjelovati u aktivnostima odjela u mjeri u kojoj te aktivnosti pridonose njihovom osposobljavanju. Poučava ih se o odgovornostima povezanim s djelatnošću primalja.

5.5.2. Dokazi o formalnoj osposobljenosti primalja

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Profesionalni naziv	Referentni datum
België/Belgique/ Belgien	Diploma van vroedvrouw/Diplôme d'accoucheuse	— De erkende opleidingsinstituten/Les établissements d'enseignement — De bevoegde Examenscommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française	Vroedvrouw/Accoucheuse	23. siječnja 1983.
Česká republika	1. Diplom o ukončení studia ve studijním programu ošetřovatelství ve studijním oboru porodní asistentka (bakalář, Bc.) — Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce 2. Diplom o ukončení studia ve studijním oboru diplomovaná porodní asistentka (diplomovaný specialista, DiS.) — Vysvědčení o absolutoriu	1. Vysoká škola zřízená nebo uznaná státem 2. Vyšší odborná škola zřízená nebo uznaná státem	Porodní asistentka/porodní asistent	1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for bestået jordemodereksem	Danmarks jordemoderskole	Jordemoder	23. siječnja 1983.
Deutschland	Zeugnis über die staatliche Prüfung für Hebammen und Entbindungsberufe	Staatlicher Prüfungsausschuss	— Hebamme — Entbindungsberufe	23. siječnja 1983.
Eesti	Diplom ämmaemanda erialal	1. Tallinna Meditsiinikool 2. Tartu Meditsiinikool	— Ämmaemand	1. svibnja 2004.
Ελλάς	1. Πτυχίο Τμήματος Μαιευτικής Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Τ.Ε.Ι.) 2. Πτυχίο του Τμήματος Μαΐών της Ανωτέρας Σχολής Στελεχών Υγείας και Κοινων. Πρόνοιας (ΚΑΤΕΕ) 3. Πτυχίο Μαϊάς Ανωτέρας Σχολής Μαΐών	1. Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Τ.Ε.Ι.) 2. ΚΑΤΕΕ Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων 3. Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας	— Μαϊα— Μαιευτής	23. siječnja 1983.
España	— Título de Matrona — Título de Asistente obstétrico (matrona) — Título de Enfermería obstétrico-ginecológica	Ministerio de Educación y Cultura	— Matrona — Asistente obstétrico	1. siječnja 1986.
France	Diplôme de sage-femme	L'Etat	Sage-femme	23. siječnja 1983.
Ireland	Certificate in Midwifery	An Board Altranais	Midwife	23. siječnja 1983.
Italia	Diploma d'ostetrica	Scuole riconosciute dallo Stato	Ostetrica	23. siječnja 1983.

Država	Dokaz o formalnoj ospozobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Profesionalni naziv	Referentni datum
Kipar	Διπλωμα στο μεταβασικό πρόγραμμα Μαθευτικής	Νοσηλευτική Σχολή	Εγγεγραμμένη Μαία	1. svibnja 2004.
Latvija	Diploms par vecmates kvalifikācijas iegūšanu	Māsu skolas	Vecmāte	1. svibnja 2004.
Lietuva	1. Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesines kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 2. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetines studijos), nurodantis suteiktą bendrosios praktikos slaugytojo profesinę kvalifikaciją, ir profesines kvalifikacijos pažymėjimas, nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją — Pažymėjimas, liudijantis profesinę praktiką akušerijoje 3. Aukštojo mokslo diplomas (neuniversitetines studijos), nurodantis suteiktą akušerio profesinę kvalifikaciją	1. Universitetas 2. Kolegija 3. Kolegija	Akušeris	1. svibnja 2004.
Luxembourg	Diplôme de sage-femme	Ministère de l'éducation nationale, de la formation professionnelle et des sports	Sage-femme	23. siječnja 1983.
Magyarország	Szülésznő bizonyítvány	Iskola/főiskola	Szülésznő	1. svibnja 2004.
Malta	Lawra jew diploma fl- Istudji tal-Qwiebel	Universita' ta' Malta	Qabla	1. svibnja 2004.
Nederland	Diploma van verloskundige	Door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport erkende opleidings-instellingen	Verloskundige	23. siječnja 1983.
Österreich	Hebammen-Diplom	— Hebammenakademie— Bundeshebammenlehranstalt	Hebamme	1. siječnja 1994.
Polska	Dyplom ukończenia studiów	wyższych na kierunku położnictwo z tytułem „magister położnictwa” Instytucja prowadząca kształcenie na poziomie wyższym uznana przez właściwe władze (Higher educational institution recognised by the competent authorities)	Położna	1. svibnja 2004.
Portugal	1. Diploma de enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica 2. Diploma/carta de curso de estudos superiores especializados em enfermagem de saúde materna e obstétrica 3. Diploma (do curso de pós-llicenciatura) de especialização em enfermagem de saúde materna obstétrica	1. Ecolas de Enfermagem 2. Escolas Superiores de Enfermagem 3. — Escolas Superiores de Enfermagem — Escolas Superiores de Saúde	Enfermeiro especialista em enfermagem de saúde materna e obstétrica	1. siječnja 1986.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikaciji	Profesionalni naziv	Referentni datum
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naslov „diplomirana babica/diplomirani babičar”	1. Univerza 2. Visoka strokovna šola	diplomirana babica/diplomirani babičar	1. svibnja 2004.
Slovensko	1. Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „bakalár z pôrodnej asistencie“ („Bc.“) 2. Absolventský diplom v študijnom odbore diplomovaná pôrodná asistentka	1. Vysoká škola 2. Stredná zdravotnícka škola	Pôrodná asistentka	1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	1. Kätilön tutkinto/barnmorskeexamen 2. Sosiaali- ja terveysalan ammatikorkeakoulututkinto, kätilö (AMK)/yrkeshögskolexamen inom hälsovård och det sociala området, barnmorska (YH)	1. Terveydenhuoltooppi-laitokset/ hälsovårdsläroanstalter 2. Ammattikorkeakoulut/Yrkeshögskolor	Kätilö/Barnmorska	1. siječnja 1994.
Sverige	Barnmorskeexamen	Universitet eller högskola	Barnmorska	1. siječnja 1994.
United Kingdom	Statement of registration as a Midwife on part 10 of the register kept by the United Kingdom Central Council for Nursing, Midwifery and Health visiting	Various	Midwife	23. siječnja 1983.

V.6. FARMACEUT

5.6.1. Program osposobljavanja za farmaceute

- Biologija biljaka i životinja
- Fizika
- Opća i anorganska kemija
- Organska kemija
- Analitička kemija
- Farmaceutska kemija, uključujući analizu medicinskih proizvoda
- Opća i primijenjena biokemija (medicinska)
- Anatomija i fiziologija; medicinska terminologija
- Mikrobiologija
- Farmakologija i farmakoterapija
- Farmaceutska tehnologija
- Toksikologija
- Farmakognozija
- Zakonodavstvo i, gdje je to primjereno, profesionalna etika

Uravnoteženost između teoretskog i praktičnog osposobljavanja daje svakom predmetu dovoljan teoretski značaj da bi se održala sveučilišna priroda osposobljavanja.

5.6.2. Dokaz o formalnoj osposobljenosti farmaceuta

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svedodžba priložena uz diplomu	Referentni datum
België/Belgique/ Belgien	Diploma van apotheker/Diplôme de pharmacien	— De universiteiten/Les universités — De bevoegde Examencommissie van de Vlaamse Gemeenschap/Le Jury compétent d'enseignement de la Communauté française		1. listopada 1987.
Česká republika	Diplom o ukončení studia ve studijním programu farmacie (magistr, Mgr.)	Farmaceutická fakulta univerzity v České republice	Vysvědčení o státní závěrečné zkoušce	1. svibnja 2004.
Danmark	Bevis for bestået farmaceutisk kandidateksamten	Danmarks Farmaceutiske Højskole		1. listopada 1987.
Deutschland	Zeugnis über die Staatliche Pharmazeutische Prüfung	Zuständige Behörden		1. listopada 1987.
Eesti	Diplom proviisori õppekava läbimisest	Tartu Ülikool		1. svibnja 2004.
Ελλάς	Άδεια άσκησης αρμακευτικού επαγγέλματος	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση		1. listopada 1987.
España	Título de Licenciado en Farmacia	— Ministerio de Educación y Cultura — El rector de una universidad		1. listopada 1987.
France	— Diplôme d'Etat de pharmacien — Diplôme d'Etat de docteur en pharmacie	Universités		1. listopada 1987.
Ireland	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. listopada 1987.
Italia	Diploma o certificato di abilitazione all'esercizio della professione di farmacista ottenuto in seguito ad un esame di Stato	Università		1. studenoga 1993.
Κύπρος	Πιστοποιητικό Εγγραφής Φαρμακοποιού	Συμβούλιο Φαρμακευτικής		1. svibnja 2004.
Latvija	Farmacea diploms	Universitātes tipa augstskola		1. svibnja 2004.
Lietuva	Aukštojo mokslo diplomas, nurodantis suteiktą vaistininko profesinę kvalifikaciją	Universitetas		1. svibnja 2004.

Država	Dokaz o formalnoj sposobnosti	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svedodžba priložena uz diplomu	Referentni datum
Luxembourg	Diplôme d'Etat de pharmacien	Jury d'examen d'Etat + visa du ministre de l'éducation nationale		1. listopada 1987.
Magyarország	Okleveles gyógyszerész oklevél (magister pharmaciae, röv: mag. Pharm)	Egyetem		1. svibnja 2004.
Malta	Lawrja fil-farmacija	Universita' ta' Malta		1. svibnja 2004.
Nederland	Getuigschrift van met goed gevolg afgelegd apothekersexamen	Faculteit Farmacie		1. listopada 1987.
Österreich	Staatliches Apothekerdiplom	Bundesministerium für Arbeit, Gesundheit und Soziales		1. listopada 1994.
Polska	Dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku farmacja z tytułem magistra	1. Akademia Medyczna 2. Uniwersytet Medyczny 3. Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego		1. svibnja 2004.
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Ciências Farmacêuticas	Universidades		1. listopada 1987.
Slovenija	Diploma, s katero se podeljuje strokovni naziv „magister farmacije/magistru farmacije”	Univerza	Potrdilo o opravljenem strokovnem izpitu za poklic magister farmacije/magistra farmacije	1. svibnja 2004.
Slovensko	Vysokoškolský diplom o udelení akademického titulu „magister farmácie“ („Mgr.“)	Vysoká škola		1. svibnja 2004.
Suomi/Finland	Proviisorin tutkinto/Provisorexamen	— Helsingin yliopisto/Helsingfors universitet — Kuopion yliopisto		1. listopada 1994.
Sverige	Apotekarexamen	Uppsala universitet		1. listopada 1994.
United Kingdom	Certificate of Registered Pharmaceutical Chemist			1. listopada 1987.

V.7. ARHITEKT

5.7.1. Dokaz o formalnim kvalifikacijama arhitekata priznatim u skladu s člankom 46.

Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska godina
België/Belgique/ Belgien	1. Architect/Architecte 2. Architect/Architecte 3. Architect4. Architect/Architecte 5. Architect/Architecte 6. Burgelijke ingenieur-architect	1. Nationale hogescholen voor architectuur 2. Hogere-architectuur-instituten 3. Provinciaal Hoger Instituut voor Architectuur te Hasselt 4. Koninklijke Academies voor Schone Kunsten 5. Sint-Lucasscholen 6. Faculteiten Toegepaste Wetenschappen van de Universiteiten 7. „Faculté Polytechnique” van Mons		1988./1989.
	1. Architecte/Architect 2. Architecte/Architect 3. Architect 4. Architecte/Architect 5. Architecte/Architect 6. Ingénieur-civil— architecte	1. Ecoles nationales supérieures d'architecture 2. Instituts supérieurs d'architecture 3. Ecole provinciale supérieure d'architecture de Hasselt 4. Académies royales des Beaux-Arts 5. Ecoles Saint-Luc 6. Facultés des sciences appliquées des universités 7. Faculté polytechnique de Mons		
Danmark	Arkitekt cand. arch.	— Kunstakademiets Arkitektskole København — Arkitektskolen i Århus		1988./1989.
Deutschland	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur Univ.	— Universitäten (Architektur/Hochbau) — Technische Hochschulen (Architektur/Hochbau) — Technische Universitäten (Architektur/Hochbau) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) — Hochschulen für bildende Künste — Hochschulen für Künste		1988./1989.
	Diplom-Ingenieur, Diplom-Ingenieur FH	— Fachhochschulen (Architektur/Hochbau) (!) — Universitäten-Gesamthochschulen (Architektur/Hochbau) bei entsprechenden Fachhochschulstudiengängen		
		(!) Diese Diplome sind je nach Dauer der durch sie abgeschlossenen Ausbildung gemäß Artikel 47 Absatz 1 anzuerkennen.		

Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska godina
Ellácia	Διπλωμα αρχιτέκτονα — μηχανικού	<ul style="list-style-type: none"> — Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο (ΕΜΠ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών — Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), τμήμα αρχιτεκτόνων — μηχανικών της Πολυτεχνικής σχολής 	Βεβαίωση που χορηγεί το Τεχνικό πιμελητήριο Ελλάδας (ΤΕΕ) και η οποία επιτρέπει την άσκηση ραστηριοτήτων στον τομέα της αρχιτεκτονικής	1988./1989.
España	Título oficial de arquitecto	<p>Rectores de las universidades enumeradas a continuación:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Universidad politécnica de Cataluña, escuelas técnicas superiores de arquitectura de Barcelona o del Vallès; — Universidad política de Madrid, escuela técnica superior de arquitectura de Madrid; — Universidad política de Las Palmas, escuela técnica superior de arquitectura de Las Palmas; — Universidad política de Valencia, escuela técnica superior de arquitectura de Valencia; — Universidad de Sevilla, escuela técnica superior de arquitectura de Sevilla; — Universidad de Valladolid, escuela técnica superior de arquitectura de Valladolid; — Universidad de Santiago de Compostela, escuela técnica superior de arquitectura de La Coruña; — Universidad del País Vasco, escuela técnica superior de arquitectura de San Sebastián; — Universidad de Navarra, escuela técnica superior de arquitectura de Pamplona; — Universidad de Alcalá de Henares, escuela política de Alcalá de Henares; — Universidad Alfonso X El Sabio, centro político superior de Villanueva de la Cañada; — Universidad de Alicante, escuela política superior de Alicante; — Universidad Europea de Madrid; — Universidad de Cataluña, escuela técnica superior de arquitectura de Barcelona; — Universidad Ramón Llull, escuela técnica superior de arquitectura de La Salle; — Universidad S.E.K. de Segovia, centro de estudios integrados de arquitectura de Segovia; — Universidad de Granada, escuela técnica superior de arquitectura de Granada. 		1988./1989. 1999./2000. 1999./2000. 1997./1998. 1998./1999. 1999./2000. 1998./1999. 1999./2000. 1994./1995.

Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska godina
France	1. Diplôme d'architecte DPLG, y compris dans le cadre de la formation professionnelle continue et de la promotion sociale. 2. Diplôme d'architecte ESA 3. Diplôme d'architecte ENSAIS	1. Le ministre chargé de l'architecture 2. Ecole spéciale d'architecture de Pariz 3. Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg, section architecture		1988./1989.
Ireland	1. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch. NUI) 2. Degree of Bachelor of Architecture (B.Arch.) (Previously, until 2002 – Degree standard diploma in architecture (Dip. Arch)) 3. Certificate of associateship (ARIAI) 4. Certificate of membership (MRIAII)	1. National University of Ireland to architecture graduates of University College Dublin 2. Dublin Institute of Technology, Bolton Street, Dublin (College of Technology, Bolton Street, Dublin) 3. Royal Institute of Architects of Ireland 4. Royal Institute of Architects of Ireland		1988./1989.
Italia	— Laurea in architettura — Laurea in ingegneria edile — architettura	— Università di Camerino — Università di Catania — Sede di Siracusa — Università di Chieti — Università di Ferrara — Università di Firenze — Università di Genova — Università di Napoli Federico II — Università di Napoli II — Università di Palermo — Università di Parma — Università di Reggio Calabria — Università di Roma „La Sapienza” — Università di Roma III — Università di Trieste — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano — Politecnico di Torino — Istituto universitario di architettura di Venezia — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma „La Sapienza”	Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente	1988./1989. 1998./1999.

Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska godina
	<ul style="list-style-type: none"> — Laurea specialistica in ingegneria edile - architettura — Università dell'Aquila — Università di Pavia — Università di Roma „La Sapienza” — Università di Ancona — Università di Basilicata — Potenza — Università di Pisa — Università di Bologna — Università di Catania — Università di Genova — Università di Palermo — Università di Napoli Federico II — Università di Roma — Tor Vergata — Università di Trento — Politecnico di Bari — Politecnico di Milano <ul style="list-style-type: none"> — Laurea specialistica quinquennale in Architettura — Laurea specialistica quinquennale in Architettura — Laurea specialistica quinquennale in Architettura — Laurea specialistica in Architettura — Prima Facoltà di Architettura dell'Università di Roma „La Sapienza” — Università di Ferrara — Università di Genova — Università di Palermo — Politecnico di Milano — Politecnico di Bari — Università di Roma III — Università di Firenze — Università di Napoli II — Politecnico di Milano II 		<p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p> <p>Diploma di abilitazione all'esercizio indipendente della professione che viene rilasciato dal ministero della Pubblica istruzione dopo che il candidato ha sostenuto con esito positivo l'esame di Stato davanti ad una commissione competente</p>	<p>2003./2004.</p> <p>1998./1999. 1999./2000. 2003./2004. 2004./2005.</p>
Nederland	<ol style="list-style-type: none"> 1. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, afstudeerrichting architectuur 2. Het getuigschrift van het met goed gevolg afgelegde doctoraal examen van de studierichting bouwkunde, differentiatie architectuur en urbanistiek 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Technische Universiteit te Delft 2. Technische Universiteit te Eindhoven 	<p>Verklaring van de Stichting Bureau Architectenregister die bevestigt dat de opleiding voldoet aan de normen van artikel 46.</p>	1988./1989.

Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska godina
	<p>3. Het getuigschrift hoger beroeps-onderwijs, op grond van het met goed gevolg afgelegde examen verbonden aan de opleiding van de tweede fase voor beroepen op het terrein van de architectuur, afgegeven door de betrokken examencommissies van respectievelijk:</p> <ul style="list-style-type: none"> — de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten te Amsterdam — de Hogeschool Rotterdam en omstreken te Rotterdam — de Hogeschool Katholieke Leergangen te Tilburg — de Hogeschool voor de Kunsten te Arnhem — de Rijkshogeschool Groningen te Groningen — de Hogeschool Maastricht te Maastricht 			
Österreich	<p>1. Diplom-Ingenieur, Dipl.Ing.</p> <p>2. Diplom-Ingenieur, Dipl.Ing.</p> <p>3. Diplom-Ingenieur, Dipl.Ing.</p> <p>4. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>5. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p> <p>6. Magister der Architektur, Magister architecturae, Mag. Arch.</p>	<p>1. Technische Universität Graz (Erzherzog-Johann-Universität Graz)</p> <p>2. Technische Universität Wien</p> <p>3. Universität Innsbruck (Leopold-Franzens-Universität Innsbruck)</p> <p>4. Hochschule für Angewandte Kunst in Wien</p> <p>5. Akademie der Bildenden Künste in Wien</p> <p>6. Hochschule für künstlerische und industrielle Gestaltung in Linz</p>		1998./1999.
Portugal	Carta de curso de licenciatura em Arquitectura Para os cursos iniciados a partir do ano académico de 1991/1992	<ul style="list-style-type: none"> — Faculdade de arquitectura da Universidade técnica de Lisboa — Faculdade de arquitectura da Universidade do Porto — Escola Superior Artística do Porto — Faculdade de Arquitectura e Artes da Universidade Lusíada do Porto 		1988./1989. 1991./1992.
Suomi/Finland	Arkkitehdin tutkinto/Arkitexamen	<ul style="list-style-type: none"> — Teknillinen korkeakoulu/Tekniska högskolan (Helsinki) — Tampereen teknillinen korkeakoulu/Tammerfors tekniska högskola — Oulun yliopisto/Uleåborgs universitet 		1998./1999.
Sverige	Arkitektxamen	Chalmers Tekniska Högskola AB Kungliga Tekniska Högskolan Lunds Universitet		1998./1999.

Država	Dokaz o formalnim kvalifikacijama	Tijelo koje dodjeljuje dokaz o kvalifikacijama	Svjedodžba priložena uz diplomu	Referentna akademska godina
United Kingdom	1. Diplomas in architecture 2. Degrees in architecture 3. Final examination 4. Examination in architecture 5. Examination Part II	1. — Universities — Colleges of Art — Schools of Art 2. Universities 3. Architectural Association 4. Royal College of Art 5. Royal Institute of British Architects	Certificate of architectural education, issued by the Architects Registration Board. The diploma and degree courses in architecture of the universities, schools and colleges of art should have met the requisite threshold standards as laid down in Article 46 of this Directive and in <i>Criteria for validation</i> published by the Validation Panel of the Royal Institute of British Architects and the Architects Registration Board. EU nationals who possess the Royal Institute of British Architects Part I and Part II certificates, which are recognised by ARB as the competent authority, are eligible. Also EU nationals who do not possess the ARB-recognised Part I and Part II certificates will be eligible for the Certificate of Architectural Education if they can satisfy the Board that their standard and length of education has met the requisite threshold standards of Article 46 of this Directive and of the <i>Criteria for validation</i> .	1988./1989.

PRILOG VI.

Stečena prava koja se primjenjuju na profesije priznate na temelju usklađivanja minimalnih uvjeta osposobljavanja

6. Dokaz o formalnoj osposobljenosti arhitekata koji koriste stečena prava u skladu s člankom 49. stavkom 1.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademска godina
België/Belgique/ Belgien	<ul style="list-style-type: none"> — diplome koje dodjeljuju visoke državne škole za arhitekturu ili visokoškolski državni zavodi za arhitekturu (architecte-architect) — diplome koje dodjeljuje Visoka škola za arhitekturu pokrajine Hasselt (architect) — diplome koje dodjeljuje Kraljevska umjetnička akademija (architecte – architect) — diplome koje dodjeljuje „écoles Saint-Luc“ (architecte – architect) — sveučilišne diplome iz građevinarstva, s potvrdom o obavljenom pripravnstvu koju izdaje udruženje arhitekata i koja imatelju daje pravo nošenja profesionalnog naziva arhitekta (architecte – architect) — diplome iz arhitekture koje dodjeljuje centralna ili državna ispitna komisija za arhitekturu (architecte – architect) — diplome iz građevinarstva/arhitekture i diplome iz arhitekture/grajdevinarstva koje dodjeljuju fakulteti primjenjenih znanosti sveučilišta i Politehnički fakultet u Monsu (ingénieur architecte, ingénieur-architect) 	1987./1988.
Česká republika	<ul style="list-style-type: none"> — Diplome koje dodjeljuju fakulteti u okviru „České vysoké učení technické“ (Češko teničko sveučilište u Pragu): <ul style="list-style-type: none"> „Vysoká škola architektury a pozemního stavitelství“ (Fakultet za arhitekturu i građevinarstvo (do 1951.), „Fakulta architektury a pozemního stavitelství“ (Fakultet za arhitekturu i građevinarstvo) (od 1951. do 1960.), „Fakulta stavební“ (Fakultet za građevinarstvo) (od 1960.), studijski smjerovi: visokogradnja i konstrukcije, visokogradnja, građevinarstvo i arhitektura, arhitektura (uključujući urbanizam i prostorno planiranje), niskogradnja i građevinarstvo za industrijsku i poljoprivrednu proizvodnju, ili studijski program građevinarstva s usmjerenjem visokogradnje i arhitekture, „Fakulta architektury“ (Fakultet za arhitekturu) (od 1976.), studijski smjerovi: arhitektura, urbanizam i prostorno planiranje, ili studijski program: arhitektura i urbanizam s usmjerenjem: arhitektura, teorija arhitektonskog projektiranja, urbanizam i prostorno planiranje, povijest arhitekture i rekonstrukcija povijesnih spomenika, ili arhitektura i građevinarstvo. — Diplome koje je dodijelila „Vysoká škola technická Dr. Edvarda Beneše“ (do 1951.) na području arhitekture i građevinarstva, — Diplome koje je dodijelila „Vysoká škola stavitelství v Brně“ (od 1951. do 1956.) na području arhitekture i građevinarstva, — Diplome koje je dodjeljuje „Vysoké učení technické v Brně“, „Fakulta architektury“ (Fakultet za arhitekturu) (od 1956.) za studijski smjer arhitekture i urbanizma, ili „Fakulta stavební“ (Fakultet za građevinarstvo) (od 1956.) za studijski smjer građevine. — Diplome koje dodjeljuje „Vysoká škola bánská — Technická univerzita Ostrava“, „Fakulta stavební“ (Fakultet za građevinarstvo) (od 1997.) za studijski smjer konstrukcija i arhitekture, ili za studijski smjer građevinarstva, — Diplome koje dodjeljuje „Technická univerzita v Liberci“, „Fakulta architektury“ (Fakultet za arhitekturu) (od 1994.) za studijski program arhitekture i urbanizma s usmjerenje arhitekture, — Diplome koje dodjeljuje „Akademie výtvarných umění v Praze“ za studijski program umjetnosti, s usmjerenjem arhitektonskog projektiranja, — Diplome koje dodjeljuje „Vysoká škola umělecko-průmyslová v Praze“ za studijski program umjetnosti, s usmjerenjem arhitekture, — Ovlaštenje koje izdaje „Česká komora architektů“ bez specifikacije područja ili za područje visokogradnje; 	2006./2007.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademска godina
Danmark	<ul style="list-style-type: none"> — diplome koje dodjeljuju državne škole za arhitekturu u Kopenhagenu i Aarhusu (architekt) — potvrda o registraciji koju izdaje Savez arhitekata u skladu sa Zakonom br. 202 od 28. svibnja 1975. (registeret arkitekt) — diplome koje izdaje Visoka škola za građevinarstvo (bygningskonstruktør), uz potvrdu nadležnih tijela kojom se potvrđuje da je osoba položila ispit formalne izobrazbe i koji sadrži ocjenu nacrta koji je podnositelj izradio i izveo tijekom najmanje šestogodišnjeg stvarnog obavljanja djelatnosti navedenih u članku 48. ove Direktive 	1987./1988.
Deutschland	<ul style="list-style-type: none"> — diplome koje dodjeljuju umjetničke visokoškolske institucije (Dipl.-Ing., Architekt (HfbK)) — diplome koje dodjeljuju odjeli za arhitekturu (Architektur/Hochbau) na „Technische Hochschulen“ tehničkih sveučilišta, sveučilišta i „Gesamthochschulen“, ako su te institucije povezane u „Gesamthochschulen“ (Dipl.-Ing. i bilo koji drugi naziv koji se nositeljima ovih diploma može odrediti kasnije). — diplome koje dodjeljuju odjeli za arhitekturu (Architektur/Hochbau) na „Fachhochschulen“, te odjeli za arhitekturu (Architektur/Hochbau) na „Gesamthochschulen“, ako su te institucije povezane u „Gesamthochschulen“, uz potvrdu, ako studij traje manje od četiri ali ne manje od tri godine, koja potvrđuje četverogodišnje razdoblje stručnog iskustva u Saveznoj Republici Njemačkoj, a koju izdaje stručno tijelo u skladu s člankom 47. stavkom 1. (Ingenieur grad. i bilo koji drugi naziv koji se nositeljima ovih diploma može dati kasnije). — diplome (Prüfungszeugnisse) koje su prije 1. siječnja 1973. dodijelili odjeli arhitekture na „Ingenieurschulen“ i „Werkkunstschulen“, uz potvrdu nadležnih tijela kojom se potvrđuje da je određena osoba položila ispit formalne osposobljenosti i koji sadrži ocjenu nacrta koje je podnositelj izradio i izveo tijekom najmanje šestogodišnjeg stvarnog obavljanja djelatnosti navedenih u članku 48. ove Direktive 	1987./1988.
Eesti	<ul style="list-style-type: none"> — diplom arhitektuuri erialal, väljastatud Eesti Kunstiakadeemia arhitektuuri teaduskonna poolt alates 1996. aastast (diploma arhitekture koju od 1996. dodjeljuje Fakultet arhitekture na estonskoj akademiji umjetnosti), väljastatud Tallinna Kunstiülikooli poolt 1989.-1995. (koju je dodjeljivalo Sveučilište umjetnosti iz Tallinu u razdoblju 1989.-1995.), väljastatud Eesti NSV Riikliku Kunstiinstituudi poolt 1951.- 1988. (koju je dodjeljivao Državni institut za umjetnost Estonske SSR između 1951. i 1988.) 	
Elláç	<ul style="list-style-type: none"> — diplome inženjera/arhitekta koje dodjeljuje Atenski Metsovion Polytechnion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture — diplome inženjera/arhitekta koje dodjeljuje Solunski Aristotelion Panepistimion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture — diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Atenski Metsovion Polytechnion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture — diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Solunski Aristotelion zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture — diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Panepistimion Thrakis zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture — diplome inženjera/građevinara koje dodjeljuje Panepistimion Patron zajedno s potvrdom koju izdaje Grčka tehnička komora, a koja potvrđuje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture 	1987./1988.
España	Službena formalna kvalifikacija arhitekta (título oficial de arquitecto) koju dodjeljuje Ministarstvo obrazovanja i znanosti, ili sveučilišta	1987./1988.

Država	Dokaz o formalnoj sposobljenosti	Referentna akademска godina
France	<ul style="list-style-type: none"> — vladine diplome iz arhitekture koje je do 1959. izdavalo Ministarstvo obrazovanja, a kasnije Ministarstvo kulture (architecte DPLG) — diplome koje dodjeljuje „Ecole spéciale d'architecture“ (architecte DESA) — diplome koje od 1955. dodjeljuje „Ecole nationale supérieure des arts et industries de Strasbourg“ (prije „Ecole nationale d'ingénieurs de Strasbourg“), odjel za arhitekturu (architecte ENSAIS) 	1987./1988.
Ireland	<ul style="list-style-type: none"> — diploma Bachelor of Architecture koju dodjeljuje Irsko državno sveučilište diplomantima arhitekture na University College u Dablinu (B Arch. (NUI)) — standardna diploma arhitekture koju dodjeljuje College of Technology, Bolton Street, Dublin (Dipl. Arch.) — potvrda o pridruženom članstvu u Royal Institute of Architects of Ireland (Kraljevski institut irskih arhitekata) (ARIAI) — potvrda o članstvu u Royal Institute of Architects of Ireland (MRIAI) 	
Italia	<ul style="list-style-type: none"> — diplome „laurea in architettura“ koje dodjeljuju sveučilišta, politehničke institucije i visokoškolske institucije arhitekture u Veneciji i u Reggio Calabria, uz diplomu koja njezinom nositelju omogućuje samostalno obavljanje profesije arhitekta, koju dodjeljuje ministar obrazovanja nakon što podnositelj pred nadležnim tijelom položi državni ispit koji mu omogućuje samostalno obavljanje profesije arhitekta (dott. Architetto) — diplome „laurea in ingegneria“ za visokogradnju koje dodjeljuju sveučilišta i politehničke institucije, uz diplomu koja njezinom nositelju omogućuje samostalno obavljanje profesije na području arhitekture, koju dodjeljuje ministar obrazovanja nakon što podnositelj pred nadležnim tijelom položi državni ispit koji mu omogućuje samostalno obavljanje profesije (dott. Architetto ili dott. Ing. In ingegneria civile) 	1987./1988.
Kipar	<ul style="list-style-type: none"> — Βεβαίωση Εγγραφής στο Μητρώο Αρχιτεκτόνων που εκδίδεται από το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (Potvrda o upisu u Registar arhitekata koju izdaje Znanstvena i tehnička komora Cipra (ETEK)) 	2006./2007.
Latvija	<ul style="list-style-type: none"> — „Arhitekta diploms“ ko izsniegusi Latvijas Valsts Universitātes Inženierceltniečības fakultātes Arhitektūras nodaļa līdz 1958.gadam, Rīgas Politehniskā Institūta Celtniečības fakultātes Arhitektūras nodala no 1958 gada līdz 1991.gadam, Rīgas Tehniskās Universitātes Arhitektūras fakultate kopš 1991. gada, un „Arhitekta prakses sertifikats“, ko izsniedz Latvijas Arhitektu savienība („diploma iz arhitektūre“ koju je do 1958. dodjeljivao Odjel za arhitekturu Građevinarskog fakulteta Latvijskog državnog sveučilišta; od 1958. do 1991. Odjel za arhitekturu Građevinarskog fakulteta Politehničkog instituta Rigi; od 1991. i 1992. Fakultet za arhitekturu Tehničkog sveučilišta u Rigi, te potvrda o registraciji koju izdaje Udruga arhitekata Latvije) 	2006./2007.
Lietuva	<ul style="list-style-type: none"> — diplome inženiera arhitekture/arhitekta koje je do 1969. izdavao Kauno politehnikos institutas (inžinierius architektas/architektas), — diplome arhitekt, diplomirani arhitekt, magistar arhitekture koje je izdavao Vilnius inžinerinis statybos institutas do 1990., Vilniaus technikos universitetas do 1996., te Vilnius Gedimino technikos universitetas od 1996. (architektas/architekturos bakalaurus/architekturos magistras), — diplome za specijaliste koji su završili program sposobljavanja za arhitekta/diplomiranog arhitekta/magistra arhitekture koje je dodjeljivao LTSR Valstybinis dailes institutas do 1990.; od 1990. Vilniaus dailes akademija (architekturos kursas/architekturos bakalaurus/architekturos magistras), — diplome diplomirani arhitekt/magistar arhitekture koje od 1997. dodjeljuje Kauno technologijos universitetas (architekturos bakalaurus/architekturos magistras). Svim ovim diplomama mora biti priložena potvrda koju izdaje komisija za izdavanje potvrde a koja vlasniku te potvrde daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture (Certified Architect/Atestuotas architektas) 	2006./2007.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademска godina
Magyarország	<ul style="list-style-type: none"> — „okleveles építészsmérnök” diploma (diploma arhitekture, magistar znanosti arhitekture) koju dodjeljuju sveučilišta, — „okleveles építész tervező művész” diploma (diploma magistra znanosti iz arhitekture i građevinarstva) koju dodjeljuju sveučilišta 	2006./2007.
Malta	<ul style="list-style-type: none"> — Perit: Lawrja ta’ Perit koju dodjeljuje Universita’ ta’ Malta i s kojom se stječe pravo upisa kao Perit 	2006./2007.
Nederland	<ul style="list-style-type: none"> — svjedodžba kojom se potvrđuje da je osoba položila diplomski ispit iz arhitekture, koju izdaje odjel za arhitekturu tehničkih visokih škola u Delftu ili Eindhovenu (bouwkundig ingenieur) — diplome koje izdaju državno priznate akademije za arhitekturu (architect) — diplome koje su do 1971. izdavali prijašnji fakulteti za arhitekturu (Hoger Bouwuniversiteit) (architect HBO) — diplome koje su do 1971. izdavali prijašnji fakulteti za arhitekturu (voortgezet Bouwuniversiteit) (architect VBO) — svjedodžba kojom se potvrđuje da je osoba položila ispit koji organizira Savez arhitekata pri „Bond van Nederlandse Architecten” (Red nizozemskih arhitekata, BNA) (architect) — diploma koju izdaje „Stichting Instituut voor Architectuur” (fondacija „Institut za arhitekturu”) (IVA) po završetku programa osposobljavanja koju organizira ova fondacija i koji traje najmanje četiri godine (architect), uz potvrdu nadležnih tijela kojom se potvrđuje da je osoba položila ispit formalne osposobljenosti i koja sadrži ocjenu nacrtu koji je podnositelj izradio i izveo tijekom najmanje šestogodišnjeg stvarnog obavljanja djelatnosti navedenih u članku 44. ove Direktive — potvrda koju izdaju nadležna tijela i kojom se potvrđuje da je osoba prije 5. kolovoza 1985. položila diplomski ispit za „Kandidaat in de bouwkunde” pri tehničkom fakultetu u Delftu ili Eindhovenu, i da je kroz razdoblje od najmanje pet godina neposredno prije ovog datuma obavljala djelatnosti arhitekta, čija važnost i priroda, osiguravaju stručnost za obavljanje tih djelatnosti, u skladu s nizozemskim zahtjevima (architect) — potvrda koju izdaju nadležna tijela samo osobama koje su prije 5. kolovoza 1985. navršile 40 godina života, kojom se potvrđuje da je osoba kroz razdoblje od najmanje pet godina neposredno prije ovog datuma obavljala djelatnosti arhitekta, čija važnost i priroda, osiguravaju stručnost za obavljanje tih djelatnosti, u skladu s nizozemskim zahtjevima (architect) — potvrde iz sedme i osme alineje ne moraju se više priznavati od datuma stupanja na snagu nizozemskih zakona i propisa koji uređuju započinjanje obavljanja i obavljanje arhitekturnih djelatnosti pod profesionalnim nazivom arhitekta, ako prema tim odredbama te potvrde ne dozvoljavaju započinjanje obavljanja djelatnosti pod profesionalnim nazivom arhitekta 	1987./1988.
Österreich	<ul style="list-style-type: none"> — diplome koje dodjeljuju sveučilišta za tehnologiju u Beču i Grazu, te sveučilište u Innsbrucku, Fakultet za građevinarstvo („Bauingenieurwesen”) i arhitekturu („Architektur”) s usmjerenjem arhitekture, građevinarstva („Bauingenieurwesen”), visokogradnje („Hochbau”) i „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”) — diplome koje dodjeljuje sveučilište za „Bodenkultur” na studijskom programu „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft” — diplome koje dodjeljuje Fakultet za primijenjenu umjetnost Sveučilišta u Beču, za studij arhitekture — diplome koje dodjeljuje Umjetnička akademija u Beču, za studij arhitekture — diplome ovlaštenih inženjera (Ing.) koje dodjeljuje visoka tehnička škola ili visoka građevinska škola s licencom „Baumeister” koja potvrđuje najmanje šest godina stručnog iskustva u Austriji i položen ispit — diplome koje dodjeljuje Fakultet za umjetničko i industrijsko osposobljavanje u Linzu, za studij arhitekture — potvrda o kvalifikaciji za građevinskog inženjera ili građevinskog konzultanta na području izgradnje („Hochbau”, „Bauwesen”, „Wirtschaftsingenieurwesen - Bauwesen”, „Kulturtechnik und Wasserwirtschaft”) u skladu sa Zakonom o građevinskim tehničarima (Ziviltechniker Gesetz, BGBl. No 156/1994) 	1997./1998.

Država	Dokaz o formalnoj sposobljenosti	Referentna akademска godina
Polska	<p>Diplome koje dodjeljuju arhitektonski fakulteti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Tehnološko sveučilište u Varšavi, Fakultet arhitekture u Varšavi (Politechnika Warszawska, Wydział Architektury); profesionalni naziv za arhitekte: inženier architekt, magister nauk technicznych; inženier architekt; inženiera magistra architektury; magistra inženiera architektury; magistra inženiera architekta; magister inženier architekt (od 1945. do 1948., naziv: inženier architekt, magister nauk technicznych; od 1951. do 1956., naziv: inženier architekt; od 1954. do 1957., 2. stupanj, naziv: inženiera magistra architektury; od 1957. do 1959., naziv: inženiera magistra architektury; od 1959. do 1964., naziv: magistra inženiera architektury; od 1964. do 1982., naziv: magistra inženiera architekta; od 1983. do 1990., naziv: magister inženier architekt; od 1991., naziv: magistra inženiera architekta), — Tehnološko sveučilište u Krakovu, Fakultet arhitekture u Krakovu (Politechnika Krakowska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: magister inženier architekt (od 1945. do 1953. Sveučilište za ruderstvo i metalurgiju, Politehnički fakultet arhitekture – Akademia Górnictwo-Hutnicza, Politehniczny Wydział Architektury), — Tehnološko sveučilište u Wrocławiu, Fakultet arhitekture u Wrocławiu (Politechnika Wrocławska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženier architekt, magister nauk technicznych; magister inženier architektury; magister inženier architekt (od 1949. do 1964., naziv: inženier architekt, magister nauk technicznych; od 1956. do 1964., naziv: magister inženier architektury; od 1964., naziv: magister inženier architekta), — Tehnološko sveučilište u Śląziji, Fakultet arhitekture u Gliwicama (Politechnika Śląska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženier architekt; magister inženier architekt (od 1945. do 1955., Fakultet inženjerstva i građevine - Wydział Inżynierijno-Budowlany, naziv: inženier architekt; od 1961. do 1969., Fakultet industrijske građevine i općeg inženjerstva - Wydział Budownictwa Przemysłowego i Ogólnego, naziv: magister inženier architekt; od 1969. do 1976., Fakultet građevinarstva i arhitekture - Wydział Budownictwa i Architektury, naziv: magister inženier architekt; od 1977., Fakultet arhitekture - Wydział Architektury, naziv: magister inženier architekt i od 1995., naziv: inženier architekt), — Tehnološko sveučilište u Poznańu, Fakultet arhitekture u Poznańu (Politechnika Poznańska, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženier architektury; inženier architekt; magister inženier architekt (od 1945. do 1955. Visoka tehnička škola, Fakultet arhitekture – Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, naziv: inženier architektury; od 1978., naziv: magister inženier architekt i od 1999., naziv: inženier architekt), — Tehničko sveučilište u Gdańsku, Fakultet arhitekture u Gdańsku (Politechnika Gdańskia, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: magister inženier architekt (od 1945. do 1969. Fakultet arhitekture - Wydział Architektury, od 1969. do 1971. Fakultet građevinarstva i arhitekture - Wydział Budownictwa i Architektury, od 1971. do 1981. Institut za arhitekturu i urbanizam - Instytut Architektury i Urbanistyki, od 1981. Fakultet arhitekture - Wydział Architektury), — Tehničko sveučilište u Białymostku, Fakultet arhitekture u Białymostku (Politechnika Białostocka, Wydział Architektury); profesionalni naziv arhitekta: magister inženier architekt (od 1975. do 1989. Institut za arhitekturu - Instytut Architektury), — Tehničko sveučilište u Łódžu, Fakultet građevinarstva, arhitekture i okolišnog inženjeringu u Łódžu (Politechnika Łódzka, Wydział Budownictwa, Architektury i Inženierii Środowiska); profesionalni naziv arhitekta: inženier architekt; magister inženier architekt (od 1973. do 1993 Fakultet građevinarstva i arhitekture - Wydział Budownictwa i Architektury, te od 1992. Fakultet građevinarstva, arhitekture i okolišnog inženjeringu — Wydział Budownictwa, Architektury i Inženierii Środowiska; naziv: od 1973. do 1978., naziv: inženier architekt, do 1978., naziv: inženier architekt, od 1978., naziv: magister inženier architekt), — Tehničko sveučilište u Szczecinu, Fakultet građevinarstva i arhitekture u Szczecinu (Politechnika Szczecińska, Wydział Budownictwa i Architektury); profesionalni naziv arhitekta: inženier arhitekt; magister inženier architekt (od 1948. do 1954. Visoka tehnička škola, Fakultet arhitekture - Wyższa Szkoła Inżynierska, Wydział Architektury, naziv: inženier architekt, od 1970., naziv: magister inženier architekt i od 1998., naziv: inženier architekt), <p>Svim ovim diplomama mora biti priložena potvrda o članstvu koju izdaje nadležna regionalna komora arhitekata u Poljskoj, i kojom se daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture u Poljskoj.</p>	2006./2007.
Portugal	<ul style="list-style-type: none"> — diploma „diploma do curso especial de arquitectura“ koju dodjeljuju škole za umjetnost u Lisabonu i Portu — diploma arhitekture „diploma de arquitecto“ koju dodjeljuju škole za umjetnost u Lisabonu i Portu — diploma „diploma do curso de arquitectura“ koju dodjeljuju visoke škole za umjetnost u Lisabonu i Portu 	1987./1988.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademска godina
	<ul style="list-style-type: none"> — diploma „diploma de licenciatura em arquitectura“ koju dodjeljuje Visoka škola za umjetnost u Lisabonu — diploma „carta de curso de licenciatura em arquitectura“ koju dodjeljuju Tehničko sveučilište u Lisabonu i Sveučilište u Portu — sveučilišna diploma iz građevinarstva (licenciatura em engenharia civil) koju dodjeljuje Visoki tehnički institut Tehničkog sveučilišta u Lisabonu — sveučilišna diploma iz građevinarstva (licenciatura em engenharia civil) koju dodjeljuje Tehnički fakultet (de Engenharia) Sveučilišta u Portu — sveučilišna diploma iz građevinarstva (licenciatura em engenharia civil) koju dodjeljuje Fakultet znanosti i tehnologije Sveučilišta u Coimbri — sveučilišna diploma iz građevinarstva, proizvodnje (licenciatura em engenharia civil, produção) koju dodjeljuje Sveučilište u Minhu 	
Slovenija	<ul style="list-style-type: none"> — „Univerzitetni diplomirani inženir arhitekture/univerzitetna diplomirana inženirka arhitekture“ (sveučilišna diploma arhitekture) koju dodjeljuje Fakultet za arhitekturu, kojoj se prilaže zakonom priznata potvrda nadležnog tijela iz područja arhitekture, kojom se daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture — Sveučilišna diploma koju dodjeljuju tehnički fakulteti i kojom se daje naziv „univerzitetni diplomirani inženir (univ.dipl.inž.)/univerzitetna diplomirana inženirka“, kojoj se prilaže zakonom priznata potvrda nadležnog tijela iz područja arhitekture, kojom se daje pravo obavljanja djelatnosti iz područja arhitekture 	2006./2007.
Slovensko	<ul style="list-style-type: none"> — Diploma na studijskom smjeru „arhitektura i visokogradnja“ („architektúra a pozemné staviteľstvo“) koju je dodjeljivalo Slovačko tehničko sveučilište (Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1950. – 1952. (naziv: Ing.), — Diploma na studijskom smjeru „arhitektura“ („architektúra“) koju je dodjeljivao Fakultet arhitekture i građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1952. – 1960. (naziv: Ing. arch.), — Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja“ („pozemné staviteľstvo“) koju je dodjeljivao Fakultet arhitekture i građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry a pozemného staviteľstva, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1952. – 1960. (naziv: Ing.), — Diploma na studijskom smjeru „arhitektura“ („architektúra“) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1961. – 1976. (naziv: Ing. arch.), — Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja“ („pozemné stavby“) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1961. - 1976. (naziv: Ing.), — Diploma na studijskom smjeru „arhitektura“ („architektúra“) koju dodjeljuje Fakultet arhitekture Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1977. (naziv: Ing. arch.), — Diploma na studijskom smjeru „urbanizam“ („urbanizmus“) koju dodjeljuje Fakultet arhitekture Slovačkog tehničkog sveučilišta (Fakulta architektúry, Slovenská vysoká škola technická) u Bratislavi od 1977. (naziv: Ing. arch.), — Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja“ („pozemné stavby“) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 1977.- 1997. (naziv: Ing.), — Diploma na studijskom smjeru „arhitektura i visokogradnja“ („architektúra a pozemné stavby“) koju dodjeljuje Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 1998. (naziv: Ing.), — Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja – specijalizacija: arhitektura“ („pozemné stavby - špecializácia: architektúra“) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 2000. – 2001. (naziv: Ing.), — Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja i arhitektura“ („pozemné stavby a architektúra“) koju dodjeljuje Fakultet građevinarstva Slovačkog tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta - Slovenská technická univerzita) u Bratislavi od 2001. (naziv: Ing.), 	2006./2007.

Država	Dokaz o formalnoj osposobljenosti	Referentna akademска godina
	<ul style="list-style-type: none"> — Diploma na studijskom smjeru „arhitektura“ („architektúra“) koju dodjeljuje Akademija za umjetnost i dizajn (Vysoká škola výtvarných umení) u Bratislavi od 1969. (naziv: Akad. arch. do 1990; Mgr. od 1990. do 1992.; Mgr. arch. od 1992. do 1996.; Mgr. art. od 1997.), — Diploma na studijskom smjeru „visokogradnja“ („pozemné stavitelstvo“) koju je dodjeljivao Fakultet građevinarstva Tehničkog sveučilišta (Stavebná fakulta, Technická univerzita) u Košicama od 1981. – 1991. (naziv: Ing.), <p>Svim ovim diplomama mora se priložiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> — ovlaštenje Slovačke komore arhitekata (Slovenská komora architektov) u Bratislavi bez specifikacije područja ili za područje „visokogradnje“ („pozemné stavby“) ili „prostornog planiranja“ („územné plánovanie“), — ovlaštenje Slovačke komore građevinara (Slovenská komora stavebných inžinierov) u Bratislavi za područje visokogradnje („pozemné stavby“) 	
Suomi/Finland	<ul style="list-style-type: none"> — diplome koje dodjeljuju odjeli za arhitekturu Tehnološkog sveučilišta i Sveučilišta u Oulu (arkkitehti/arkitekt) — diplome koje dodjeljuju instituti za tehnologiju (rakennusarkkiteht/byggnadssarkitekt) 	1997./1998.
Sverige	<ul style="list-style-type: none"> — diplome koje dodjeljuju Škola za arhitekturu Kraljevskog instituta za tehnologiju, Institut za tehnologiju Chalmers i Institut za tehnologiju na Sveučilištu u Lundu (arkitekt, sveučilišna diploma arhitekture) — potvrda o članstvu u „Svenska Arkitekters Riksförbund“ (SAR) ako su osobe završile osposobljavanje u državi na koju se primjenjuje ova Direktiva 	1997./1998.
United Kingdom	<ul style="list-style-type: none"> — kvalifikacije koje se dodjeljuju nakon polaganja ispita na: <ul style="list-style-type: none"> — the Royal Institute of British Architects (Kraljevski institut britanskih arhitekata) — školama za arhitekturu na sveučilištima, visokim politehničkim školama, visokim školama, akademijama, školama za tehnologiju i umjetnost, koje od 10. lipnja 1985. priznaje Odbor za registraciju arhitekata Ujedinjene Kraljevine (Architects Registration Council of the United Kingdom) za upis u Registar (Architect) — potvrda da je osoba stekla pravo na profesionalni naziv arhitekt na temelju odjeljka 6(1)a, 6(1)b ili 6(1) Zakona o registraciji arhitekata iz 1931. (Architect) — potvrda da je osoba stekla pravo na profesionalni naziv arhitekt na temelju odjeljka 2. Zakona o registraciji arhitekata iz 1938. (Architect) 	1987./1988.

PRILOG VII.**Dokumenti i potvrde koji se mogu zahtijevati u skladu s člankom 50. stavkom 1.****1. Dokumenti**

- (a) Potvrda o državljanstvu dotične osobe.
- (b) Kopije potvrda o specijalističkom usavršavanju ili dokaz o formalnim kvalifikacijama koje omogućavaju pristup toj profesiji, te potvrda o stručnom iskustvu osobe, gdje je to primjerenou.
- Nadležna tijela države članice domaćina mogu pozvati podnositelje da dostave informacije o svom sposobljavanju u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se utvrdilo postojanje mogućih bitnih razlika u odnosu na zahtijevano nacionalno sposobljavanje, kako je to utvrđeno u članku 14. Kada podnositelj ne može dati ove informacije, nadležna tijela države članice domaćina obraćaju se kontaktnim točkama, nadležnom tijelu ili drugom odgovarajućem tijelu u matičnoj državi članici.
- (c) U slučajevima navedenim u članku 16., potvrda o prirodi i trajanju djelatnosti koju izdaje nadležno tijelo u matičnoj državi članici ili u državi članici iz koje dolazi strani državljanin.
- (d) Ako nadležno tijelo države članice domaćina zahtijeva od osoba koje žele obavljati reguliranu profesiju dokaz o njihovom dobrom karakteru ili ugledu, ili o tome da nisu objavili stecaj, ili kada prekine ili zabrani obavljanje te profesije u slučaju teže povrede pravila struke ili kaznenog djela, ta država članica prihvata kao dostatan dokaz za državljane države članice koji žele obavljati tu profesiju na njezinom državnom području, predočenje dokumenata koje su izdala nadležna tijela matične države članice ili države članice iz koje dolazi strani državljanin, a koji potvrđuju da su ti zahtjevi ispunjeni. Ta tijela moraju dostaviti tražene dokumente u roku od dva mjeseca.
- Ako nadležna tijela matične države članice ili države članice iz koje dolazi strani državljanin ne izdaju dokumente navedene u prvom podstavku, ti će se dokumenti zamijeniti izjavom pod prisegom – ili, u državama u kojima nije predviđena izjava pod prisegom, svečanom izjavom koju ta osoba daje pred nadležnim sudskim ili upravnim tijelom, ili kada je to primjerenou, pred javnim bilježnikom ili pred kvalificiranim stručnim tijelom matične države članice ili države članice iz koje ta osoba dolazi; takvo tijelo ili javni bilježnik izdaju potvrdu kojom se potvrđuje autentičnost izjave pod prisegom ili svečane izjave.
- (e) Ako država članica domaćin od svojih vlastitih državljana koji žele početi obavljati reguliranu profesiju traži dokument o njihovom fizičkom ili duševnom zdravlju, ta država članica kao dostatan dokaz prihvata predočenje dokumenta koji se zahtijeva u matičnoj državi članici. Ako matična država članica ne izda takav dokument, država članica domaćin prihvata potvrdu koju izdaje nadležno tijelo u toj državi. U tom slučaju nadležna tijela matične države članice moraju izdati traženi dokument u roku od dva mjeseca.
- (f) Kada država članica domaćin zahtijeva od svojih državljana koji žele započeti obavljati reguliranu profesiju da dostave:
- dokaz o svom imovinskom stanju,
  - dokaz da su osigurani od finansijskih rizika koji proizlaze iz njihove profesionalne odgovornosti u skladu sa zakonima i propisima koji su na snazi u državi članici domaćinu u vezi s uvjetima i opsegom pokrića,
- ta država članica prihvata kao dostatan dokaz potvrdu koju izdaju banke i osiguravajuća poduzeća druge države članice.

2. Potvrde

Kako bi olakšale primjenu glave III. poglavlja III. ove Direktive, države članice mogu propisati da osobe koje ispunjavaju uvjete sposobljavanja, osim dokaza o formalnoj sposobljenosti moraju dostaviti i potvrdu nadležnih tijela matične države članice kojom se potvrđuje da je taj dokaz o formalnoj sposobljenosti upravo onaj koji je obuhvaćen ovom Direktivom.
